

Şanlı Ölüm Orucu Direnişi 456. gününde

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

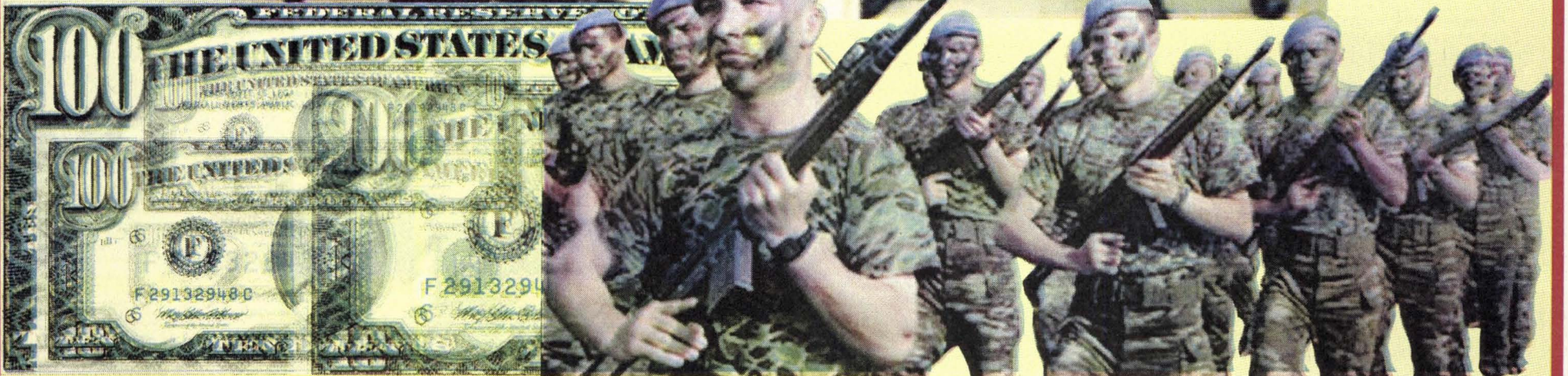
Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

M.Kodu: 192837

Sayı: 2002/03 (43) ● 19 Ocak 2002 ● 5 DM

ABD gezisi fiyaskosu: Yardım yerine boş vaat!..

**“Stratejik ortaklık” değil,
ABD emperyalizmine sınırsız uşaklık!**

İÇİNDEKİLER

Boşa çıkan beklentiler	3
ABD ile "stratejik ortaklık" ya da emperyalizme sınırsız uşaklık.	4-5
İptal edilen mezarda emeklilik yasası yeniden düzenlendi...	6
"Mezarda emeklilik" yasası basın açıklamalarıyla protesto edildi...	7
Kapitalizmin kar hırsı insan sağlığını hiçe sayıyor.	8
İbretlik Amerikan ikiyüzlülüğü	9
Afgan savaş esirlerine karşı sınırsız vahşet ve barbarlık!	10
Rumsfeld'in emriyle katliam!	11
Geride kalan yılın dünyası.../2 (Orta sayfa).	12-13
Teslimiyetçi platforma "samimiyet sınavı"	14-15
Nazım Hikmet işçi sınıfının, devrimin ve komünizmin şairidir!..	16
Sermayenin ve liberallerin Nazım sevdası ve saldırılar.	17
Yazdık Nazım Nazım diye....	18
Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht Berlin'de görkemli bir gösteriyle anıldı . 19	
Ortadoğu, Kürdistan ve Türkiye...	20-21
Sefalar'ın geleceği için!...	22
Mücadele postası.	23

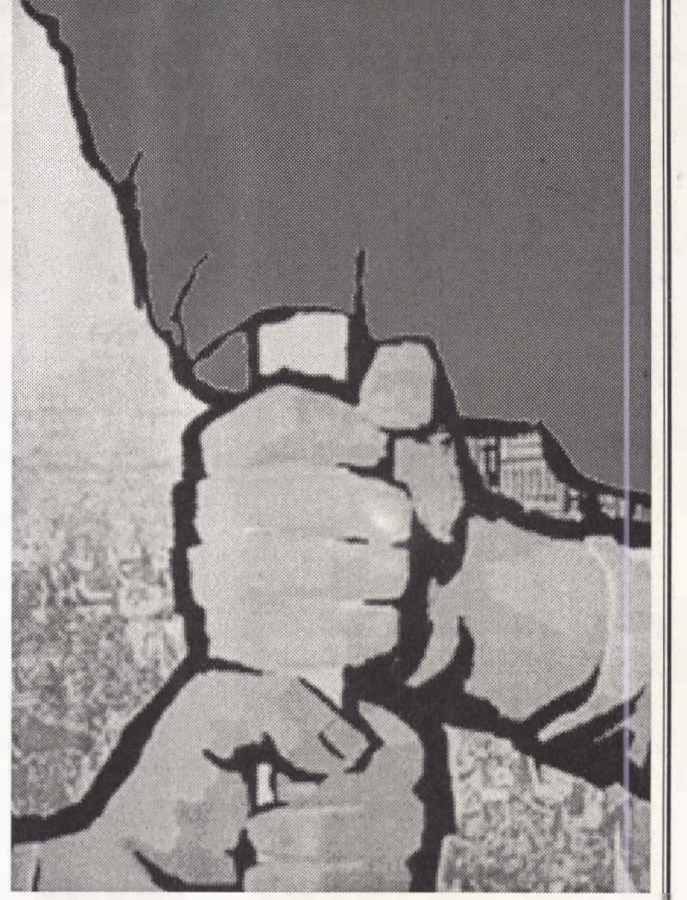
Kızıl Bayrak'tan

Ecevit, yanında kalabalık bir heyetle birlikte, ABD'ye gitti-geldi.Amerikan yönetimiyle yapılan görüşmelerin hiç biri, elbette ki, basına açık değildi. Basına sadece aralarda bir-iki poz verildi. Bir de görüşmeler sonrasında güya bilgilendirildi. Ancak tüm bunların sonucunda ortada, bu kadar önem arz edilen görüşmeler ve bu görüşmelerde alınan kararlara ilişkin "bilgi" demeye değer hiç bir şey yok. Böyle olunca da yazılıp-çizilenler büyük oranda spekülasyona dayanıyor.

Fakat, özellikle Türk medyasının yansıttığı hava, tümüyle, Amerikan uşaklığının kamuflajına yönelik. Bush'un söylediği (ya da söylediği iddia edilen) kimi sözler buna hizmet edecek şekilde tercüme ediliyor örneğin. Amerika, bir Irak operasyonu olasılığında Türkiye'ye "danışacak"mış!.. Ecevit'e Amerika'da çok itibar edilmiş!.. Bush Ecevit'in liderliğine övgüler yağdırmış!..Kuşkusuz bunlar tümüyle bir uşak avuntusu. Efendi söz ve davranışlarına ilişkin bir takım saptırmalara ses çıkarmıyor. Böylesi daha çok işine geliyor çünkü.

Yarın, Amerika'nın Irak'a yönelik olası bir saldırısında Türkiye'nin üstleneceği rol için gerekli bu cilalamalar. Sözde kendi iradesiyle vermiş olacak kararlarını. Dün de ekonomik gelişmeler için yapılmaya çalışılıyordu bir benzeri. IMF heyetlerinin koltuklarının altında hazır programlarla gelmesi, "şunlar şunlar yapılacak" direktifleri yağdırması vb.nin kitlelerde yarattığı tepki, anlaşılın, efendileri de uşaklarını da uyarılmış görünüyor. Bu uyanımda Arjantin'deki gelişmelerin de kuşkusuz önemli payı var. Amerika, tam da yerleşmeye çalıştığı bölgenin göbeğinde değilse bile kıyısında devrimci bir gelişmenin önünü açacak patlamanın zamanı olmadığını görüyor. Asya ve Ortadoğu'daki çıkarlarını zedeleyecek, yerleşim planlarını aksatacak bir gelişmeye izin vermemek, tersinden saldırılarını Türkiye'deki üsleri üzerinden yürütmeye devam edebilmek, hatta gerektiğinde Türkiye'nin askeri gücünü rahatça "kullanabilmek" için ne gerekirse yapıyor. Görüldüğü kadarıyla fazla bir şey yapması da gerekmiyor. Bir-iki övgü sözü, bir-iki pohpohlama ile emellerine ulaşabiliyor.

Türkiye ve Ortadoğu'daki Amerikan çıkarları, Türkiye ve Ortadoğu halklarının, işçi sınıflarının ve emekçi kitlelerinin yaşamsal çıkarlarına kastediyor.

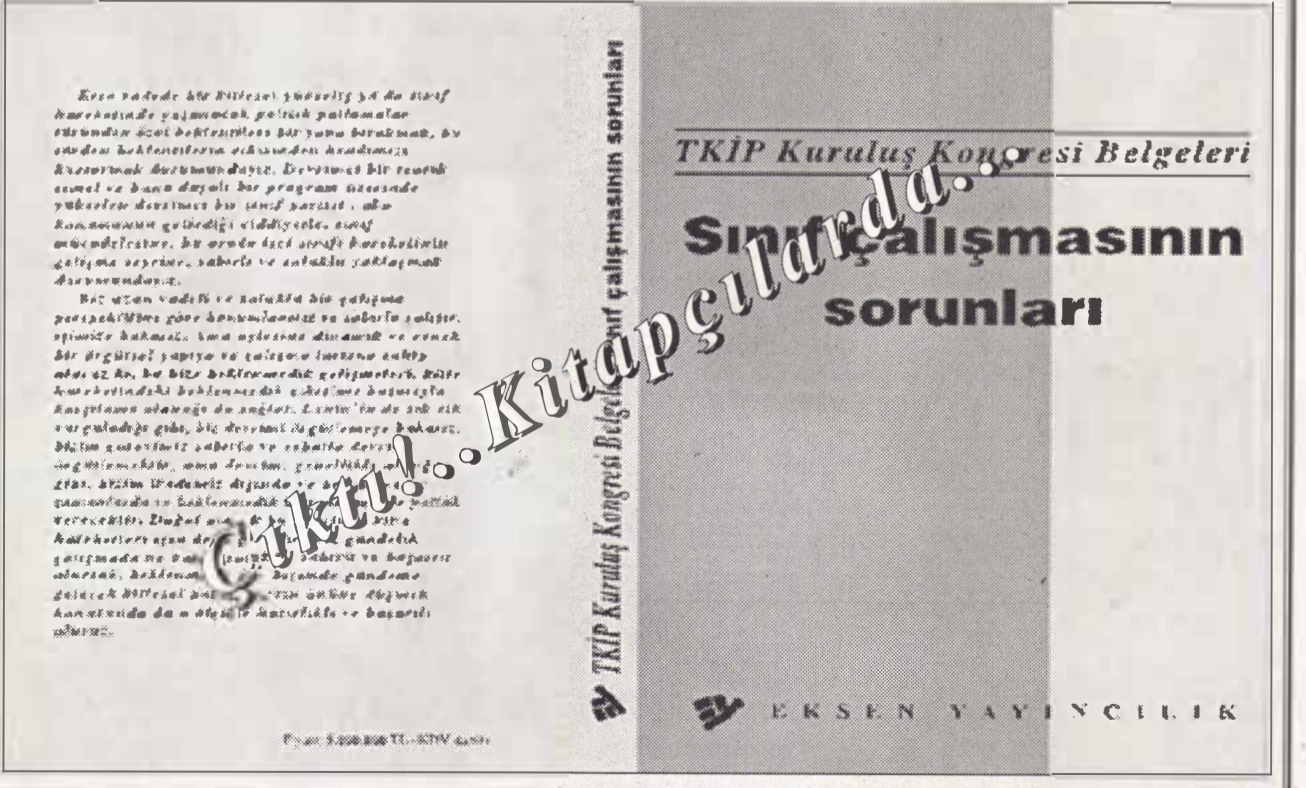

Amerikan çıkarlarının gönüllü hizmetkarlığına soyunan uşak yöneticilerinin icraatı da aynı şekilde. Bölgemize ve ülkemize yönelik emperyalist sömürü, soygun ve savaş tehdidini bertaraf etmenin yolu, burjuvazinin işbirlikçi yönetimlerine son vermekten geçiyor...

***

Susurluk çetesi davası, Yargıtay'ın cezaları onama kararıyla sonuçlandı. Böylece devlet güya kamu vicdanını rahatlatmış oluyor. Aslında olan, çok az sayıdaki sanığa oldukça hafif cezalar verip çete başlarını Meclis korumasında tutarak konuya ilişkin tartışmalara bir son verme çabasıdır. Sonuçta artık çete devletinin Susurluk gibi gizli-saklı faaliyete de pek ihtiyacı kalmamıştır. Şimdi daha adi suçlar alenen ve resmen işlenmektedir. Ecevit'in cezaevlerinde işlediği katliam operasyonları, ve bu operasyonlarda uygulanan vahşetin, Ağar'ın bin operasyonunda kullanılanlardan eksigi yok, fazlası var. Tabii ki korunacak Ağar ve suç ortakları. Korunabildikleri yere kadar...

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri Sınıf çalışmasının sorunları

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2002/03 (43) • 19 Ocak 2002

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Vural UZAL
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 638 58 13

e-mail: kb1@turk.net

Web: <http://www.kizilbayrak.de>

<http://www.kizilbayrak.org>

<http://www.kizilbayrak.com>

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

Boşa çıkan beklentiler

Gezi öncesinde koro halinde “stratejik ortaklık” üzerine söylenen duranlar, aynı günlerde yeni bir kölelik antlaşması için İMF’nin zorunlu ön koşul olarak dayattığı “on günde on yasa”yı çıkarmak için gece gündüz demeden cansiperane çalışıyorlardı. İtaatkar uşaklara özgü bu davranış, onların kendi gerçek konumlarının tümüyle bilincinde olduklarını göstermektedir. Bu durumda “stratejik ortaklık” üzerine edilen onca laf, olsa olsa emekçileri aldatmaya yönelik kaba bir ikiyüzlülüktür. Ya da, boğucu bir kriz ortamında, emperyalist efendiden ekonomik yardım ve destek dilenmenin cilalanmış biçiminden ibarettir. Bu yardım ve destek şimdilik onlardan esirgenmiştir. Fakat günü geldiğinde neyin karşılığı olarak verileceği de kapalı kapılar ardında kendilerine muhakkak ki açıklıkla söylenmiştir

ABD gezisi fiyaskosu

Ecevit’in haftalardır adeta bir ulusal kampanya haline getirilen tantanalı ABD gezisinin sonuçlarını daha baştan ve bir cümle halinde biz de özetleyerek girelim söze:

Önden “yılın diplomasi olayı” olarak yıldızlanan gezi sonuçta tam bir fiyasko olmuştur...

Haftalar boyu gürültülü söylemlere konu edilen beklentiler alanında hiçbir somut sonuç sağlanamamış, Ecevit ve avanesi bazı boş vaatlerle yetinmek zorunda kalmışlardır. Beklentiler ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi ile bazı borçların, hiç değilse faizlerinin silinmesi alanındaydı. Ticari ilişkilerin geliştirilmesine ilişkin beklentiler “incelenmek üzere” bir komisyona havale edilmiş, bazı borçların silinmesi ise sessizce geçirilmiştir.

Bu sonuç gerçek bir fiyaskodur.

Amerikancı yazarlar fiyaskoyu örtmek için ticari ilişkiler sorununun bir komisyona havale edilmiş olmasını ve bu arada turizm açısından “riskli ülke” tanımının kaldırılmasını bir teselli ve dolayısıyla başarı alanı olarak sunmaya çalışıyorlar. Ne yapsınlar, bu onların görevi; efendilerinin çok da nankör olmadığını göstermek zorundalar. Ama zırnık koklatmayan “Amerikan tarafı”nın, buna karşılık bizzat başbakanın “Türk firmalarının Amerikalı firmalara olan borçlarının ödenmesi ve bazı Amerikan şirketlerine vergi indirimi sağlanması” istemlerine de bir açıklama getirebilirlerdi. (Gazeteler bir ABD telefon tekelinin Telsim’den 2 milyar dolarlık

alacağına bizzat Bush tarafından Ecevit’e iletileceğini de önden bildiriyorlardı.)

Sonucu önden belli gezi

Tüm beklentilerin karşılıksız kalacağı önden zaten belliydi. Bunu, yaratılan abartılı havaya bizzat ABD’li yetkililerin bile önden müdahale etmek ihtiyacı duyarak temelsiz beklentiler içinde olmayın demesinden hareketle de söylüyor değiliz. Bunun böyle olacağını, daha güvenilir ve nesnel bir ölçüt üzerinden, ABD yardımlarının endekslendiği kritik siyasal sorunlar gerçeğinden hareketle söylüyoruz.

Geçtik ABD’nin özel yardımlarından, titizlikle uluslararası sermayenin çıkar ve beklentilerine uygun koşullara bağlanmış İMF kredi vadelerinin yerine getirilmesi bile, sıkı sıkıya bu siyasal sorunlara endekslidir. Kıbrıs ve Türk-Yunan ilişkilerinin yanısıra, bu siyasal sorunların önplanında asıl olarak Irak sorunu var. Türkiye tüm bu sorunlarda, fakat özellikle de Irak sorununda ABD emperyalizminin çıkar ve ihtiyaçlarına uygun hareket ettiği sürece bu krediler dilim dilim verilecektir, bundan emin olabiliriz. Fakat her ciddi tereddüt ya da geri duruş halinde, elbette uygun biçimsel bahanesi de bulunarak, bu krediler bıçak gibi kesilecektir. Akıbetin ne olacağı ise Arjantin’den bellidir. (Arjantin örneğinin bundan böyle bir terbiye aracı olarak işlev göreceğini artık bazı emperyalist basın organları bile açıkça yazmaktadırlar).

Borç batağına gömülmüş ve ekonomik kriz içinde debelenen bir Türkiye, bu haliyle ABD emperyalizminin oyuncuğu haline gelmiştir. Irak politikasında yalnızca birkaç hafta içinde çizilen zigzaglar ve gelinen yer bunun ibret verici bir örneğidir. Artık herkes bilmektedir ve sermaye kalemleri de açık açık yazmaktadır ki; Kürt devleti konusunda güvence verilmek kaydıyla, Türkiye Irak’a yönelik bir ABD savaşının saldırı üssü olmakla kalmayacak bu savaşa ABD’nin yanısıra bizzat katılacaktır.

Bazı Amerikancı yazarlar, adeta alay edercesine, böyle davranmanın, son ABD gezisiyle “perçinlenen ‘stratejik ortaklık’ gereği” olduğunu yazmaktadırlar. Herhalde perde arkası henüz bilinmeyen ABD gezisinin en temel siyasal sonucu da budur ve bu da bir kez daha tümüyle ABD’nin çıkar hanesine yazılan bir başarıdır.

“Stratejik ortaklık”

Özellikle Ecevit olmak üzere Türk devlet yetkililerinin ve onların yankısı olarak sermaye kalemlerinin ABD gezisi öncesinde ve halen tekrarlayıp durdukları bir dilek var. Buna göre Türkiye hakettiği konumun bir gereği olarak, ABD ile müttefik olmaktan öteye, bizzat “stratejik ortaklık” ilişkisi içinde olmalı ve ilişkiler de her alanda buna göre düzenlenmelidir. Koro halinde tekrarlanan rivayete bakılırsa, bu ortaklığın “siyasal ve güvenlik boyutları” çoktan beridir ve halen zaten var. Eksik olan “iktisadi ve ticari boyut”tur ve yapılması gereken eksik halkayı buradan tamamlamaktır.

Ecevit’in kendisi gezi öncesinde, özlemine duyduğu türden bir stratejik ortaklığa bazen İngiltere, Kanada ya da İsrail gibi ülkeleri, bazen de bir bütün olarak Avrupa’yı döne döne örnek verip durdu.

Aslında bu örnekler bile kendi başına açıklayıcıdır. Çok özel bir konuma sahip bulunan ve dünyaya hükmeden Yahudi sermaye gruplarının özel tarzda kayrılıp desteklenen İsrail bir yana bırakılırsa, tüm öteki örnek ülkeler, tarihi geçmişleri ve bugünkü konumlarıyla emperyalist ülkelerdir. ABD ile ilişkileri de iki emperyalist devlet arasındaki ilişkilerin karakterine göre şekillenmiştir ve buna göre sürdürülmektedir. Bu eşitler arası ilişkinin kendine özgü bir biçimidir. Kuşkusuz ABD dünya jandarması bir süper devlettir. Fakat bunun emperyalist ittifaklar sistemi içerisinde ona kazandırdığı özel statü liderlik konumundan ibarettir. Yani o eşitler arasında birinci, dolayısıyla onların lideri konumundadır.

Türkiye her alanda emperyalizme bağımlı bir ülke olarak böyle bir ilişkiye asla ulaşamaz. Jeopolitik konumunun ona sağladığı ya da öyle varsayılan avantajlar ne denli önemli olursa olsun, emperyalist dünya ile ilişkisi temelde bir egemenlik-bağımlılık ilişkisidir. Bu ilişki şu an oturmuş bulunduğu tarihsel-toplumsal zemin yıkılmadıkça asla değişmez. Değişim ancak emperyalist sistemden kopuşu sağlayacak bir toplumsal devrimle olanaklıdır. Bu ise artık temelden farklı ve tümüyle yeni bir kimlik demektir. Böyle bir Türkiye, emperyalist dünyaya “stratejik ortaklık” aramak bir yana, doğası gereği onunla “stratejik düşmanlık” ilişkisi içinde olabilir ancak.

Uşakça davrananlara uşak muamelesi yapılır

Gezi öncesinde koro halinde “stratejik ortaklık” üzerine söylenen duranlar, aynı günlerde yeni bir kölelik antlaşması için İMF’nin zorunlu ön koşul olarak dayattığı “on günde on yasa”yı çıkarmak için gece gündüz demeden cansiperane çalışıyorlardı. İtaatkar uşaklara özgü bu davranış, onların kendi gerçek konumlarının tümüyle bilincinde olduklarını göstermektedir. Bu durumda “stratejik ortaklık” üzerine edilen onca laf, olsa olsa emekçileri aldatmaya yönelik kaba bir ikiyüzlülüktür. Ya da, boğucu bir kriz ortamında, emperyalist efendiden ekonomik yardım ve destek dilenmenin cilalanmış biçiminden ibarettir. Bu yardım ve destek şimdilik onlardan esirgenmiştir. Fakat günü geldiğinde neyin karşılığı olarak verileceği de kapalı kapılar ardında kendilerine muhakkak ki açıklıkla söylenmiştir.

Türkiye ile ABD arasındaki ilişki egemenlik-bağımlılık ilişkisi olduğu içindir ki, bu kendini her iki ülkeyi yönetenler arasında efendi-uşak ilişkisi olarak göstermektedir. Ecevit’in Bush karşısındaki konumu yazık ki budur. Bugüne kadar ortaklığımız yalnızca “siyasal ve güvenlik boyutları” sınırlarında kaldı diyenler, bununla gerçekte, Türkiye halkına ve bölge halklarına karşı emperyalizmin çıkar ve ihtiyaçlarına göre hareket etmiş, bu konuda üzerlerine düşenleri sadakatla yerine getirmiş olmayı kastediyor olmalı. Ve şu içinde bulunulan sıkıntılı anda, bunun bir parça olsun ödüllendirilmesini bekliyorlar. Boşa çıkan bu beklentidir.

Uşağa uşak muamelesi yapılır. Burada aşırı sadakat hiç de kendi başına özel bir ödüllendirme nedeni değildir. Ecevit’in ABD gezisi bunu bir kez daha teyid etmiştir.

SY Kızıl Bayrak

ABD gezisinde pazarlanan Türkiye ve bölge halklarının geleceğidir...

ABD ile “stratejik ortaklık” ya da emperyalizme sınırsız uşaklık!

Ecevit'in ABD gezisi sona erdi. Gezinin temel gündemi belliydi. Genel olarak ABD emperyalizminin bölgesel planları içinde, somutta da Irak'a dönük bir saldırı kapsamında Türkiye'nin ne tür bir rol oynayacağı bu gezinin ve yapılan görüşmelerin temel nedeniydi. Elbette Türkiye'ye biçilen bu rol karşılığında bir takım iktisadi ve ticari kısıntılar koparmak da gezinin hedeflerinden biriydi.

Aslında geziyi önceleyen bir-iki hafta boyunca yapılan tartışmaların geldiği yer, geziyi ve Ecevit-Bush görüşmesini bir bakıma gereksiz hale getirmişti.

Türkiye Irak'a karşı emperyalizmin saldırı ve savaş üssü olmaya hazır

Hatırlanacak olursa, ABD'nin Saddam rejimini bir askeri operasyonla devirme planı ilk ortaya atıldığında, Türk devleti buna belli bakımlardan karşı çıkmıştı. Türkiye'nin derdi Saddam'ın devrilmesi değildi elbette. Fakat Irak'a dönük geniş çaplı bir askeri hareketin bölgedeki dengeleri alt-üst edeceğini görüyor, özellikle de Irak'ın kuzeyinde yani Güney Kürdistan'da ABD destekli bir Kürt devletinin kurulması ihtimalinden öcü gibi korkuyordu. Türk tarafının bir diğer itirazı da, dışında kalamayacağı böyle bir savaşın getireceği ağır ekonomik faturaya, bölge ticaretinde kaybedeceği pazar payına ilişkindi.

Nitekim geziden önce Türkiye'yi ziyaret eden ve ABD'nin görüşlerini ileten senatörler heyetine Türk tarafının görüşleri maddeler halinde iletildi. Başbakan Ecevit'e yakınlığıyla tanınan gazeteci Fikret Bila'nın yazdığına göre, Türkiye'nin yaklaşımı şu görüşlerden oluşuyordu:

“1- Türkiye, Irak'ın bölünmesini ve Kuzey'de bir Kürt devleti kurulmasını kabul edemez.

2- Türkiye, müdahalenin nedenlerinden çok sonuçlarıyla ilgilidir, çünkü doğacak sonuçlar Türkiye'yi siyasi, ekonomik ve askeri yönlerden büyük ölçüde etkiler.

3- Müdahalenin sonuçları Ankara açısından ancak şu çerçevede kabul edilebilir: Kürt devletinin ilanına izin verilmez, öteden beri olduğu gibi Kuzey'de bir Kürt özerk bölgesi kabul edilebilir, Güney'de bir Şii özerk bölgesi doğabilir, ancak bir Türkmen özerk bölgesine de olanak sağlanması gerekir.

4- Türkiye muhtemel gelişmeleri sınırında karşılamaz, sınır güvenliği, ulusal bütünlüğü ve çıkarları doğrultusunda aktif olarak karşılamayı yeğler.” (Milliyet, 14 Ocak '02)

Muhtemel bir Kürt devletinin önüne geçebilmek için de Türkiye ısrarla “Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması gerekir” tezine sarılıyordu. Komünistler Türkiye'nin bu konudaki korkusunun ABD emperyalizmi için aşılmaz bir engel oluşturmadığını ve bunun gerekçelerini geçen hafta değerlendirme konusu yapmışlardı:

“Fakat bu Türkiye'nin kendisine biçilen role razı edilmesinde ABD için hiç de aşılmaz bir engel değildir. ABD için sorun, sanıldığı ya da iddia edildiği gibi, ne kendi başına Saddam'dır ve ne de Irak'ı bölmek, ABD için kendi içinde değişmez bir amaçtır. ABD kendisi için engel olmaktan çıkarılmış ve tümüyle kendi çıkarları ve politikaları çerçevesinde hareket

eden işbirlikçi bir rejimin egemen olduğu bir Irak istemektedir.

(...)

“ABD emperyalizmi Irak'la bağlantılı hedeflerine Irak'ın bölünmesi yoluyla ulaşabileceği gibi, savaşla yıkıma uğratılıp teslim alınması yoluyla da pekala ulaşabilir. Bundan dolayıdır ki, Amerikan yönetenleri ve medyası, bu arada Türkiye'yi peşpeşe ziyaret eden ABD heyetleri, pekala Irak'ın toprak bütünlüğü konusunda güvence verebileceklerini söyleyebiliyorlar.” (SY Kızıl Bayrak/Başyazı, 12 Ocak '02)

ABD yönetiminin kıdemli ve itibarlı akıl hocalarından eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, tam da 13 Ocak günü *Washington Post* gazetesinde yazdığı makalede, yukarıda aktardığımız değerlendirmeyi doğrularcasına, Türkiye'nin nasıl ikna edilmesi gerektiği konusunda ABD yönetimine akıl veriyordu. Kissinger, “Afganistan'daki savaştan sonra gayretlerin Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesine yöneltilmesi” gerektiğini belirtiyor ve devamında şunları söylüyordu:

“Eğer, Saddam Hüseyin'in devrilmesinde Irak'taki Sünni çoğunluğu kazanmak istiyorsak, Amerikan siyasetinin amacının Irak'ı parçalamak olmadığını açıkça ifade etmeliyiz. Bu konu aslında çok önemlidir, çünkü Irak'a yönelik bir askeri operasyon için Türkiye'nin desteğine ve Suudi Arabistan'ın da uyumluluk göstermesine ihtiyaç olacaktır. Eğer bu işin sonunda kuzeyde bir Kürt devleti ve güneyde de bir Şii cumhuriyeti kurulacağı kanaatine varırlarsa, o zaman her ikisi de işbirliğinden kaçacaktır. Bir Kürt devleti Türkiye'deki Kürt azınlığı tahrir edecek ve güneydeki bir Şii devleti de Suudi rejimini tehdit edecektir. Bu konunun en iyi hal çaresi birleşik bir Irak'ta federal bir yapı oluşturulmasıdır.”

Bütün bunların gösterdiği şudur. Daha Bush-Ecevit görüşmesinden günler önce ABD'nin Irak politikası,

Türkiye'nin tereddütlerini ortadan kaldıracak bir biçim almaya başlamıştır. Yani ortada Türkiye'nin ikna edilmesini gerektirecek bir durum kalmamıştır. Dolayısıyla gezi boyunca ABD'li yetkililerin, çok zorunlu kalmadıkça ve gazetecilerin sorularına muhatap olmadıkça, Irak konusunu açmamalarını gerisinde, bunu kapalı kapılar arkasında konuşma ihtiyacı kadar ortada esasa ilişkin bir sorun kalmamış olması da yatmaktadır.

Önce asker sonra para!

Coğrafi konumu nedeniyle ABD'nin bir savaş durumunda Türkiye'ye kesinlikle muhtaç olduğunu düşünen sermaye hükümeti, bu durumdan ekonomik olarak yararlanmak istiyor.

Başbakan Ecevit ABD'ye gitmeden yaptığı bir açıklamada, Türkiye'nin Afganistan'a göndereceği birliğin önemli bir masrafı olacağını, bunu da ABD'nin karşılamasını “umut ettiğini” söyleyebilmiş, böylelikle emperyalizme para karşılığı asker kiralandığını da en açık bir biçimde itiraf etmiştir. Fakat Türkiye'nin ekonomik istekleri Afganistan'ı gidecek birliğin masraflarıyla sınırlı değildir. Bir Amerikan gazetesinde şunlar yazıyor:

“Başbakan Bülent Ecevit Washington'a uçmadan önce, ‘Umarım ABD Türkiye'nin askeri hareketinin maliyetini karşılar’ dedi. Ne yazık ki Georg W. Bush bu kadarıyla kurtulamayacaktır; çünkü Türklerin son aylardaki iyi hallerinin faturası daha ağır olacaktır.

“Delegasyonun içine girmeyi başaran 150 Türk işadamı, Bush'tan, acilen ABD pazarını Türk tekstiline açmasını ve başka ürünlerde de gümrük vergisini düşürmesini istediler. İstekler o kadar büyük ki, CNN-Türk haber kanalının şef yorumcusu Mehmet Ali Birand, vatandaşlarını, ABD'nin teröre karşı mücadelesinde tek müttefikinin Türkiye olmadığını konusunda uyardı.”

Ne var ki Türk heyetinin hevesi kursağında kaldı. Amerikalılar görüşmelerde Türk tarafının taleplerini dinlemekle yetindiler. Karşılığında ise şu an uygulanmakta olan istikrar programını övdüler, ekonominin iyiye gittiğinden söz ettiler, Türkiye'nin Ecevit'in önderliğinde kısa zamanda zorlukları aşacağından emin olduklarını söylediler.

Türkiye'nin bol keseden yardım beklentisine karşılık ABD'nin tek yanıtı "istikrar programı devam ettiği sürece dış kaynak akışı sürer" demek oldu. Afganistan'a gidecek Türk birliğinin masraflarının karşılanması konusunda ise, "hele bir asker gönderin para işini sonra konuşuruz" anlamına gelen yanıtlar verdiler. Son olarak da Türkiye'nin tüm ekonomik taleplerini görüşecek bir komisyon kurulmasına karar verildi.

Böylelikle ABD'liler, "Irak konusunda sizin uşaklığınıza muhtaç olabiliriz. Ama siz kendi ülkenizdeki egemenliğinizi korumak için bizim himayemize daha çok muhtaçsınız. O nedenle haddinizi bilin.

Önce uşaklığımızın gereklerini yerine getirin. IMF reçetelerini eksiksiz uygulayın, bizim savaş planlarımıza her türlü desteği verin. Ondan sonra biz de size ne kadar para vereceğimizi kararlaştırırız" demiş oldular.

Efendi-uşak ilişkisinde yeni bir düzey

Ecevit'in Washington ziyaretiyle ilgili tartışmalar şimdilik yansıyan bilgilerle sınırlıdır. Bir çok bakan ve milletvekilinin de içinde bulunduğu heyetin ABD yetkilileriyle yaptığı resmi ve gayri resmi görüşmelerde Türkiye ve bölge halklarının geleceğini yakından ilgilendiren pek çok konunun konuşulduğuna şüphe yoktur.

Irak'ın yanı sıra Kıbrıs, Ege sorunu, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişi, Avrupa Ordusu, Ortadoğu, Afganistan gibi birçok mesele daha çok kapalı kapılar ardında konuşulmuş ve bir takım kararlar alınmıştır.

Düzen cephesinin sözcüleri hep bir ağızdan Türkiye ve ABD arasında kurulan bir "stratejik ortaklık"tan söz ediyorlar. Bunu Washington'da yapılan görüşmelerin en önemli kazanımlarından biri olarak sunuyorlar.

Oysa ki bu tam bir aldatmacadır. Türkiye ile ABD arasındaki ilişki hiçbir alanda "ortaklık" kavramıyla adlandırılacak durumda değildir. Emperyalizme göbekten bağımlı, onunla kölelik ilişkileri içerisinde yaşamaktan başka bir imkanı bulunmayan Türkiye'deki sermaye düzeni hiçbir koşulda emperyalist ABD ile ortak olamaz.

Ortadaki, basit bir efendi uşak ilişkisidir. Ve durum göstermektedir ki, Türkiye açısından ABD'nin kapısında uşak olmanın maliyeti giderek büyümekte, yükümlülükleri gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. Günümüzde emperyalizme uşaklık artık onun çıkarları için gerektiğinde komşu halklara karşı gözü kapalı savaşa girmeyi bile gerektirebilmekte, bu reddedildiği takdirde ise Arjantin gösterilmektedir.

Emperyalizme pazarlanan halkların geleceğidir

Türkiye'yi yönetenler ABD'nin bir takım ekonomik yardım vaatlerini kendi başarılı yönetimlerinin bir sonucu olarak göstermeye çalışıyorlar. Oysa ki emperyalistler babalarının hayrına kredi açmıyor, sermaye iktidarının sırtını boşuna sıvazlamıyorlar. Söz konusu olan ABD'nin uzun vadeli çıkarları için bazı kısıntıların sunulmasıdır. Bunun karşılığında istenen, sermaye

iktidarının yalnızca bölgede, Irak'ta değil, dünyanın dört bir yanında ABD'nin çıkarları için hizmet etmesi, paralı askerlik ve uşaklık yapmasıdır. Pazarlık masasına yatırılan, kirli pazarlık konusu yapılan Türkiyeli emekçilerin ve bölge halklarının geleceğidir. Kaldı ki, emperyalistler kaşıkla verdiği bu kısıntıları kepçeyle geri alacaklarını da biliyor, asla karşılıksız bir yardımda bulunmuyorlar. Bugünü kurtarma sevdasında olan işbirlikçi sermaye iktidarı cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde emperyalizme bağımlılığı bu düzeye çıkarmamıştı. Bu konuda bu kadar pervasız davranmamıştı.

Çürük düzene sahte övgüler

Gezi boyunca ABD'li yöneticilerin övgü dolu sözleri işbirlikçi sermayenin temsilcilerini fazlasıyla memnun etmiş görünüyor. Burjuva basın bu övgüleri krizler içinde debelenen sermaye düzenini parlatmak,

onlara kabul ettirmeye dönük yalanlardır bunlar.

Ecevit hükümetinin ne kadar başarılı olduğunu söyleyenler, utanmadan Türkiye ekonomisinin hızla düzeldiğine dair nutuklar atanlar, işten atılan 2 milyon insandan hiç söz etmiyorlar. Yoksulluk ve sefaletin diz boyunu geçip insanların gırtlığına kadar çıktığına, açlıktan ölümlerin başladığına değinmiyorlar. Binlerce insanın bu nedenle sokaklarda yaşadığını, soğuk kış günlerinde her gün üçer-beşer insanın donarak öldüğünü bilmezlikten geliyorlar.

Emperyalistlerin övgüleri gibi düzen sözcülerinin şişirmeleri de sahtedir. Bunu görmek için çok fazla zaman geçmesi de gerekemeyecektir.

Fakat işçi ve emekçiler açısından asıl önemli olan, emperyalistlerin ve düzen sözcülerinin yalanlarının ortaya dökülmesi değildir. Asıl önemli olan bu çürümüş düzeni hakettiği mezara gömecek mücadeleyi örgütlemektir.

Çürümüş düzenin satılık generalleri

Türk dış politikası uzmanı Sami Kohen'in tespitine göre, ordu da açık bir "fikir değişimi" hasıl oldu. Türk generalleri Türkiye'nin

Irak'a karşı düzenlenecek savaş hareketlerine katılmasına karşı çıkıyorlardı. Ordu, komşu ülkenin güneyde Şiiler, merkezde Arap-Sünniler ve kuzeyde Kürtler olmak üzere parçalara bölünebileceğinden endişe duyuyor ve bu nedenle otoriter Saddam rejimini gizli destekliyordu.

Son Körfez Savaşı'nda dönemin Cumhurbaşkanı Özal Türkiye'nin savaşa katılmasından yana olup Kürt bölgesi Kuzey Irak'ın Türkiye'ye ilhakı planları yapınca, yine dönemin Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay buna uymayı reddetmiş ve istifasını sunmuştu.

Günümüz sivil ve askeri yöneticileri arasında Irak politikası hususunda artık bu denli derin

farklılıklar bulunmuyor. Başbakan Ecevit temel noktalarda Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu ile uyuyor. Kıvrıkoğlu, geçen hafta basına yaptığı açıklamada,

Saddam Hüseyin'in Bağdat'taki varlığının önemli olmadığını belirtirken, diğer yandan Türkiye'nin Irak'ın bölünmesini ve aynı şekilde Kuzey Irak'ta bir Kürt Devleti kurulmasını kabul etmeyeceğinin altını da çizdi. Kıvrıkoğlu, buna ek olarak Ankara'nın yeni bir savaşın masraflarını artık tek başına taşımayacağını da ifade ederek Türkiye'nin son Körfez Savaşı'ndan bu yana 40-50 milyar dolarlık bir mali zararı göğüslemek zorunda kaldığını, Türkiye'nin müttefiklerinden bunun karşılığında alabildiği şeyin sadece zararların yüzde biri olduğunu söyledi.

Neue Züricher Zeitung /15 Ocak 2002
(Yazının başlığı tarafımızdan konulmuştur:..)

İptal edilen mezarda emeklilik yasası yeniden düzenlendi...

Saldırı daha da derinleştirildi

Anayasa Mahkemesi'nden dönen mezarda emeklilik yasası, çeşitli maddeleri daha da ağırlaştırıldıktan sonra başbakanlığa gönderildi. Hatırlanacağı gibi yasa, '99 yazında, Marmara depremi fırsat bilinen çıkarılmıştı. Depremi önceleyen günlerde yasaya karşı yükselen bir kitle mücadelesi söz konusuydu. Deprem, nüfusunun büyük çoğunluğunu işçi ve emekçilerin oluşturduğu Adapazarı-İzmit sanayi hattında büyük bir yıkıma yol açması, Türk-İş'in eylemleri erteleme gerekçesi oldu ve hükümete yasayı geçirme fırsatı yarattı. Dolayısıyla sendika bürokratları, deprem yıkımına mezarda emeklilik yıkımının eklenmesinde en büyük suç ve sorumluluk sahibi oldular.

Sendikal ihanet de derinleşiyor

Aynı Türk-İş, bugün, yasanın daha da ağırlaştırılması karşısında yine aynı tutum içinde. Sanki Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesi yasa maddelerinin ağırlığı imiş gibi, yasanın yine iptal edileceği uyarısında bulunuyor. Bu uyarı meclise ve hükümete. Sözde temsil ettiği işçi kitlelerine ise dönüp ne yapılması gerektiğine ilişkin tek sözü, tek uyarısı yok. DİSK güya bir adım ileri gidiyor. Yaptığı ise, muhalefet partileriyle görüşerek, yasanın parlamentodan çıkmasını engellemeye çalışacaklarını açıklamak.

Görüleceği gibi, sendika bürokrasisinin sorumlu olduğu sınıfa, üye kitesine yönelik hiçbir çağrısı, yol göstermesi söz konusu değil. Sendikalar cephesinden, ağırlaştırılmış mezarda emeklilik yasasına karşı bir şey yapma eğilimi halihazırda sadece KESK'te ortaya çıkmış bulunuyor. Sahte sendika yasasına karşı mücadele sınavında sınıfta kalan KESK bürokratları, bu kez en azından bir protestoyu göze alabilmiş görünüyorlar. Ne var ki, kitlesel basın açıklaması olarak açıklanan eylem için iş bırakma gibi etkili bir yöntem göze alınamadığı için, yasanın çıkmasını değil engellemek, geciktirme ihtimali bile görünmüyor.

Ancak KESK cephesindeki bu zayıflık, eylemleri hafife alma ve müdahaleden geri durmaya değil, tam tersine, sendikalar cephesindeki zayıflığı kitle mücadelesinin gücüyle telafi etme istek ve çabasına yol açmalı. Eylemlerin, sadece kamu emekçi kitesinin değil işçi kitlelerinin de katılımıyla güçlendirilmeye çalışılması gerekiyor. İşçi sendikalarının tutumu ne olursa olsun, tabanda birlik sağlamanın en etkili araçlarından birinin eylem birliği olduğu unutulmamalıdır.

Yasanın yeni hali neler götürüyor?

Anayasa Mahkemesi'nin yasayı iptal gerekçesi, kadınlar için 52, erkekler için 56 yaş aralığının "adil, makul ve ölçülü" olmamasıydı. Yeni düzenlemede ise

kademeli geçiş aralığı sigortalılar aleyhine daha da artırılarak kadınlar için 57, erkekler için 60 yaşa kadar genişletilmiş durumda. Ayrıca, sigortalılık süresi 21-22 yıl arasında olan erkek sigortalıların emeklilik yaşları önceki hükümlere oranla bir yaş artırılarak 47'ye çıkarılmış bulunuyor. Yine, iptal edilen yasada kademeli geçişin son basamağında aranılan prim gün sayısı da 6 binden 6200'e yükseltilmiştir. Tasarının yeni haline eklenen çok daha önemli bir saldırı maddesi de zorunlu emekliliktir.

Bilindiği gibi zorunlu emeklilik, İMF'nin yeni stand-by ile dayattığı saldırıların başında gelmektedir.

Mezarda emeklilik yasasıyla çelişir görünen bu saldırı konusunda sınıfın tepkisi de biliniyor. Şimdi, iptal fırsatıyla yapılan değişikliklerle, hem yeni anlaşma ile İMF'ye verilen söz yerine getirilmiş, hem de çelişki görüntüsü ortadan kaldırılmış oluyor. Ama sonuçta işçi ve emekçiler için yasa hep aynı sonuca yol açıyor; mezarda emeklilik...

Emeklilik yaşı daha da yükseltildiği için, İMF'nin "50 yaş üstündekilerin emekliye sevk edilmesi" direktifi, bir çeşit işten çıkarmaya tekabül ediyor. Çünkü yasaya göre 50 yaşında emekliye ayrılmak mümkün olmadığına göre, bu yaşta emekliye ayrılan ya da ayrılan işçiye emekli maaşı bağlanmayacaktır. Tazminatlar, ikramiyeler vb. konusunda da, yine İMF'ye verilen sözler gereği, hak gaspları söz konusudur. Yani, zorunlu emeklilik denilen aslında işçinin beş parasız kapı önüne konulmasıdır. 50 yaş ve üstündeki bir işçiyi, üstelik devlet tarafından işten çıkarılmışken, kim ve neden çalıştırmak istesin ki? Hele de sokaklar çok daha genç, dolayısıyla çok daha verimli işsizlerle doluyken...

Sadece mezarda emekliliğe değil, yıkım programının tümüne karşı mücadele

Mezarda emeklilik ve yeni ihtiyaçlar çerçevesinde emeklilik adı altında yürütülen istenen işten çıkarmalar, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik diğer tüm saldırılar gibi, İMF-TÜSİAD yıkım programları içinde

yer almaktadır. Ve bu yıkım programları, tıpkı mezarda emeklilik ve işten çıkarmalar gibi, sınıfa ve emekçi kitlelere yönelik saldırılar ve hak gaspları ile yüklüdür. Bir stand-by maddesi eğer işçi ve emekçiyi doğrudan hedef almıyorsa, mutlaka, dolayısıyla hedef almaktadır. Her ülkenin can damarı konumundaki sektörlerin emperyalist tekellere peşkeş çekilmesini öngören maddelerde olduğu gibi. Ve yine bu örnek üzerinden, denilebilir ki, işçivi ve emekçiyi doğrudan hedeflemeyen maddeler, bu kesimleri sınıf olarak hedeflemekte ve çok daha ağır ve yıkıcı sonuçlar üretmektedir. Burada söz konusu olan, binlerce-

onbinlerce işçinin değil, bir bütün olarak işçi sınıfının, bir bütün olarak emekçi halkın kısa ve uzun vadeli çıkarlarıdır.

Kısa vadede, yağmaya açılan sektörlerde istihdam edilen işçilerin çeşitli hak gasplarına uğratılması, hatta işten atılması; ürün ve hizmetlerin fahiş zamlarla pahalılaştırılması, bir vurgun ve soygun kapısı haline getirilmesi söz konusudur. Uzun vadede ise, ülke eli-kolu bağlı vaziyette emperyalizme teslim edilecek, tarım başta olmak üzere ekonomi çökertilecek, dolayısıyla, ülke tümünden emperyalist tekellerin sömürüsüne terk edilecektir. En azından, yıkım programlarını dayatan emperyalist güçlerin ve bunları koşu koşu uygulayan uşak yöneticilerin niyeti ve hedefi budur. Ancak bu

amaçlarına ulaşıp ulaşamayacakları esasta kendi istek ve niyetlerine değil, bu ülkenin gerçek sahibi olan işçi sınıfı ve emekçilerin izin verip vermemesine bağlıdır. Uygulanan tüm programlar işçi sınıfı ve emekçi kitlelere yıkım getirdiğine göre, izin vermemek gerektiği çok açıktır.

Emperyalizme kölece bağımlılığa, bu bağımlılıkla emek-gücü başta olmak üzere, ülkenin tüm değer ve birikimlerinin emperyalist tekellere peşkeş çekilmesine işçi sınıfının hiç de razı olmadığı, dahası bu uygulamalara karşı müthiş bir öfke ve tepki duyduğu açıktır. Bunu her fırsatta ortaya koymuştur. Ancak, izin vermemek için tepki ve öfke duymak yeterli değildir. Bu tepki ve öfkenin bu tür uygulamaları engelleyebilecek bir güç ve biçime büründürülmesi gerekmektedir. Sınıfın gücü ve bunu harekete geçirme yol ve yöntemleri konusunda yeni icatlara da ihtiyaç yoktur. Herkes, sınıfın en geri kesimleri bile, işçi sınıfının gerçek gücünü üretimdeki rolünden ve örgütlülüğünden aldığını biliyor. Bugün sermayenin ve satılmış yöneticilerinin saldırılarına karşı durulamıyorsa eğer, bunun nedeni, üretimden gelen gücün kullanılamaması, bu gücü harekete geçirecek bir örgütlülüğe sahip olunmamasıdır.

Öyleyse, mezarda emeklilik ve diğer tüm saldırıların göğüslenmesi ve püskürtülebilmesi için, sınıfın acilen örgütlenmesi gerekmektedir. Bu, komünistlerin ve sınıf bilinçli işçilerin sınıfa ve ülkeye karşı ertelenemez görevidir.

“Mezarda emeklilik” yasası basın açıklamalarıyla protesto edildi...

İzmir:

Mezarda emeklilik yasa tasarısına ve sosyal güvenlik saldırılarına karşı, KESK İzmir Şubeleri tarafından saat 12:30'da Konak Sümerbank önünde bir basın açıklaması yapıldı. Yaklaşık 150 kamu emekçisi katıldı. Basın açıklamasında şunlar söylendi:

“Oynanan oyun ortadadır, senaryonun adı özelleştirme. Sosyal güvenliği adım adım çökertme planıyla, SSK'nın kaynaklarını sermayeye aktardılar, gelirleri sıfır faizle bankada tuttular. Pirim borçlarını affettiler. 4,5 milyon kişiyi kayıt altına almamakta direndiler. Çünkü IMF, eğitimde, sağlıkta, emeklilikte her şey 'özel' olsun diyor! 'Artık yeter!' diyoruz. Bizlere emekliliği çok gören siz hükümeti, Anayasa Mahkeme'sinin kararı ve taleplerimizi dikkate alarak, yeni bir düzenleme yapmaya davet ediyoruz. Eğer sendikaların taleplerini dikkate almazlarsa, emekçileri 'çalışırken mezara sokma' anlayışında

direnirlerse, onları ömür boyu 'siyasetten emekliye ayırmaya' hazırız!”

Eylemde, “Tasarruf hakkımız, söke söke alırız!”, “Yaşasın örgütlü mücadelemiz!”, “İşçi-memur elele genel greve!”, “Mezarda emekliliğe hayır!”, “Nemalar hakkımız, söke söke alırız!”, “Mezarda emekli olmayacağız!” vb. sloganları atıldı.

(SY Kızıl Bayrak/İzmir)

Ankara:

16 Ocak günü KESK Ankara Şubeler Platformu sosyal hakların gaspedilmesine karşı Sakarya Caddesi'nde basın açıklaması gerçekleştirdi. Eyleme yaklaşık 100 emekçi katıldı. Açıklamayı KESK dönem sözcüsü Hasan Karakaya okudu. “Emeklilik yaşının düşürülmesini talep etmekle birlikte, zorunlu emeklilik gibi kamu emekçilerinin

tasfiyesini hızlandıracak bir düzenlemeye onay vermediklerini” belirterek, “Bu yasa tasarısının geri çekilmesi için eylemlerimizi başlatıyoruz. Sosyal güvenliğin adım adım tasfiye edilmesi planlarına karşı taleplerimizin dikkate alınması ve bu paralelde yeni taslağın yeniden düzenlenmesi için her türlü çabayı sürdüreceğiz” dedi.

Eylemde “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “Emekçinin hakları gaspedilemez!”, “İMF'ye değil emekçiye bütçe!”, “Mezarda emekli olmayacağız!”, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!” sloganları atıldı. Basın metninin okunmasının ardından eylem sona erdi.

(SY Kızıl Bayrak/Ankara)

İstanbul:

İMF politikaları doğrultusunda mezarda emeklilik ve sosyal güvenliğin tasfiyesine onay veren yasanın daha da ağırlaştırılarak gündeme getirilmesi üzerine KESK, 16 Ocak'ta birçok ilde basın açıklaması yapma kararı aldı.

İstanbul'da KESK binası önünde 100 kişilik bir katılımı yasayı protesto eden emekçiler, KESK pankartı açarak yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşte “Mezarda emeklilik yasasına hayır!”, “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “Emekçiyiz, haklıyız, kazanacağız!”, “Ne İMF, ne Derviş, genel grev, genel direniş!”, “Direne direne kazanacağız!”, “Baskılar bizi yıldıramaz!”, “Mezarda emekli olmayacağız!” sloganları atıldı. Daha sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü binası önüne gelinerek basın açıklaması okundu.

KESK Genel Sekreteri Sevil Erol'un okuduğu açıklamada, İMF tetikçiliğiyle hareket eden siyasi iktidarın hızla yasayı geçirmeye çalışarak işçi ve emekçileri ciddi yıkım politikalarına sürüklediği söylendi. Yeni çıkacak yasayla kamu emekçilerinin tasfiyesine yasal kılıf hazırlandığı ve tüm sosyal hakların gaspına yönelik kapsamlı bir saldırı olduğu vurgulandı. Önümüzdeki günlerde yönetenler tarafından olumlu adım atılmazsa Emek Platformu'yla birlikte, ortak hareket etmezse de KESK'in taleplerinde ısrar edeceği söylendi.

(SY Kızıl Bayrak/İstanbul)

Saldırlara karşı basın açıklamaları...

İzmir İHD'de tutsak yakınlarının basın açıklaması...

16 Ocak günü İHD İzmir Şubesi'nde, tutuklu ve hükümlü yakınları adına, oğlu Sincan F Tipi Cezaevi'nde bulunan Hatice Sirkeci bir basın açıklaması yaptı. Hücresinde devrimci tutsakların maruz kaldığı saldırılara, görüşe giden ailelere yapılan keyfi baskılara değinilen açıklamada, dört baro tarafından dile getirilen “üç kapı-üç kilit” formülüne destek verilmesi istendi.

(SY Kızıl Bayrak/İzmir)

Ankara İHD'den kart atma eylemi...

İHD Ankara Şubesi 5 Ocak tarihinden itibaren, her cumartesi saat 12:30'da Kızılay Postanesi önünde toplanarak, Adalet Bakanı'na kart gönderme eylemi gerçekleştireceğini açıkladı. 12 Ocak Cumartesi günü ikincisi gerçekleştirilen eyleme 100 kişi katıldı. “Daha kaç insan ölecek ya da sakat kalacak!”, “Artık yeter!”, “Tecridi kaldırın!”, “Yaşam hakkına saygı!”, “Kapılar açılın, ölümler dursun!” yazılı kartlar her hafta Adalet Bakanı'na gönderilecek.

(SY Kızıl Bayrak/Ankara)

Kayseri'de keyfi gözaltılar protesto edildi...

Kayseri'de 13 Ocak'ta devrimci basına yönelik saldırılar nedeniyle bir basın açıklaması yapıldı. Eyleme 50 kişi katıldı. Açıklamayı gözaltına alınan SY Kızıl Bayrak ve Devrimci Demokrasi temsilcileri yaptılar. Devrimci Demokrasi temsilcisini misafir ettiği için gözaltına alınan Ali Yeşil'in bu nedenle işten atıldığı belirtilen basın açıklamasında şunlar söylendi:

“Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak ve Devrimci Demokrasi gazetesi çalışanları Halil Akçadağ ve Nihal Gül hiçbir gerekçe gösterilmeden 29 Aralık günü gözaltına alınmış ve 30 Aralık 2001'de serbest bırakılmıştır. Baskı ve sindirmeyi alışkanlık haline getiren sermaye düzeni hak arayan işçi ve emekçileri, YÖK'ü potesto eden öğrencileri, tüm toplumsal muhalefetin gözü olan devrimci-sosyalist büro ve matbaaları, çalışan ve okurları baskılarla yıldırıp, devrimci muhalefeti bastırmaya çalışmaktadır. Bu baskıların emniyet tarafından yapıldığı yetmiyormuş gibi, sahibinin sesi yerel basın (Kayseri ana haber) vb., basın ahlakına uygun davranmayarak, gerekçesiz ve asılsız olarak insanları hedef gösteriyor. Bu tür keyfi gözaltıların, keyfi baskıların sona erdirilmesini istiyor ve tüm işçi-emekçileri ve kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya çağırıyoruz.”

(SY Kızıl Bayrak/Kayseri)

İskenderun İHD: “Anadilde eğitim hakkı”nu destekliyoruz...

10 Ocak'ta İskenderun İHD'de anadilde eğitim hakkı ile ilgili basın açıklaması yapıldı. Yaklaşık 80 kişinin katıldığı basın açıklaması sırasında faşist kolluk güçleri İHD binasını abluka altına aldılar. Açıklamada şunlar söylendi:

“Geçtiğimiz günlerde 1982 Anayasası'nda yapılan değişiklikle anadilde eğitim hakkı meşru olarak parlamentoda kabul edilerek yasallaşmıştır. Aslında dil çeşitliliği ülke açısından kültür zenginliğidir. Onun ötesinde insanlığı tehdit eden ırkçı yapıyı mahkum etmektir. Yine son günlerde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde öğrencilerin anadilde öğretim isteme tezleriyle üniversite hocalarına vermiş oldukları dilekçe nedeniyle gözaltına alınmaları bir hukuk ihlalidir. Anti-demokratik bir uygulamadır. Biz İskenderun İHD olarak, anadilde eğitim hakkını sonuna kadar destekliyoruz. Uluslararası Helsinki sözleşmesince kabul edilen bu insanlık anlaşmasına herkesin saygılı olmasını istiyoruz.”

(SY Kızıl Bayrak/Antakya)

Kamu emekçileriyle röportaj...

“Hareketin daha güçlü bir biçimde sokağa taşınması gerekiyor...”

Mezarda emekliliği ve sosyal güvenliğin tasfiyesini içeren yasayı püskürtmek için sizce işçi ve emekçiler olarak neler yapmak gerekiyor?

SES üyesi bir emekçi: Böyle bir basın açıklaması yeterli değil. Bu ve benzeri yasaları püskürtebilmek için daha çok kitlelere inmek ve sendikal mücadeleyi güçlendirmek gerekiyor.

Eğitim-Sen üyesi bir emekçi: Memur hareketinin daha güçlü bir biçimde sokağa taşınması, sokakta mücadelenin güçlendirilmesi gerekiyor. Bu tür zayıf tepkilerle bu yasayı püskürtmemiz mümkün değil. Emek Platformu'nun daha hızlı bir şekilde bu eylemlilikleri örgütleyerek sokağa çıkması gerekiyor. Hem sokakta, hem iş alanlarında üretimden gelen gücüyle alanları kitleyerek, bu yasanın geri püskürtülmesi için her türlü mücadeleyi önüne hedef olarak koyup, bunu gerçekleştirmesi gerekiyor.

KESK üyesi bir emekçi: Bu yasayı püskürtmek için çalışan kesimin rolü çok önemli. Örgütlü bir şekilde bütün alanlarda bu yasa karşısında mücadele edilmesi gerekiyor. Alanlarda, salonlarda değil. Bu eylemin hiçbir şekilde yeterli olduğunu düşünmüyorum. Bu ve benzeri yasalar sadece çalışanların değil, tüm toplumun sorunudur. Söz konusu olan insanların sadece geç emekli olması değil. Bu saldırı aynı zamanda tüm kazanılmış demokratik hakların da aşamalı bir şekilde gaspedileceğini göstermektedir. Bu saldırılar bir zincirdir.

(SY Kızıl Bayrak/İstanbul)

İlaç fiyatlarını kim yükseltiyor?

Kapitalizmin kâr hırsı insan sağlığını hiçe sayıyor

Sağlık Bakanlığı'nın yerli ilaçların fiyatlarında yüzde 10'luk bir indirim gitmesi üzerine Eczacılar Odası iki günlük kepenk kapatma eylemi kararı aldı. Eczacılar fiyat indiriminin kendi kâr paylarını düşürdüğünü, bunun sonucunda binlerce eczanenin kapanmak zorunda kalacağını savunuyorlardı. Sonuçta Sağlık Bakanı'nın tehditleri eylemi engelleyemedi. Eczacılar eylem kararını hayata geçirdiler. Basında yer aldığına göre, başbakan vekili Devlet Bahçeli'nin duruma elkoyması ve Sağlık Bakanı'nı değil, eczacıları desteklemesi üzerine eylem anlaşmayla sonuçlandı. Eczacılar istediklerinin bir kısmını elde ettiler. Yüzde 10'luk indirimin mali yükü eczacılar, ilaç depoları ve üretici firmalar arasında paylaştırıldı.

Burjuva basın meseleyi Sağlık Bakanı Osman Durmuş'la Eczacılar Odası arasındaki bir inatlaşmadan ve fiyat kavgasından ibaret görmeye ve göstermeye çalışıyor. Fakat eczacıların iki günlük kepenk kapatma eylemi sağlık alanında yaşanan temel bir sorunu ülke gündemine taşıdı. Bu, ilaç ve ilaçta fiyatlandırma sorunudur. Türkiye'de ilaç fiyatları işçi ve emekçilerin alım gücüyle kıyaslandığında bir hayli pahalıdır. Son bir yılda ilaç fiyatlarına ortalama yüzde 100 zam yapılmıştır. Fakat bu fiyat artışı bir zorunluluktan kaynaklanmamaktadır. Sağlık hizmetini mal, hastayı ise müşteri gibi gören kapitalist pazar anlayışı ve buna uygun politikalar fahiş ilaç fiyatlarının da gerçek nedenidir. Buna bir de devletin aldığı yüzde 18 KDV eklendiğinde, ilaç paralarının yanına yaklaşılabilir.

Türkiye'de işçi ve emekçilerin sağlık hizmetlerinden yararlanması son yıllarda sistemli politikalarla engellenmeye çalışılmaktadır. Hastaneler özelleştirilmekte, sosyal güvenlik sistemi işlemez hale getirilmekte, çok daha ucuza üretme olanakları olduğu halde ilaç ithalatı serbest bırakılmaktadır. Bunlara benzer daha birçok uygulama söz konusudur. Amaç sağlık sektörünü kapitalist pazar ilişkilerine daha fazla açmaktır. Özel hastane sahiplerinin, sigorta şirketlerinin ve ilaç tekellerinin daha fazla kâr elde etmelerini sağlamaktır.

Şimdi ilaç fiyatlarını bu denli ulaşılmaz kılan politikalarından bazılarını göz atalım.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin ihmal edilmesi

Sağlık sektöründe egemen kılınan bu pazar mantığı sayesinde sağlık harcamalarının neredeyse yüzde 99'u tedavi masraflarına gidiyor. Koruyucu sağlık hizmetlerine ise çok az bir pay (yüzde 1) ayrılıyor.

Tedavi için harcanan paranın yarıya yakını ise ilaca gidiyor. Yani büyük bir ilaç pazarı söz konusu Türkiye'de. Oysa başka ülkelerde ilaca harcanan para toplam sağlık giderlerinin çok düşük bir kısmını oluşturur. Türkiye'deki bu farklı durum koruyucu sağlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesinden kaynaklanmaktadır. Oysa koruyucu sağlık hizmetlerine gereken önem verilse, birçok rahatsızlık veya hastalık daha ortaya çıkmadan önlenecek, bu da uzun süreli ilaçla tedavi

ihtiyacını büyük ölçüde ortadan kaldıracaktır.

Fakat sistem kapitalizmdir ve kapitalizmin esas derdi insan sağlığı değil daha fazla kârdır. Durum böyle olunca, ilaç satışları artsın, özel hastaneler müşterisiz kalmasın da ne olursa olsun mantığı hakimdir.

Promosyon uygulaması

İlaç sektöründe bütün inisiyatif devlette değil ilaç tekellerindedir. İlaç tekelleri ise halkın sağlığını korumayı değil daha çok ilaç satmayı amaçlamaktadır. Bu da aslında ihtiyaç olmadığı halde ilaca ve diğer tıbbi ürünlere bir talep yaratmayı gerektirmektedir. İlaç ithalatçıları ve ilaç depoları ürünlere talep yaratma işi için yüzlerce insan çalıştırmakta, doktor ve eczacılara dönük dizginsiz bir promosyon kuşatması yaşanmaktadır. Doktor ve eczacılara çeşitli hediyeler verilmekte, normal gelirleriyle elde edemeyecekleri bir takım olanaklar sağlanmaktadır. Bütün bunlar gelen hastanın reçetesine o firmanın ürettiği ilacın (gerekli olsun ya da olmasın farketmez) yazılması ve satışların artması içindir. Elbette ki bütün promosyon ve tanıtım giderleri olduğu gibi satılan ilaç fiyatlarına eklenmektedir. Örneğin eczaneden 100 liralık bir ilaç aldık, bu 100 liranın en az 6 lirası promosyon masrafıdır ve bizim cebimizden çıkmaktadır.

İthal ilaç ve patent yasası

Bugün birçok ilaç ithal edilmektedir ve bunlar çok büyük kârlar eklenerek piyasaya sürülmektedir. Oysa ithal ilaçların birçoğu belli bir yatırım yapıldığı takdirde rahatlıkla Türkiye'de üretilebilir. Bu teknik olarak mümkündür. Fakat işin içine kapitalist sistemin

kuralları girdiğinde bu imkansız olmaktadır. İlaç üretiminde patent uygulaması, hayati değer taşıyan ilaçların patent sahibi şirket dışında birileri tarafından üretilmesini olanaksız kılmaktadır. Türkiye bundan 4 yıl önce ilaçta tekellerin uluslararası patent hakkını tanıyarak, birçok ilacın ülkede üretimini olanaksız hale getirmiştir.

Kapitalizmde sağlıklı yaşama hakkı parayla ölçülür

İlaç fiyatlarının bu kadar yüksek olmasının gerisinde bunların dışında da çeşitli nedenler vardır. Örneğin ilaçtan fahiş vergiler alınır. Az bulunan ilaçlar devlet tarafından ithal edilip gerçek fiyatından dağıtılmadığı için, karaborsadan satılır.

Fakat bütün bunlar kötü niyetli birilerinin ihmalden değil, bizzat sistemin kendisinden kaynaklanır. İnsana insan olduğu için değil ancak müşteri olduğu için değer veren bir sistemdir kapitalizm. Ve parası olmayanın sağlık hizmetlerinden yararlanma, en sıradan ilacı bile alma hakkı yoktur bu sistemde.

Eczacıların eylemine buradan baktığımızda, aklı suçlunun kim olduğunu görebiliriz. Gerisi ayrıntıdır ve çok da önemli değildir.

O nedenle, bir nefes sağlık için bile, insan olan herşeye düşman olan bu sistemin kaldırılıp atılması gerekiyor yeryüzünden.

Siz hiç ilacın "lüks" olduğu bir ülke gördünüz mü?..

(...)

Türkiye'yi bu hale getiren o ahmaklık değil mi ki, otomobilde KDV'yi indirdi de, ilacı lüks saymaktan ve yüzde 18 KDV almaktan asla vazgeçmiyor...

Çünkü holding patronlarına yaranmak, yarın emekli olunca onların holdinginde işe başlamak, ya da onların bu abur-cubur iktidara desteğini sağlamak varken, hastaları ne yapsınlar?..

Lösemili çocuklar, şeker hastası yaşlılar, böbrek makinesine bağlı yaşayanlar, kanserliler, kalp hastaları onların işine nerede yarayacak, nerede?..

O zaman otomobil lüks değil, ama kalp spazmı lüks...

Dün eczacılar istediklerini elde edip, zaten direnmekten vazgeçtiler... Sorun zaten eczacıların değil, bizimdi...

Bence; çözümünü başkasına bırakmak yerine, hasta yakınlarının, sağlık vakıf ve derneklerinin, tüketici örgütlerinin eczanelerin önünde toplanıp, ilaçta KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi için direnmesi gerek...

Görüyorsunuz; ancak direnenler kazanabilir... Yoksul hasta çocukların-yaşlıların hatırı için...

Bekir Coşkun

Hürriyet/17 Ocak 2002

Cenk Kalesi katliamının perde arkası...**Rumsfeld'in emriyle katliam!**

Kuzey Afganistan'ın Mezar-ı Şerif kentinde 800'e yakın esir Taliban'ın katledilmesi bir savaş suçudur. Sorumluları ise başta Savunma Bakanı Donald Rumsfeld ve Başkan Bush olmak üzere ABD hükümeti ve ordusudur. Kale-i Cenk'teki katliam ABD'nin Afganistan'a yönelik saldırısının gerçek kanlı karakterini ortaya koymaktadır. 11 Eylül'de Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon'a yönelik terörist saldırılar, talana ve toplu katliama dayalı sömürgeleştirme savaşının gerekçeleridir.

ABD basını ve hükümetinin verdiği bilgiler, ABD özel timleri ve CIA elemanlarının katliam sırasında katliamın gerçekleştirildiği Mezar-ı Şerif'te bulduklarına ilişkindir. Bunlar, savaş uçakları ve makinalı tüfeklerle donatılmış helikopterleri yardıma çağırıp, tutsakları katletmekte olan Kuzey İttifakı askerlerinin hareketini yönetiyorlardı. Alman TV kanalları Kuzey İttifakı askerlerinin kale duvarlarında tutsaklara ateş ettiklerini gösteren görüntüler yayınladılar. Büyük çoğunluğu ABD'nin hava bombardımanı sonucu yaşamlarını yitirdiler. Savaş uçakları kalenin içerisine bomba yağdırıyorlardı. Kaledeki özel timler ise dakikada 1800 mermi atabilecek kabiliyete sahip makinalı tüfeklerle donatılmış AC-130 savaş helikopterlerini yardıma çağırıyorlardı. Yıkım projesini tamamlamaları için 2 bin Kuzey İttifakı askeri ve panzer oraya taşındı. Katliam süresince, diye aktarmakta *Times* gazetesi yazarı Aleks Perry, yaklaşık 40 Amerikalı özel timci ve İngiliz SAS elemanı havada ve karada operasyonu yönetmekteydiler.

Saldırıların barbar karakteri Kuzey İttifakı sözcüsünün yorumundan da (yorum tarihi 26 Kasım) anlaşılıyor gibi, istenilen tarzdaydı. "Çoğu öldürüldü, çok az sayıda kişi sağ kurtulabildi" diyen Zaher Vahadat, 800'e yakın kişinin katledildiğini doğruladı. "Şimdi hayatta kalanlar da fazla yaşamaz" diye açıklama yapan bölgenin savaş ağası Raşid Dostum'un danışmanı Alim Razim, "Geriye kalanlar da ölecek. Hiç kimse kurtulamayacak" diye ekliyor. (...)

Taliban'a karşı savaşmakta olan grupların insan hakları ihlalleri konusunda (ki Afganistan'da onyıllarca süren iç savaş döneminde iki taraf da, özellikle Mezar-ı Şerif'te katliam yaptı) köklü bir geleneğe sahipler. Kızıl Haçın Uluslararası Komitesi (IRKK) geçen hafta, büyük ihtimalle Kuzey İttifakı'nın 9 Kasım'da Mezar-ı Şerif kentini ele geçirdikten sonra gerçekleştirdiği toplu infazlarda katlettiği 400 ile 600 kişiye ait ceset bulduklarını açıkladı.(...)

Olaylar zinciri

Katliama neden olan olaylar zinciri henüz tam net olmasa da, katliamın moral ve politik açıdan sorumlusu bellidir. Katliamı önceleyen günlerde Birleşmiş Milletler ve İnsan Hakları Örgütleri'nin temsilcileri olası katliamlara karşı uyarılarda bulundular. ABD sözcüleri ise tersine, olabildiğince çok sayıda yabancı kökenli Taliban'ı ölü görmek istediklerini döne döne açıkladılar. Kamuoyuna döne döne yapılan bu yönlü açıklamaları, kuşkusuz Kuzey İttifakı yöneticilerine yapılan daha katliamcı gizli direktifler izledi. Kaldı ki bunları özel olarak cesaretlendirmeye gerek bile yoktu.

ABD hükümetinin Mezar-ı Şerif'deki katliamı planladığı ve yönettiğine dair kanıtlar, Usama bin Laden'in (kamuoyuna bugüne kadar açıklananlar) 11 Eylül'e DTM ve Pentagon'a yönelik terörist

saldırıların emrini verdiği yönündeki kanıtlarda daha da nettir. İşte olayların kronolojisi:

19 Kasım: Kuzey İttifakı generali Kaan Davut yabancı Talibanlar'ın Kunduz'dan çekildikleri takdirde Afganistan'ı serbest bir şekilde terketmelerine müsaade edeceğinin sinyallerini verir. Kendisi Taliban ile bu öneri üzerine görüşmeler sürdürmektedir.

20 Kasım: ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld, "Talibanlar'ın -El Kaide, Çeçenler ve Taliban ile birlikte çalışmış olan yabancıların- diğer bir ülkeye gitmelerine izin vermek ve orada terörist

eylemlerine devam etmelerine olanak sağlamak anlamına gelir ve bu büyük bir hatadır" gerekçesiyle kararı veto eder. Rumsfeld, bu açıklamayı izleyen günlerde "bütün yabancı Talibanların ya öldürülmesi ya da hapse tıklması gerektiği"ni söyler.

20 Kasım: Afganistan'a karşı savaşmakta olan ABD ve İngiliz birliklerinin resmi sözcüsü Kenton Keith, ABD'nin "eğer bize kalırsa tek alternatif çıkış yolu kapitülasyondur" diyerek her türlü çözüm görüşmelerine karşı olduğunu açıklar. Yaklaşmakta olan katliamı mazur göstermek için "koalisyonun (ABD ve İngiltere) Kuzey İttifakı komutanlarının esirlere karşı sağduyulu ve kusursuz davranmaları için elinden geleni yaptığını" söyler, "ama biz hiçbir şey garantileyecek durumda değiliz" diye ekler.

21 Kasım: Rumsfeld "60 Minutes II" CBS-programıyla yaptığı bir görüşmede, Usama bin Laden'i ölü ele geçirmeyi sağ ele geçirmeye tercih ettiğini ifade eder. "Bu konuda bahse girebilirsiniz" der.

22 Kasım: Pakistan Devlet Başkanı Pervez Müşerref İngiliz Dışişler bakanı Jack Straw ile İslamabad'da yaptığı bir görüşmede, olası katliamların önüne geçilmesi için BM'nin müdahale etmesini önerir. Straw ve BM temsilcileri iki tarafa da "esirlerin öldürülmemesinin" de dahil olduğu "savaş kurallarına" uymaları yönünde çağrı yaparlar.

22 Kasım: *New York Times*, Yüksek bir Pentagon yetkilisinin "Biz El Kaide ve Taliban'ın bugüne kadar yaptıklarını devam edecek durumda kalmalarını istemiyoruz" diyerek tutsak yabancı kökenli Taliban askerlerinin bırakılmalarına karşı oldukları yönündeki

açıklamasını aktarmaktadır.

23 Kasım: *Washington Post*, yakınoğu basınının Rumsfeld'in bu yorumlarının "Afganlı Arapların katledilmelerine yeşil ışık yaktığı anlamına geldiği" ve bir yorumcunun da "ABD'nin Kuzey İttifak'ını esir Talibanlar'da intikam almaları yönünde kışkırtıp cesaretlendirildiği" yönündeki haberine yer vermektedir.

24 Kasım: *Time Gazetesi* Amerikalı bir yetkilinin ABD yüksek komutanlığının Kunduz ve başka kentlerde Afgan kökenli olmayan tutsakları El Kaide hakkında bilgi alabilmek için sorgulamak isteği yönündeki açıklamasını aktarır. (...)

Medyanın rolü

ABD hükümeti ve basınının son katliama karşı tutumu çıplak yalan ve mazur gösterme karışımı bir tutumdur. ABD askeri sözcüsü Kenton Keith Pazartesi günü (26 Kasım) Kuzey İttifakı'nın katliam yaptığını inkar etti. Savaş esirleri statüsü (Cenevre Antlaşmaları'na göre) "saldırgan eylemlere katıldıkları için biraz değişmiştir" demek, (bu esir Talibanları'n infazlarına karşı koydukları demektir).

Gazetecilerin Kale-i-Cenk dışında Kunduz'da da esir alınan Talibanlar'ın katledildiğini bildirdiği sıralarda Keith, Kuzey İttifakı'nın "sağduyulu olma çağrısı yaptığını" açıkladı. Biz, herhangi büyük çaplı bir vahşete ilişkin bilgiye sahip değiliz. Gelişmelerin bu versiyonu ABD basını tarafından olduğu gibi alındı. Katliamın ertesi günü Bush'un yaptığı basın konferansında olayla ilgili tek bir soru bile sorulmadı. Aynı gün Rumsfeld'in basın toplantısında konuya biraz değinildi, ama hiçbir gazeteci konuyu derinleştirme girişiminde bulunmadı.

ABD basınının kinini *Washington Post*'un katliamdan dört gün sonra kapaktan verdiği askeri durum üzerine ayrıntılı bilgi gösteriyor. *Washington Post*, Afganistan'a karşı girişilen hareketi 1980'li yıllarda El Salvador'daki iç savaşta "ABD özel timlerinden gelme danışmanların yerli kuvvetlerle Marksist gerillalar avına çıkıp katletmekte" oynadığı rolle kıyaslıyor.

Afganistan'ı El Salvador ile kıyaslama açıklayıcı ve ABD'nin Orta Asya'ya müdahalesinin ne "insan haklarının savunulması" ne de "terörizme karşı mücadele" ile alakası olduğunu kanıtlamakta. ABD'nin El Salvador'da ayaklanmayı bastırma girişimi 20. yüzyılın en büyük cinayetidir. O dönem en az 50 bin kişi ABD destekli ölüm timlerince vahşice katledildi. Bu faşist terörün en tanınmış kurbanları arasında El Salvador papazı Oscar Romero ve dört Amerikalı rahibe de bulunmaktaydı. (...)

Teröristler kim?

ABD'nin sınırları dışında bazı burjuva gazeteleri kendilerini ABD'nin Afganistan'a müdahalesinin kanlı karakteri konusunda birkaç not düşmek zorunda hissettiler. İngiliz *Guardian* gazetesi 26 Kasım'da, Brian Whitaker'in, ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in savaş suçu işleyin işlemediği sorusunu içeren bir yazısını yayınladı. Whitaker tutsak Afganlara uygulanan vahşeti, emperyalizmin, 1982 yılında Sabra ve Şatila kamplarına Lübnan faşist milislerin İsrail güvenlik güçlerinin desteği ile girip

katledildi. Bu faşist terörün en tanınmış kurbanları arasında El Salvador papazı Oscar Romero ve dört Amerikalı rahibe de bulunmaktaydı. (...)

Teröristler kim?

ABD'nin sınırları dışında bazı burjuva gazeteleri kendilerini ABD'nin Afganistan'a müdahalesinin kanlı karakteri konusunda birkaç not düşmek zorunda hissettiler. İngiliz *Guardian* gazetesi 26 Kasım'da, Brian Whitaker'in, ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in savaş suçu işleyin işlemediği sorusunu içeren bir yazısını yayınladı. Whitaker tutsak Afganlara uygulanan vahşeti, emperyalizmin, 1982 yılında Sabra ve Şatila kamplarına Lübnan faşist milislerin İsrail güvenlik güçlerinin desteği ile girip binin üzerinde kadın, erkek ve çocuğu katlettikleri diğer bir vahşetiyle kıyaslıyor: "Sabra-Şatila ile Afganistan'daki bazı cinayetler arasındaki benzerlik, ikisinin de savaş dönemi olması, baş aktörlerin yeşil ışık yakmaları ve sorumlulukta kurtulabilmek için kirli işleri (politik açıdan kabul edilmez olan) gizli olarak destekleyip cesaretlendirmeleridir."

Sabra ve Şatila katliamları döneminde İsrail'in Savunma Bakanı Ariel Şaron hakkında, sonuçta görevinden istifa etmesini getiren parlamento destekli soruşturma başlatılmıştı. Birçok Avrupa ülkesi İsrail'in şimdiki Başbakanı Şaron'u savaş suçlusunu olarak yargılanması için çaba harcadılar. Whitaker şöyle yazıyor: "Amerika'nın Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'e karşı benzeri bir soruşturmanın başlatılıp başlatılmayacağı görülecek, ama son açıklamaları katliama yeşil ışık yaktı. Rumsfeld Afganistan'da savaşmakta olan Afgan kökenli olmayan Taliban yanlılarına ilişkin 'benim dileğim, ya öldürülmeleri ya da tutuklanmaları' yönlü açıklama yaptı. Bu iki seçenekte hangisi olursa olsun fark etmediği görülüyor."

4 binin üzerinde insanın öldürüldüğü DTM ve Pentagon'a yönelik intihar saldırılar devasa cinayetlerdi. ABD hükümeti bugüne kadar Taliban rejimi bir yana, Usama bin Laden'in bu olaylarda sorumlu olduğu yönünde elle tutulur kanıtlar gösteremedi. 11 Eylül saldırıları ABD emperyalizminin Afgan halkına uygulamakta olduğu, Pentagon ve CIA'nin başka bir dizi ülkeye yönelik hazırlamakta oldukları katliam planlarını haklı gösteremez. Kale-i Cenk'deki son olaylardan sonra ABD'nin Afganistan'a müdahalesi insan haklarının savunmak ya da teröristlerin cezalandırılması olarak nitelendirmek gülünçtür. Devasa silah stokları ve riayetsizliği ile amacına ulaşmak için kaba kuvvet uygulayan ABD hükümeti dünyanın en büyük teröristidir.

İşçi sınıfı, hem uluslararası planda hem de ABD'de, emperyalist savaş makinası ve kâr sistemini durdurmak için, bağımsız politik bir kitle hareketi yaratma sorumluluğu ile karşı karşıyadır.

(*Alman Junge Welt* gazetesinin 3 Aralık '01 tarihli nüshasından kısaltılarak çevrilen bu yazının orijinali *World Socialist Web* sitesine aittir...)

"İnsan hakları" şampiyonları en temel insan haklarını ayaklar altında çiğniyorlar...

Afgan savaş esirlerine karşı sınırsız vahşet ve barbarlık!

Amerika'nın Afganistan'da esir alınan insanları gözleri bağlı ve zincirli olarak götürüp ve sınırları dışında bir adada inşa ettiği hücre tipi bir hapisanede tutmasının, savaş esirlerine gösterilecek muameleye ilişkin uluslararası hukuka uymadığı söyleniyor. Bunu son derece cılız bir sesle dile getiren ise Kızıllaç. Yani, söz konusu hukuku yazan-çizen devletlerin bu barbarlığa herhangi bir itirazları bulunmuyor. Tersine, sessizce onaylıyorlar. Amerika'dan çekindikleri için değil, ama, bugün Amerika tarafından yazılmakta olan yeni savaş kuralları aslında onların da ihtiyaç ve çıkarlarına denk düştüğü için yapıyorlar bunu.

Aslında Afganistan'a yaşatılan vahşet, savaş esirlerine gösterilen vahşi hayvan muamelesiyle başlamış değil. Yiyecek paketleri ile karıştırılan bombaların getirdiği ölümler, yiyecek yardımı almak için toplanan kitlenin (tıpkı bir hayvan sürüsü gibi) sopalarla dağıtılması, esirlerin döve döve yada toplu biçimde kurşuna dizilerek öldürülmeleri... savaş esirlerinin zincirlenmesinden daha az vahşilik değil. Ve ister Kuzey İttifakı asker ve komutanları eliyle, ister Amerikan özel timleri tarafından uygulansın, bir ve aynı zihniyetin tezahürleri durumunda. Zihniyet hiç bir insani değer tanımayan vahşi kapitalizmdir. Zaten Kuzey İttifakı denilenler de gönüllü Amerikan askerleri değil mi? Amerikan savaş uçaklarının, bombalarının ve komandolarının yardım ve desteğiyle uygulayabiliyorlar bu vahşeti. Cenevre sözleşmesi Afganistan'da işlemiyor. Amerikan sopasının uzandığı hiç bir ülkede işlemeyen gibi. Sözleşme, emperyalizmin geri ülkelere yönelik yaptırımlarına gerekçe ve tehdit malzemesi olmanın ötesine geçemiyor uzun zamandır.

Bugün Amerikan rejiminin son derece pervasız ve hoyratça çiğnediği uluslararası savaş kuralları, birinci ve ikinci paylaşım savaşları ertesinde, ve yine bu savaşların da etkisiyle, emperyalistler aleyhine bozulmuş bulunan güç dengeleri koşullarında belirlenmişti. Özellikle ikinci paylaşım savaşı sonrası kurulan halk iktidarlarıyla güçlenen sosyalist kamp, emperyalist haydutluğun önemli ölçüde dizginlenmesini sağlamış, diğer pek çok alanda olduğu gibi savaş kurallarında da insan hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi yönünde ağırlık oluşturmuştu.

İki kutuplu dünya olarak ifade edilen ve kendine göre bir hukuku bulunan bu dönem, bilindiği gibi çoktan sona erdi. Sovyetler Birliği'nin resmen dağıtıldığı '89 çöküşünün ardından ise yeniden dünyanın tek hakimi haline gelen emperyalist kamp tam anlamıyla dizginlerinden boşaldı. Yeni Dünya Düzeni adını verdikleri yeni bir gericilik, saldırganlık ve vahşet dönemini doludizgin işletmeye başladılar.

Başlangıçta bir kaos görüntüsü oluşsa da, aslında, yeni duruma ilişkin yeni bir hukukun oluşturulması süreci başlamıştı. Yeni hukuk, istisnasız biçimde emperyalist sömürü ve soygunun hukuku olacaktı kuşkusuz. Emperyalizmin doruğunda vahşi kapitalizm yeniden tezahür ediyordu. Bu yeniden kuruluşun ekonomik, siyasi ve askeri alanlardaki uygulamaları, işçi sınıflarına ve emekçi halklara sistemli ve şiddetli saldırılar olarak her gün yaşanıyor. İMF

programları tüm dünyada bağımlı-geri ekonomileri çökertiyor, ülkeleri sömürgeleştirmek, halkları köleleştirmek için sömürü ve baskıyı artırıyor. Emperyalizmin askerleri, savaş uçakları, suikast timleri ülkeleri bombalıyor, halkları katlediyor, yönetimleri deviriyor, değiştiriyor, vb...

Yeni Dünya Düzeni'nin yeni hukuku fiilen ve görünüşte bir Amerikan hukuku olarak yeniden biçimlendiriliyor. Amerikan hukuku görüntüsü Amerika'nın şeflik konumundan ve saldırıların başını çekmesinden kaynaklanıyor. Ancak, yaşanan son örnek üzerinden gidersek, emperyalist haydutların ne Afganistan'a saldırı ve

ne de savaş esirlerine gösterilen muamele konusunda şeflerine yönelik bir itirazları bulunmuyor. Tersine, aralarındaki tüm çıkar çatışmaları ve çekişmelerine rağmen tam bir uyum tablosu sergileniyor. Üstelik sadece emperyalist devletler de değil,

söz konusu saldırıların verili veya potansiyel hedefi konumundaki geri ülkelerin uşak yönetimleri de bu Amerikan konseptinin gönüllü destekçileri olduklarını ispatlama yarışına girmiş durumdadır.

Savaş esirlerine muamele konusunda, Türkiye, Afganistan'a saldırı konusundaki aynı iğrenç tutumunu yineliyor. Herhangi bir itiraz ne kelime, içten içe bile değil, açıktan memnunluk belirtmekten kaçınıyor. 11 Eylül'ü, binlerce cesedin ikiz kulelerin enkazı altında yatmakta olduğuna aldırmadan, "şimdi bizi daha iyi anlayacaklar" diye yorumlayanlar; Afgan savaş esirlerine uygulanan vahşeti de, Öcalan'a kendi muameleleriyle kıyaslıyorlar. Amerika'nın vahşetinde kendi vahşetlerinin onayını bulduklarını düşünerek huzura eriyorlar.

Afganistan vakasında Amerika ve diğer emperyalistler (ve Türkiye gibi uşakları) "Taliban rejiminin gericiliği ve vahşeti" gibi kullanılabilir malzeme buldukları için, 11 Eylül sayesinde açılan "teröre karşı mücadele" seferberliğinin gerçek anlamı ve içeriği unutturulur gibi oldu. Bununla, Afgan savaş esirlerine vahşi hayvan muamelesi gösterilmesine gereken tepkinin ortaya konmasında zayıflığa yol açtığı ortada. Oysa, Taliban vahşetinin, ne Amerika'nın bu ülkeyi bombalamasına ve ne de esirlere yönelik vahşi uygulamalara gerekçe yapılamayacağı açıktır. Kaldı ki, emperyalizmin açtığı "teröre karşı mücadele" seferberliğinin "Taliban vahşeti"nin hüküm sürdüğü Afganistan'la sınırlı kalmayacağı/tutulmayacağı daha baştan ilan edilmiş durumdadır.

Bugün Afgan esirlerinin zincirlenmesine, kafese kapatılmasına ses çıkarmamak, yarın aynı hatta daha kötü muamelenin başkalarına gösterilmesini onaylamak anlamına gelecektir. Bu başkaları ise, artık ve hep "vahşi" Taliban askerleri olmayacaktır. Emperyalistlerin sonraki süreçteki asıl muhatapları, ezilen halkların yanısıra ve daha fazla devrimci hareketler, devrimci partiler ve bunların üyeleri, yandaşları, kitleleri -demek ki işçi sınıfı ve devrimci partileri- olacaktır. Öyleyse işçi sınıfı, sadece emperyalizmin kendilerine yönelik iktisadi saldırılarıyla değil, dünya çapındaki militarist saldırılarıyla da ilgilenmek, mücadelesini bunu da kapsayacak şekilde genişletmek durumundadır.

İbretlik Amerikan ikiyüzlülüğü

Peter Beaumont

Şöyle bir düşünün. Terörist olmakla suçlanan bir grup İrlandalı, üçüncü bir ülke tarafından ele geçirildikten sonra İngiliz hükümetine teslim ediliyor. Avukatlarla görüşmeleri yasak. Bazıları, sorgucu istihbarat yetkilileri tarafından tehdit ediliyor. Bilmek istediklerini anlatmazlarsa, "kaybolacakları" söyleniyor onlara. Adamların bazıları cezaevindeyken işkence görüyor ve terörist örgüt üyesi olduklarını söylemeye zorlanıyorlar.

Adamlar ilaçla uyutulduktan sonra bağlanıyor ve ülkeden, bir adada kurulu kampa uçuruluyorlar. Burada avukat tutma hakları var, ama bilinen savunma hakları işlemiyor. Avukatlar, serbest bırakılmalarını talep edemiyor, iade edilmelerine karşı da çıkamıyorlar.

Bu ada kampında, onları öldürme yetkisine sahip olan bir askeri mahkeme önüne çıkarılacaklar. Bütün bu bağışlanmaz hak ihlallerinin ardından, uluslararası medya ve insan hakları örgütleri, protesto etmek için ayağa kalkmış olmalı.

Kimse sesini çıkarmadı

Cumartesi günü, kimlikleri açıklanmayan bir grup insan, bu anlattığımızla tıpatıp aynı bir yolculuğu tamamladı. Kelepçelenmişlerdi, bazıları uyuşturulmuştu. Kendilerini götüren uçağın koltuklarına zincirlenmişlerdi. Tek fark, 20 kişilik bu grubun Taliban ve El-Kaide üyesi olmakla suçlanması, gittikleri yer de Küba'daki Guantanamo Körfezi'ndeki ABD üssüydü. Bir fark daha: Onlara yapılan muamele, sadece sessiz itirazlara yol açtı.

Afganistan tutsaklarının başına gelenler, tam anlamıyla uluslararası bir skandal. Acımasızca davranılan, işkence gören bu insanlar, uluslararası hukukta, ABD hukukunda ve Yugoslavya ile Ruanda'nın savaş suçlarına tanınan en temel haklardan mahrum.

George W. Bush yönetimi, birkaç maharetli hamleyle, sadece Cenevre Konvansiyonu üzerine değil, Amerika'nın anayasasında geçen savunma haklarının üzerine de bir "papatya biçen" atıverdi.

İnsan mı, hayvan mı?

Bu insanların çoğunun korkunç suçlar işlemiş olması muhtemel. Bazıları, 11 Eylül saldırılarından bile haberdardı. Ama gördükleri özel muamele, özel bir suçlu olduklarını varsayıyor. Ne de olsa ABD Genelkurmay Başkanı General Richard Myers, bu insanların, içinde buldukları nakliye uçağını düşürebilmek için "hidrolik kabloları kemirecek kadar tehlikeli" olduklarını söylüyordu. Bu, bir insanın değil, bir hayvanın tanıtması.

Birkaç hafta önce Afganistan'da, bu neredeyse mistikleşmiş, kendini yok eden yaratıkları arıyordum. Görmeye çalıştığımız ilk kişi,

arabulucumuzun, Kandahar eteklerinde rast geldiği yaşlı bir Taliban yetkilisiydi.

Arabulucu onu gördüğünde, adam, yerel bir savaş ağası tarafından yavaşça, sistematik bir biçimde, ölümüne dövülmekteydi. Kampa gittiğimizde çok

geçti. Dayak atan adam bize, ellerinde hiç Taliban tutsağı kalmadığını söyledi. Dediklerine göre, Kandahar'ı kurtarıırken, öldürdükleri bazı El Kaide üyelerini gömmüşlerdi. O tutsağı sorduk. Yanıt, netti: "Artık elimizde tutsak yok."

Savaş ağalarının sorgusu

Münferit bir olay değildi bu. On gün sonra, bir grup Batılı gazeteci ile birlikte, Kabil'deki Üçüncü Müdürlük cezaevinin müdürünün odasındaydım. Ellili yaşlardaki zayıf, sert yüzlü bir adam olan Abdül

Kayyum, bir haftadır, gazetecilerin tutsakları görebileceğini söyleyip duruyordu. Bize, hem gardiyan olduğunu, hem de sorguları yönettiğini söyledi. Ona göre Taliban ve El Kaide arasında bir fark yoktu.

Ona, tutsakları nasıl itirafa ikna ettiğini sorduk. "Dostça ve İslami bir tarzda, suçlarını itiraf etmelerini istiyoruz" diye açıkladı. "İtiraf etmezlerse, güç kullanıyoruz."

Bu tip bir davranış bağışlanamaz, ama belki de, kurumları olmayan, yirmi yıl süren bir savaş nedeniyle paramparça edilen bir sanal devlette, durum en azından anlaşılabilir. Oysa Amerika ve müttefiklerinin, Taliban ve El Kaide tutuklularına yönelik kötü muameledeki rolü, her türlü kavrayışın ötesinde bir şey.

Blair'in ince hesapları

Londra - Eski sömürgeleri Hindistan ve Pakistan arasındaki gerginliğin önlenmesi için harekete geçen Britanya, bölgenin "istikrarını" Yeni Delhi'ye 1 milyar sterlin tutarında 60 Hawk jeti satarak sağlamaya hazırlanıyor. Savaş jetleri satışının, Britanya Başbakanı Tony Blair'in bir hafta önce iki ülkeye düzenlediği ziyaretin ardından gündeme gelmesi, İşçi Partisi'nin "ahlaki"na gölge düşürdü. Hawk jetlerinin üreticisi British Aerospace, Hindistan'la anlaşacağına kesin gözüyle bakıyor. Britanyalı bakanların perde gerisinde anlaşma için seferber olduğu belirtiliyor. Gelecek ay Yeni Delhi'de düzenlenecek Defexpo 2002 silah fuarına katılacak olan Britanyalı firmaların uçaksavar, füze, tank ve havan topları da sergilenecek. Fuardaki en büyük pavyon Britanya'nın olacak. Pavyonun, Britanyalı vergi mükelleflerinin finanse ettiği hükümete bağlı Britanya Ticaret Ortaklığı ile Savunma İmalatçıları Birliği tarafından organize edildiği belirtiliyor. Birliğin başkanı Alan Sharman, fuara 30 şirketin katılacağını söyledi. British Aerospace şirketleri derneği de gelecek ay Hindistan'a bir heyet göndermeye hazırlanıyor. Eğer anlaşmalar suya düşerse, British Aerospace'in Brough ve Prescott'ın seçim bölgesi East Yorkshire'da birkaç yüz kişi işini kaybedecek. (*The Guardian*)

(14 Ocak 2002 tarihli Radikal gazetesinden alınmıştır...)

Cenevre ne diyor?

En tehlikelisi, El Kaide tutsakları için oluşturulan hukuki süreç bağlamında, bu dayaklar ve zorunlu itirafların muhtemel sonuçları. Çünkü Afganistan cezaevlerindeki tutukluların işkence görmesi, tehdit edilmesi ve aşağılanması, Bush yönetiminin, bu tutukluları en temel hak olan adil yargılanma hakkından mahrum bırakan akrobasisi yanında önemsiz kalıyor.

Cenevre Konvansiyonu ile başlayalım. Taliban rejimi yıkılırken ülke çapında tanık olunan yargısız infazlar, işkence veya aşağılayıcı muameleden (uluslararası medyanın görmesi için, tutuklulara resmi geçit yaptırmak) hiç bahsetmiyoruz. Bahsettiğimiz, hukuki sürecin ince ayrıntıları.

Savaş esirlerinin, savaşa taraf olmayan üçüncü bir ülkeye teslim edilmesi yasaktır. ABD yönetimi de, Uluslararası Kızılhaç nezdinde, Afganistan savaşında taraf olmadığını ve sadece, Taliban karşıtı kuvvetlere yardım ettiğini söylemektedir.

Askeri mahkemeler

Bir diğer ayrıntı: Savaş esirleri, anayasal mahkemeler tarafından yargılanmalıdır, olağanüstü haller uyarınca oluşturulan askeri mahkemelerde değil.

Eğer esirler, belli emirler altında hareket eden "savaşçı"lar ise, ancak "karşıt askeri kuvvetler tarafından ele geçirilip, savaş esirleri olarak tutuklanabilirler". Bu konuyla ilgili karar, 1942 yılında, Almanya'da ele geçirilen bir grup Alman sabotajcının davasında, bizzat ABD Yüksek Mahkemesi tarafından alınmıştır.

Ama öte yandan, aralarında Adalet Bakanı John Ashcroft ve Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in de bulunduğu Bush'un adamları, bu kişilerin savaş esiri olmadığını söylüyorlar. Bu açıklamaya göre tutuklananlar, üniformasız savaşçılardır. Silahlarını, resmi bir komuta zinciri olmadan, gizli bir suç örgütü adına kullanmaktadırlar. Bush'un adamları, bu kişilerin "suçlu" ve "yasadışı savaşçı" olduğunu söyleyerek, onların Cenevre Konvansiyonu'ndan yararlanma hakkı bulunmadıklarını öne sürmektedirler.

Ne suçlu, ne de esir!

İşte, Bush yönetiminin en büyük çarpıtmalarından birinin kaynağı, burası. Eğer Guantanamo Körfezi tutsakları "savaş yasaları"ndan yararlanamıyorsa, sıradan suçlulardır. Ve sıradan -hatta sıradan olmayan-suçluların hakları, ABD Anayasası tarafından garanti altına alınmıştır.

Bush belki unutmuş olabilir, ama Anayasa'nın 6. maddesine göre, "ABD topraklarındaki bütün adli-cezai soruşturmalarda", vazgeçilmez bazı haklar vardır. Bunlar arasında bir jüri önünde yargılanma hakkı da bulunuyor. ABD Yüksek Mahkemesi'nin bir kararına göre, eğer sivil mahkemeler açık ve işliyor ise, silahlı kuvvetler, sivil mahkemelerin alanına giren suçları yargılamak için askeri mahkeme oluşturamazlar.

Eğer Guantanamo Körfezi tutsakları ne suçlu, ne de esir ise, o zaman ne? Öyle görünüyor ki onlar, Amerika'nın ibret-i alem için önümüze koyduğu kişiler; lanetlenmişlikleri de, bir suç örgütüne üye olup olmamalarıyla ilgili değil. Şüphe odur ki, bu tutsaklar üç kez lanetlenmişler: Milliyetleri, dinleri ve derilerinin rengi nedeniyle. (*The Guardian*)

(15 Ocak 2002 tarihli Evrensel gazetesinden alınmıştır...)

Geride kalan yılın dünyası.../2

ABD emperyalizmi

İkiz kulelere ve Pentagon'a yönelik olarak gerçekleşen 11 Eylül saldırıları geride kalan yılda damgasını vurdu ve yılın tüm öteki olaylarını bir anda geri plana düşürdü.

ABD emperyalizminin dünya üzerindeki köleci egemenliğinin simgesi ve karargahı durumundaki bu yapılara yönelik saldırılar emekçiler ve ezilen halklar tarafından dünya ölçüsünde yaygın bir sempatiyle karşılandı. Bu olgu, ABD emperyalizmine karşı birikmiş öfke ve nefretin de çarpıcı bir göstergesi oldu. Dünyanın ezilenleri söz konusu saldırıyı dünyanın küstah ve kibirli jandarmasının kendi topraklarında beyninden vurulması saydılar. Elbetteki sempatiyle karşılanan da olayın bu politik yönüydü, yoksa bu saldırıların birkaç bin sivil insanın ölümüne yol açan trajik boyutu değil. Yalnızca halklar değil, gücünden ve ölçsüz davranışlarından duydukları rahatsızlık nedeniyle öteki emperyalistler de, tüm ikiyüzlü açıklamalarına rağmen gerçekte ABD'nin yediği darbeden gizli bir memnuniyet duydular.

11 Eylül saldırısı yaygın biçimde ABD'nin devasa boyutlardaki istihbarat ve güvenlik aygıtlarının iflası olarak değerlendirildi. O güne kadar özel coğrafi konumunun kendisine sağladığı güven ve huzuru ABD'nin de bundan böyle artık duyamayacağı, sarsıcı saldırıların bu ayrıcalığı ortadan kaldırdığı özellikle vurgulandı. Bununla birlikte, ABD'nin bu saldırıyı tarihi bir fırsat sayarak hemen ardından uzun süreli bir savaş ilan etmesi ve bunu derhal yürürlüğe koyması, 11 Eylül saldırılarının kaynağı ve mahiyeti üzerine haklı nedenlere dayalı yaygın spekülasyonların da önünü açtı.

Olay hala da açıklıktan yoksundur; onu saran ve her türlü spekülasyona kapı aralayan kuşku bulutunun ortadan kalkması zaman alacak gibi görünmektedir. Fakat bu olayın önünü açtığı gelişmeler, emperyalist dünyadaki güç ilişkilerini ve dengelerini dört ay gibi kısa bir sürede temelden sarsmış bulunmaktadır. Geline yerde artık önemli olan, 11 Eylül'den çok onu izleyen gelişmelerdir.

Tek süper güç olarak kalma hedefi

ABD emperyalizminin akıl hocalarından Henry Kissinger, geride kalan yılın son haftalarında kaleme aldığı bir yazıda 11 Eylül'ü kastederek, "muhtemelen tarih o günü 21. yüzyılın uluslararası düzeninin biçimlenmesinde bir dönüm noktası olarak kayda geçirecek" diyordu. Bu, 11 Eylül'den beri Amerikan sözcüleri ve onları izleyerek dünyadaki tüm Amerikancılar tarafından özellikle yinelen bir düşüncedir. Tehdit yüklü "Artık hiç bir şey eskisi gibi olmayacak!" vecizesi de aynı düşüncenin daha popüler bir ifadesi oldu.

Kissinger'ın tarihin gelecekteki hükmü adına ortaya koyduğu tanımlama, gerçekte ABD emperyalizminin 11 Eylül'ü izleyen saldırganlık ve savaş politikasının temel hedefini ortaya koymaktadır. ABD, Varşova Paktı'nın çökmesinden ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasından beri, kendi dünya egemenliğini ve jandarmalığını uzun vadeli olarak güvence altına alacak yeni bir uluslararası düzen peşindedir. Demek ki uluslararası düzeni kendi hedef ve çıkarlarına göre yeniden biçimlendirmek ABD için yeni olmak bir yana on yılı aşkın geçmiş olan temel önemde bir sorundur. Buna yönelik ilk etkili girişim, Varşova Paktı'nın çöküşünü izleyen günlerde (ki Sovyetler Birliği çatırdamakla birlikte henüz

dağılmamıştı) gündeme getirilen Körfez Savaşı olmuştu. Dönemin ABD Başkanı baba Bush, savaş ilan eden konuşmasında, bunun "yeni bir dünya düzeni"ni biçimlendirmeye yönelik bir ilk önemli adım olduğunu özellikle vurgulamıştı.

Varşova Paktı'nın çökmesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, bir yandan ABD'yi dünyanın tek süper gücü haline getirirken, öte yandan orta vadede onun bu konumunu tehlikeye düşürecek dinamiklerin de önünü açtı. Bu bir yeni sorunlar alanıydı. O güne kadar Sovyet Bloku'na karşı kendi himayesinde bulunan Avrupalı emperyalistler ile Japonya'nın bundan böyle de denetim altında tutulması, ortaya çıkan bu yeni sorunlardan ilkiydi. O güne kadar Sovyetler Birliği'nin etki sahasında bulunan ve yeni durumda iç sorunlar ve dış kışkırtmalarla bir kaosa sürüklenen ülke ve bölgelerin ABD'nin çıkar ve ihtiyaçlarına göre yeniden biçimlendirilmesi bir başka temel önemde sorundu. Düne kadar Sovyetler Birliği'nin varlığının sağladığı denge ya da bizzat ondan güç olarak ABD'nin çıkar ve ihtiyaçlarına aykırı davranabilen ülkelere boyun eğdirilmesi bir başka sorunlar alanıydı. Buna Rusya'nın yeniden toparlanmasını dizginleyerek onu kendi himayesinde bir ülke olarak tutmaktan Çin'in yükselişinin yarattığı tehlikeleri önlemeye kadar temel önemde başka bazı sorunlar da eklenebilir. (Burada daha çok emperyalistler arası ilişkiler ve hegemonya mücadelesiyle ilgili olduğumuz için halkların köleleştirilmesi, ilerici ve devrimci akımların ezilip ehlileştirilmesi, küreselleşmenin gerekleri adı altında dünya ölçüsünde sömürü ve soygun mekanizmalarının yeniden düzenleniş vb. sorunları sıralamıyoruz. Bunlar da "yeni dünya düzeni"ni biçimlendirmeye yönelik girişimlerin temel önemde halkaları olmakla birlikte, üzerinde tüm emperyalist dünyanın mutabakat halinde olduğu ve aynı doğrultuda hareket ettiği daha farklı karakterde bir sorunlar alanıdır.)

Potansiyel rakipleri bugünden etkisizleştirmek

Rakip bir süper güç olarak Sovyetler Birliği'nin ortadan kalkmasından itibaren ABD'nin temel stratejik kaygısı, kendi tek süper güç konumunu güvenceye almak, dünyayı kendi çıkar ve ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden biçimlendirmektir. Bunun bir gereği olarak da, kendi bugünkü üstünlüklerini en iyi biçimde kullanarak, ilerde kendisiyle boy ölçüşmeye kalkacak rakip bir gücün ya da koalisyonun şekillenmesini daha baştan engellemek yoluna gitmeliydi. ABD'nin bu stratejik kaygı ve hedefe yönelik niyetleri oldukça erken bir zamanda resmi belgelere de yansdı. 1992 Mart'ında yayınlanan "Savunma Planlaması Kılavuz Dökümanı" başlıklı ve Pentagon kaynaklı bir resmi belgede, "Sovyetler sonrası çağda" ABD için başlıca hedefin; her potansiyel rakibi, ABD ile rekabet edebilecek bir dengeye ulaşmayı deneme olasılığını düşünmekten bile alıkoymak olduğu, açıkça dile getirildi. "Sovyetler sonrası çağda" n bugüne yaşanan uluslararası olaylara ve bu olaylar içinde ABD'nin konumuna ve tutumuna bakıldığında, söz konusu dökümanda tanımlanan hedefin anlamı ve gerekleri çok daha iyi anlaşılır.

Tek süper güç ve emperyalist sistemin halihazırdaki rakipsiz jandarması olarak ABD, ekonomik ve teknolojik alanlarda olduğu kadar siyasal ve askeri alanlarda da açık biçimde tüm öteki emperyalistlerden üstün konumdadır. Fakat bu

üstünlük, Körfez Savaşı'ndan Afganistan Savaşı'na dek fırsat düşükçe en yıkıcı ve barbar biçimde sergilendiği gibi, esas olarak askeri alandadır. ABD'nin savaş makinası halihazırda denebilir ki benzersiz ve rakipsizdir. Elinde bulundurduğu büyük nükleer güç sayesinde ve yalnızca bu özel alan sınırları içinde olmak üzere, bir ölçüde Rusya askeri bir rakip sayılabilir. Nitekim ABD'nin Bush yönetimi ile birlikte gündeme getirdiği Füze Kalkanı Projesi, gerçekte Rusya'nın bu alanda halihazırda yarattığı dengelyi ortadan kaldırmaya yöneliktir. Bu proje gerçeklik kazanır ve Rusya onu dengeleyecek adımları atmak yeteneğinden yoksun kalırsa, ABD nükleer güç alanında da rakipsiz bir konum elde edecek, bu ona yeni türden bir tekeli konum kazandıracaktır. ABD bunu tüm öteki emperyalist devletleri uzun süreli olarak kendine tabi olmaya mecbur etmenin temel önemde bir olanağı olarak görmektedir. Tüm dünyayı karşısına alarak bu projede bu denli ısrarlı olmasının gerisinde temelde bu stratejik hesap, '92 Mart tarihli resmi belgenin diliyle söylersek, "her potansiyel rakibi, ABD ile rekabet edebilecek bir dengeye ulaşmayı deneme olasılığını düşünmekten bile alıkoymak" temel stratejik hedefi vardır.

Bugün ABD, belirgin bir üstünlüğe sahip olduğu askeri gücünü en iyi ve etkin biçimde kullanarak politik olaylara ve sorunlara kendi hedef ve çıkarlarına göre yön vermeye çalışmakta; dahası bunu, öteki emperyalist güçleri ardından sürüklemenin ve kendine tabi kılmanın bir aracı olarak kullanmaktadır. '90'lı yıllardaki Körfez Savaşı ve Yugoslavya savaşı bunun örnekleri oldular. Geride kalan yılın son üç ayına sıkıştırılan Afganistan savaşı ise bunun güncel yeni bir örneği oldu. Afganistan savaşının uzun yıllar süren bir savaşlar dizisinin bir ilk halkası olarak tanımlandığı gözönüne alınırsa, bu alandaki üstünlüğün hangi çerçevede kullanılmak istendiği de daha iyi anlaşılır. Afganistan savaşıyla ABD gerçekte dünya çapında bir hegemonya savaşı başlatmıştır. Hedef halkları köleleştirmek olduğu kadar öteki emperyalist güçleri de kendi iradesine tabi kılmak, kendisinin arzuladığı ve hedeflediği türden bir dünya düzenine razı, bundan da öteye mecbur etmektir. Afganistan savaşının ilk sonuçları onu bu konuda daha da cesaretlendirmiş, yakın gelecekteki yeni çıkışlarını daha pervasız bir biçimde yapmaya özendirmiştir. Irak konusundaki tutumu ve hesapları daha şimdiden bunun işaretlerini vermektedir.

Avrupa'da ve Avrasya'da kaygı verici gelişmeler

"Sovyetler sonrası çağı" açık bir değerlendirme ve net olarak tanımlanmış bir stratejiyle daha baştan hazırlıklı karşılamaya çalışsa bile, doğal olarak gelişmeler her alanda ABD'nin arzuladığı gibi seyretmedi, edemezdi. ABD'nin dünya egemenliğini süreklileştirme hesaplarında özel bir yer tutan ve üzerine kitaplar bile yazılan Avrasya'da olup bitenler, geride kalan yılın olayları da düşünüldüğünde, bu açıdan özellikle önemliydi. 11 Eylül sonrası gelişmelerle bağlantı sınırları içinde bunlara burada kısaca değinilebilir.

ABD'nin Avrasya stratejisinde, yükselen bir güç olarak Almanya önderliğindeki AB'yi kontrol altında tutmak özel bir yer tutmaktadır. Almanya'nın liderliğine ve Almanya-Fransa eksenine dayanan AB'nin yükselişini engelleyemeyeceğini bilen ABD, çözümü bu yükselişi kendi denetiminde tutmaya

ABD'nin Avrasya hamlesi

çalışmakta bulunmaktadır. Bunun için elinde temel önemde bir araç ve AB'nin kendi bünyesindeki çelişkiler var.

Araç NATO'dur. NATO ABD'nin tartışmasız egemenliğine dayalı bir siyasi-askeri ittifaktır. Askeri alanda AB'yi önemli ölçüde ABD'ye tabi kılmakla kalmamakta, ona Avrupa'nın iç sorunlarında etkili bir söz sahibi olma olanağı da sağlamaktadır. NATO'nun Avrupa'ya denetim altında tutmakta kendisine sağladığı bu muazzam avantajı gözönünde tutarak ABD, AB'nin Doğu'ya doğru genişlemesini NATO'nun da aynı doğrultuda genişlemesi koşuluna bağlamış bulunmaktadır. Bunda o denli ısrarlı ve gayretlidir ki, AB adayı durumunda bulunan fakat henüz ona dahil olamayan bazı ülkeler (somut olarak Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan) daha şimdiden NATO üyesi olmuş durumdadır.

AB'yi denetim altında tutmakta ABD aynı zamanda onun iç çelişkilerinden de en iyi biçimde yararlanmaktadır. Herşey bir yana, bazı AB üyeleri bu birlik içinde ABD'nin uzantısı durumundadırlar. İngiltere bunun göze batan örneğidir, fakat hiç de tek değildir. AB genişlemesini destekleyerek birlik bünyesinde bu türden ülkelerin sayısını ve gücünü artırmak ABD için gizleme gereği duyulmamaksızın izlenen bir politikadır. Türkiye'nin AB üyeliğine verilen hararetli desteğin gerisinde de bu aynı politika vardır. ABD, AB bünyesindeki başka çelişkileri de kullanmakta, hatta birliğin eksenini oluşturan Almanya ile Fransa arasındaki çelişkilere bile oynamaktadır.

Bunlar ABD için AB'yi kendi denetimi altında tutmakta ve kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmekte önemli araç ve imkanlar olsalar bile, giderek güçlenen ve ABD'nin vesayetinden adım adım kurtulmaya çalışan AB dünyanın tek süper gücü için bir sorunlar alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Kendi ordusuna sahip olmak istemesi, Rusya, İran ve Çin gibi ülkelerle ABD'yi dengeleyecek ilişkilere girmesi, Ortadoğu'da ABD'den farklılaşan bazı politikalar izlemeye eğilimli olması, yaşanan sorunlara örnekler olarak verilebilir.

ABD, AB'nin kendi ordusuna sahip olma isteğini şimdilik önemli ölçüde NATO'ya, dolayısıyla ABD'ye bağımlı kılabilecek AGSP ile dengeleme yoluna gitmiştir. Fakat bu sorun, önceki sene gerçekleşen Nice Zirvesi esnasında açıkça ortaya çıktığı gibi, bir gerilimler alanı olmayı halen sürdürmektedir. Öteki sorunlar alanını ise ABD kendi karşı hamleleriyle dengelemeye çalışmaktadır. Örneğin Rusya ve Çin'le kendi üstünlüklerinden ve avantajlarından giderek ilişkiler geliştirmekte, İran'la ilişkilerini yumuşatmanın yollarını aramaktadır vb.

Fakat kendi dünya hegemonyasını süreklileştirmek hedefi çerçevesinde ABD'nin son yıllarda karşı karşıya kaldığı asıl sorunlar alanı, dar anlamda Avrasya, yani halihazırda Rusya ve Çin'in söz ve etkinlik sahibi olduğu siyasal coğrafya oldu. ABD'nin kendini her alanda küstahlık ve kibirlilikle dayatan küresel üstünlüğünden rahatsız olan Rusya ve Çin, ABD'yi dengelemek üzere '90'lı yılların ortasından itibaren kendi aralarındaki ilişkileri adım adım güçlendirdiler. Dahası buna Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla ortaya çıkan Türkmenistan dışındaki Orta Asya Cumhuriyetlerini katmayı da başardılar. '90'ların ortasında Şangay Beşlisi olarak başlayan süreç, 2000'li yıllara girilirken Özbekistan'ı da kapsayarak genişledi ve Şangay İşbirliği Örgütü adını alarak kurumsallaşmaya başladı.

Rusya-Çin eksenine dayalı olan ve önemli petrol ve

doğal gaz kaynaklarına sahip bulunan Orta Asya Cumhuriyetlerini kendi denetimine alan bu ittifak, ABD emperyalizmini derinden rahatsız eden bir gelişmenin ifadesiydi. ABD bu koalisyonu kendi rakipsiz dünya egemenliğine potansiyel bir rakip sayıyor, nitekim söz konusu ittifak da kendi konumunu ve misyonunu bir biçimde böyle tanımlıyordu.

ABD'nin Avrasya hamlesi

ABD'nin 11 Eylül saldırılarını Usama bin Laden üzerinden Taliban yönetimine bağlaması, ona Afganistan'a savaş ilan etme ve böylece bu ülke üzerinden Asya'ya müdahale etme olanağı sağladı. Bunun ABD için kısa dönemli sonuçları gerçekten etkileyici görünüyor. Taliban yönetimi herkesi şaşkırtan bir hız ve kolaylıkla devrildi ve Afganistan bir anda ABD'nin askeri işgali altına girdi. ABD halihazırda ülkenin güneyinde kurduğu askeri üsleri sağlamlaştırmak ve ülkenin toplamındaki gelişmeleri kendi kontrolü altına almak çabasıdadır. Savaşta saldırı üssü olarak kullanılan güneyde Pakistan ve kuzeyde Özbekistan da ABD'nin askeri olarak yerleştiği ülkeler durumundadır. Bölgeye askeri olarak bu çapta bir yerleşme başarısı ABD'nin düne kadar kolay hayal edemeyeceği bir gelişme olmuştur.

Fakat bu başarının sınırları kendinden de ötedir. Düne kadar bu alan, arada Taliban Afganistan'ı gibi pürüzlü bir ülke olsa da, Rusya-Çin ittifakının denetim kurduğu ve ABD'nin dolaylı müdahalesini bile büyük ölçüde sınırladığı bir bölgeydi. Oysa bugün gerek Rusya gerekse Çin, 11 Eylül saldırılarının sağladığı bahaneler karşısında ABD'yi dizginleyemeyeceklerini görerek, onun bölgeye müdahalesine rıza göstermek zorunda kalmışlardır. Dahası Rusya gelişmeler üzerinde söz ve karar sahibi olmak kaygısıyla bizzat ABD'nin güdümünde hareket etmiş, birçok yönden onun yürüttüğü saldırı savaşının bir parçası olmuştur. Kuşkusuz Rusya bunu gelişmelerden kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda en iyi biçimde yararlanmak için yapmaktadır. Fakat bu alandaki başarısı ne olursa olsun, sonuçta asıl gelişme, düne kadar bu bölgenin hayli uzağında bulunan ABD'nin buraya yerleşmek üzere ilk önemli mevzileri kazanmış olmasıdır. Rusya olayların içinde yer alarak elde ettiği başarıyı süreklileştirmek için ABD ile uyumlu davranmak zorundadır. Bu doğrultudaki politika ise, düne kadar tam da ABD hegemonyasına karşı tanımlanan Çin ile ittifakının zaafa uğraması ve giderek işlevini yitirmesi anlamına gelecektir. Böylesi bir gelişme durumunda, ABD stratejik önem atfettiği bir bölgeye askeri olarak yerleşmek imkanını elde etmiş olmakla kalmayacak, bundan da önemli olarak, kendisine karşı gelişen güçlü bir koalisyonu da etkili bir darbe vuracaktır. Rusya ile Çin arasında uzun süreli bir ittifakı boşa çıkarmanın ABD'nin Avrasya stratejisindeki kritik önemi düşünüldüğünde, bu alandaki bir başarının ABD için stratejik değeri de daha iyi anlaşılır.

Fakat gelişmeler birçok bakımdan henüz çok yenidir. Olayların ve dolayısıyla emperyalist güçler arası ilişki ve dengelerin henüz ne yönde seyredeceği belli değildir. Bu bölgede yerleşmek ve bölge güçleri arasındaki ilişkileri kendi çıkar ve hedefleri doğrultusunda yönlendirmek ve biçimlendirmek ABD için sanıldığı kadar kolay değildir. Olaylar, dolayısıyla ilişkiler her an yön değiştirebilir, ortaya yeni ve daha karmaşık durumlar çıkabilir. ABD emperyalizmi payına başarılı sayılabilecek adımlar henüz yalnızca olayların ilk ve bir bakıma en kolay evresi sınırları içinde bir anlam taşımaktadır. Yine de bu sınırlar

içerisinde ABD'nin 11 Eylül sonrasında Avrasya'ya yönelik önemli bir çıkış yapmış bulunduğu da bir gerçektir.

Devre dışı kalan ve arkadan sürüklenen Avrupa

ABD emperyalizminin Afganistan savaşı üzerinden yaptığı Avrasya hamlesinin Avrupalı emperyalistlerle ilişkiler cephesinde de önemli sonuçları oldu. 11 Eylül saldırılarının ardından yaratılan gerici atmosferden kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda en iyi biçimde yararlanmaya çalışan Avrupalı emperyalistler, ABD'nin uzun süreli savaş ilanına da koro halinde destek verdiler. Anında toplanan NATO Konseyi, oybirliği ile 5. maddeyi uygulama, yani ABD için savaşa girme kararı aldı. ABD emperyalizmi Avrupalı müttefiklerinin kendisine sağladığı bu siyasal desteği en iyi biçimde kullandı. Fakat bunu Afganistan'a açtığı savaşta, bu savaşa ilişkin karar ve uygulamalarda onları devre dışı bırakarak yaptı. Yugoslavya savaşında olduğu gibi kararlar Brüksel'den değil, fakat tümüyle Washington'dan, ABD'nin kendi iradesi ve isteği doğrultusunda alındı. Savaş Avrupa'daki NATO karargahından değil Pentagon'dan yönetildi. ABD siyasal desteğinden en iyi biçimde yararlandığı müttefiklerinin askeri katkılarına hiç de ihtiyaç duymadığını kabaca hissettirdi ve adeta kendi savaş makinasının hedefe ulaşmakta kendi başına yeterli olduğunu Afganistan savaşı üzerinden gösterme yoluna gitti.

Burada NATO'nun devre dışı bırakılması, bazı öfkeli Avrupalı yorumcular tarafından NATO'nun çöküşü olarak sunuldu. Gerçekte ise devre dışı bırakılan NATO'dan çok Avrupalı emperyalistlerdi. Nitekim ABD emperyalizminin medyadaki sözcüleri bununla açıkça övündüler de. Bunu Bush yönetimi ile birlikte gündeme gelen "tek taraflı dış politika"nın açık bir başarısı saydılar. Başta lider Almanya olmak üzere Avrupalı emperyalist devletlerin her birinin kendine özgü çıkarlar çerçevesinde ABD'nin kapısında kuyruğa girmeleri, hiç değilse "barış gücü" olarak Afganistan işgalinde yer almak için ABD'nin desteğini sağlamaya çalışmaları, temel uluslararası politika sorunları söz konusu olduğunda, AB'nin herhangi bir ortak politika geliştirme ve uygulama yeteneğinden yoksun olduğunun da bir göstergesi oldu. Bunu da ABD emperyalizminin Avrupalı emperyalist birlik üzerinde önemli bir taktik başarısı saymak gerekir. AB'nin kendi içinde sağlam ve ABD'ye rağmen uluslararası politika sorunlarına müdahale edebilecek yetenekte bir irade birliğinin ortaya çıkışını engellemenin ABD stratejisinin bir başka temel unsuru olduğu düşünüldüğünde, bu başarının anlamı çok daha iyi anlaşılır.

Bu açık gerçeğe rağmen Alman emperyalizminin 11 Eylül sonrası gelişmelerden yararlanarak uluslararası politikada stratejik önemde bir çıkış yaptığı da burada vurgulanmalıdır. Almanya II. Dünya Savaşı'ndan beri ilk kez olarak Avrupa dışında bir bölgeye ve NATO'nun sınırları ötesine askeri birlikler gönderme yoluna gitti. Bu kararı parlamentodan çıkarmak için bir hükümet bunalımı riskini bile göze alan Alman emperyalizminin böyle bir ilk adımla ne türden bir stratejik avantaj elde ettiğini kestirmek güç değildir. Buna, benzer konumda olan Japonya'nın ilk kez olarak kendi ulusal kara sularının çok uzağına, Hint Okyanusu'na savaş gemisi gönderme adımını da bu vesile ile ekleyebiliriz.

(Devam edecek...)

Teslimiyetçi platforma "samimiyet sınavı"

"PKK'ya 12 maddelik ultiमतom"...

Burjuva basın, "güvenlik birimleri tarafından hazırlanan bir rapor"u birkaç gün önce bu başlıkla duyurdu. Haberde, "güvenlik birimleri"nin PKK'yı "samimiyet sınavı"na çağırdığı vurgulanıyor. "Samimiyet sınavı", 12 maddeyle tanımlanan ve PKK tarafından yerine getirilmesi istenen ödevleri içeriyor.

Bu "rapor"la rejim, esasta Öcalan'ın İmralı duruşmalarında zeminini döşediği, PKK Başkanlık Konseyi'nin ise sistemli bir biçimde hayata geçirmeye çalıştığı teslimiyet sürecinin, geride Kürt halkının ulusal özlemlerinin ifadesi olan en ufak bir şey kalmayacak ölçüde derinleştirilmesini istiyor. Hatırlanacağı gibi, İmralı duruşmalarında ve sonrasında Öcalan sürekli olarak, PKK'nın devletten bir adım beklemeden devrimci mücadeleyi terketme konusunda samimiyetini ortaya koyması gerektiğini dillendirmiş, PKK Başkanlık Konseyi de Kürt halkını teslimiyetçi platforma yedeklemek için sistemli ve demagogik bir kampanya yürütmüştü.

Teslimiyet platformunun resmileştirildiği 7. Kongre sonrasında herşey, PKK'nın geçmiş platformundan (silahlı mücadele ve Kürt halkının ulusal özgürlüğünün savunulması) karşılıksız olarak vazgeçmesine bağlanmıştır. O dönem bunun adına da "samimiyet sınavı" denilmiştir. Gerilla ülke sınırlarının dışına çekilecek, böylelikle "samimiyet sınavı"nda bir engel aşılmış olacaktır. Kürt halkı sermaye devletinin kirli ve kanlı politikaları karşısında sessiz kalacak,

örneğin devrimciler katledilirken izlemekle yetinip, devletin katillerine sığınacak bir hale sokulacaktı. İşte böyle bitip tükenmeyen bir sınavdı bu. Bu sınav başarıyla geçilecek olursa, bazı hak kırıntılarının lütfedilip verilmesi bekleniyordu.

Çerçevesi daha iki yıl kadar önce İmralı'da çizilen "samimiyet sınavı" buydu. Doğrusu, A. Öcalan ve PKK Başkanlık Konseyi bu sınavdan başarıyla geçtiler. Fakat ne kadar tahrip edilirse edilsin, ne kadar hareketsizliğe ve çürümeye terkedilirse edilsin, Kürt halkının devrimci enerjisi bütünüyle tüketilemedi. Yaratılan devrimci değerlere bağlılık Kürt halkının beyninden sökülüp atılmadı. Bilinçlere tümüyle hakim olunamadı.

kalmasında belli bir payı oldu.

Bunun bir sonucu olarak, PKK hayli geri bir teslimiyet platformunun savunucusu olsa da, pratikte, dayandığı kitle tabanının ulusal özlemlerini gözetken bir çizgi izlemek durumunda kaldı. Örneğin, tam da "güvenlik birimleri"nin raporunda sözü edildiği gibi, "Kürdistan" ve "Kürt halkı türünden" kavramları kullanılmaya devam edildi. Teslimiyete hizmet edecek kampanyalar "siyasal serhildan" gibi mücadelenin kazanımlarına göndermeler yapacak tarzda isimlendirildi, vb.

Bunun yeni bir örneği üniversitelerde hayata geçirilen "sivil itaatsizlik" eylemleri oldu. Anadilde eğitim hakkının hayli geri bir temelde gündeme getirilmesine hizmet etmesi planlanan kampanya, süreç içinde devletle karşı karşıya gelmenin yeni bir zeminine dönüştü. Okul yönetimlerine dilekçe veren Kürt öğrencilerin üzerinde pervasız bir terör estirildi. Binlerce öğrenci gözaltına alındı. Onlarcası tutuklandı. Bu kampanya Kürt halkının derinlere itilmek istenen ulusal duyarlılıklarını yeniden canlandırdı, büyük bir mücadele enerjisi bir kez daha kendisini gösterdi. Başta teslimiyetçi çizgiye karşı büyüyen hoşnutsuzluğu dizginlemek için pasif eylemler biçiminde başlatılan bu kampanya kendisine biçilen işlevin dışına taşta. Yani Kürt halkını teslimiyetçi platforma bağlama amaçlı bir eylem çizgisi olarak planlanmışken, gerisin geri Kürt halkının mücadele potansiyellerinin gücü karşısında teslimiyet platformuyla bağlarını zayıflatan bir etkene dönüştü. Bir noktadan sonra PKK Kürt gençliğinin bu eylemlerine sahip çıkmaktan vazgeçti. Devlet ise saldırılarını olanca şiddetiyle sürdürüyor. Bu saldırıların güncel tablosu biliniyor. Başta okullarda olmak üzere baskı ve terör yaygınlaştırdı, bu HADEP'in

PKK'ya 12 maddelik ultiमतom

Kürtçe eğitim tartışmaları devam ederken, güvenlik birimleri tarafından hazırlanan bir raporda, terör örgütü PKK'nın eğitim hakkını masum bir hak olarak ortaya sürerek, Türkiye'yi bölme amacını kamufle ettiği belirtildi.

Raporda, PKK'nın Türkiye'yi bölmeme konusunda samimiyetini ortaya koyabilmesi için 12 madde sıralandı. Raporda, "Örgüt belirtilen uygulamaları sona erdirdiği takdirde, Türkiye'nin demokrasinin doğal sonucu olarak sorunlarını terör ve bölücü ortamdan uzak olarak değerlendirebileceği açıktır" denildi.

Kürtçe eğitimle ilgili üniversitelerde başlatılan kampanyaların hatırlatıldığı raporda, bu girişimlerin terör örgütü PKK'nın bir organizasyonu olduğunun altı çizildi ve amacının da masum bir kültürel hak talebi değil Türkiye'yi bölme planının bir parçası olduğu vurgulandı. Raporda şöyle denildi:

"Kürtler, Kürt oldukları için Kürtçe eğitim alabilmelidir" mantığıyla hareket edildiği takdirde, 'Kürtler mahkemelerde Kürtçe konuşabilmelidir, Kürtler öğrenim çağının her düzeyinde Kürt tarihi ve Kürt coğrafyası okunmalıdır, Kürt işadamları ya da Kürt barosu kurabilmelidir' mantığı da ters olmamaktadır. Bu durumda, Kürt ve Türklerin oluşturduğu yüzlerce dernek, vakıf ve oluşum bölünme durumu yaşayabilecek, bu bölünme topluma yansiyacaktır."

Raporda, PKK samimiyet sınavına da davet ediliyor. PKK gerçekten Türkiye'yi bölmeme noktasında samimiyse, yapması gerekenler 12 başlık altında sıralanıyor:

"Terör örgütü PKK'nın adında bulunan Kürdistan dahil olmak üzere yurtdışında faaliyet gösteren PKK kuruluşlarının adında bulunan Kürdistan kelimesi kaldırılmalıdır,

PKK özellikle İtalya ve Belçika gibi ülkelerde yapılan resmi ya da yarı resmi toplantılara Kürdistan adına katılma gibi bölücü bir uygulamaya son vermelidir,

Medya TV'nin Türkçe ve Kürtçenin iki lehçesinde verdiği haberlerde güneydoğu ve doğu Anadolu

bölgelerimizden 'Kürdistan' ve bu bölgelerimizdeki illerimizden 'Kürt illeri' şeklinde söz etmemesi, Türkiye aleyhinde sürdürülen ağır propogandaya son verilmesi gerekmektedir,

Bağımsızlık hedefi anlamına gelen Kürt Ulusal Kongresi'nin faaliyetlerine son vermelidir,

Aynı TV kanalının hava durumunda sadece sözü edilen bölgelerimizdeki illerin hava durumunun Kürdistan adı altında ele alınması uygulaması sona erdirilmelidir,

Terör örgütünün basılı yayınları ile internette yer alan sitelerinde yer verilen Kürdistan haritası uygulaması ortadan kaldırılmalıdır,

Kürt İşadamları Derneği, Kürt Dil Kurumu, Kürt Bank, Kürt Ansiklopedisi, Kürt İktisat Kongresi gibi projelerin gündemden çıkarılması sağlanmalıdır,

Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerimizde yaşayan vatandaşlarımızı Türk toplumundan koparma ve terörist Osman Öcalan'ın ifadesiyle 'Kürt ulusu yaratma amacı'ndan kesin olarak uzaklaşılmalıdır,

Terör örgütü ve yandaşı kuruluşlar tarafından İstiklal marşımız ile Atatürk aleyhinde sürdürülen ve 'kabul etmeme' olarak nitelenen tavra son verilmelidir,

Uluslararası alanda Türkiye aleyhine faaliyet gösteren Ermeni ve Süryani gruplara destek verilmemelidir,

Terör örgütünün tüm mensuplarıyla silah bırakarak, güvenlik güçlerine teslim olması gerekmektedir."

PKK'ya samimiyet sınavı

Raporda, terör örgütü PKK'nın samimiyet sınavına yönelik bu şartlar sıralandıktan sonra şu sonuç ifadesine yer veriliyor:

"Terör örgütünün belirtilen uygulamaları sona erdirmesi durumunda Türkiye'nin, demokrasinin doğal sonucu olarak sorunlarını terör ve bölücü ortamdan uzak olarak değerlendirebileceği açıktır."

(NTV/16 Ocak '02)

kapatma davasının yeniden gündeme getirilmesine kadar vardırıldı.

İşte "güvenlik birimlerinin raporu" tam da bu yeni saldırı dalgasıyla çakışmakta, onun dolaysız bir parçasını oluşturmaktadır. Tüm bunlar açık bir biçimde teslimiyetçi platformun yaşadığı açmazın yeni bir doğrulanmasıdır. Rejim teslimiyetçi platformun tutunmaya çalıştığı en geri mevziye bile tahammül göstermek istemiyor, Kürt adına ne varsa terkedilmesini istiyor.

"Güvenlik birimleri"nin yapmak istedikleri aynı zamanda Kürt halkının son gelişmeler üzerinden görülen hareketliliğini ezmek için başlatılan baskı ve terör hareketini, havuç taktiğiyle tamamlamak. Nitekim rapor şu sözlerle başlıyor: "Örgüt belirtilen uygulamaları sona erdirdiği taktirde,

Türkiye'nin demokrasinin doğal sonucu olarak sorunlarını terör ve bölücü ortamdan uzak olarak değerlendirebileceği açıktır".

Böylece, "güvenlik birimleri", hem Kürt halkının ağzına bir parmak bal sürüyor, hem de PKK teslimiyetçilerine, Kürt halkını teslimiyet batağına sıkı sıkıya bağlamak için yeni bir silah veriyor. Bu, düzen sözcülerinin şu veya bu amaçla yaptıkları açıklamalar üzerinden bir kez daha sahte beklentiler yayma politikasıdır.

Açıktır ki, "güvenlik birimlerinin

raporu" burjuva medyaya yayınlanmak üzere "görev" gereği verilmiştir. Nitekim devletin medyadaki uzantılarından biri olan Ertuğrul Özkök, "rapor"un gündeme gelmesinin hemen arkasından, görev icabı konuya ilişkin bir yazı kaleme aldı. Yazısında öncelikle bu "raporu" şaşkınlıkla karşıladığını, çünkü "güvenlik birimleri"nin ilk kez PKK'yı muhatap alırcasına çağrı ve öneriler yaptığını, bundan dolayı inanmak istemediğini peşpeşe sıralıyor. Böylece, artık sahte beklentilerden umudu kesen Kürt halkını etkilemek istiyor. Yazısının devamında ise, "rapor"un yayımından sonra "güvenlik birimleri"nin tekzibini beklediğini, ama bunun olmadığını, dolayısıyla bu "rapor"un gerçek olma ihtimalinin güçlü olduğunu söylüyor ve şu

vurguyu yapıyor: Terör kayıtsız şartsız bitirilmelidir ki, devlet de bir takım adımlar atabilsin! Bunun için F tipi süreci de örnek olarak veriliyor: ÖO biterse, ılıman bir ortam oluşur, devlet de adım atar demeye getiriliyor. Teslimiyetçi platformun devletin sunduğu bu yeme nasıl karşılık vereceğini önümüzdeki günlerde göreceğiz. Ancak şundan hiç şüphe duyulmamalıdır. Hedefte Kürt halkı ve onun özgürlük tutkusu vardır. Ne var ki Kürt halkının özgürlük istemi boğulamayacak, sömürgeci iktidar ile birlikte ihaneti derinleştirenlerin sonu bataklık olacaktır.

ÇHD'den çağrı:

Bakan Türk istifa etsin!

ÇHD İstanbul Şubesi'ne üye avukatlar, Adalet Bakanı Sami Türk'e bir metin göndererek, Ölüm Oruçları'ndaki çözüme yanaşmayan tutumundan dolayı istifasını istediler. Avukatlar, Ölüm Oruçları'nın sona erdirilmesi için "üç kapı-üç kilit" in uygulanmasının zorunlu olduğunu belirttiler.

Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi'ne üye avukatlar 17 Ocak günü İstanbul Barosu önünde bir araya geldiler. Avukatlar buradan İstiklal Caddesi üzerinden Galatasaray Postanesi'ne yürüdüler. Yürüyüş polis kordonunda gerçekleşti. ÇHD'li avukatlar, Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'e bir metin gönderdiler. Bakan Türk'ün istifasını isteyen avukatların metni şöyle:

"Cezaevlerinde tecrit uygulamasına karşı yapılan ölüm oruçları ve ölümler devam ediyor. Bunun yanısıra avukatların mahkemeye ya da yasa yollarına başvurmalarını dahi suç sayarak soruşturma yapılmasını isteyen hukuka aykırı genelgeniz yayınlandı.

"Ankara, Antalya, İzmir ve İstanbul Barosu yönetim kurullarının çözüm olarak önerdiği ve tecritin kalkması için bir adım olarak değerlendirilen yolun kabulü halinde ölüm oruçlarının sona ereceği anlaşılmıştır. Bugüne dek F tipi cezaevi operasyonları ve ölüm orucunda 85 insanımız hayatını kaybetti. Ancak bu vahim tabloya rağmen baroların makul çözüm önerisini de kabul etmeyip, aksine avukatlık mesleğini dahi yapılamaz hale getirecek uygulamalar ve mevzuat oluşturmaktasınız.

"Bu tutumunuz hukuka aykırıdır. Tutumunuzun daha çok ölümlere yol açacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle hiç değilse bu kadar ölümden sonra sorunun çözülebilmesi için bir yol açmak üzere istifa etmeniz gerektiği inancındayız. Bu nedenle bakanlık görevinizden istifa etmenizi bekliyoruz."

Avukatlar mektup gönderdikten sonra ÇHD İstanbul Şube Başkanı Several Demir bir açıklama yaparak, "üç kapı-üç kilit" in uygulanmasının önünde yasal engeller bulunmadığını belirtti. "Sorun yasa maddesinde değildir, anlayışta. Yürürlükteki yasaların hiçbirisi baroların önerisinin hayata geçmesini engelleyici değildir" diyerek, Bakan Türk'ün istifasını istedi: "Anlaşılmaktadır ki, Adalet Bakanı Ölüm Oruçları'nın sonlanmasına ve ölümlerin durmasına engel konumdadır. Çözümün yolunun açılması için, hukuka, avukatlık mesleğine, hukuk kurallarına ve temel insan haklarına bir engel haline gelen Adalet Bakanı'nın istifa etmesi ya da görevden alınması zorunludur" dedi.

Açıklamaya tutsak yakınları, aydın ve sanatçılar da destek verdiler.

Bu yazıya tepki gelmezse bilin ki...

Aslında bu yazıyı dün yazacaktım. Ancak haber yayınlandıktan sonra Ankara'nın sivil ve askeri resmi çevrelerinden gelecek tepkiyi bekledim.

Olay şu.

İki gazeteci önceki gün "güvenlik birimlerince" hazırlanmış bir raporu "ele geçirdiler".

MUHATAP KİM

Bunlardan biri **Hürriyet**'in askeri konulardaki uzmanı **Metehan Demir**, öteki ise NTV muhabiri idi.

Habere göre güvenlik birimlerince hazırlanmış yeni bir PKK raporu vardı.

Ancak raporda bir şey hemen dikkati çekiyordu.

Muhtıra görüntüsü altında sanki "PKK'ya bazı şartlar" empoze ediliyordu.

En önemli vurgu ise şuydu:

"PKK adından Kürdistan kelimesi çıkarılmalı. Yayın organlarında Kürdistan kelimesi kullanmamalı. Hava raporlarında Kürdistan ifadesine yer verilmemeli."

Bu "muhtıra" bana çok ilginç göründü.

Bu raporda kullanılan ifadelerden ve özellikle de fiillerin sonundaki "malı..." ekinden birine seslenildiği anlaşılıyor.

Ama bunun muhatapı kimdir anlamıyorum.

Tamamını okuduğunuz zaman aklınıza şu soru takılıyordu:

"PKK bu şartları yerine getirirse ne olacak?"

Konuştüğümüz bir uzman şu yorumu yaptı:

"Sanki, PKK bunları yaparsa, devletin bakışında da bazı değişiklikler olur havası var."

Tabii bu oldukça hassas bir değerlendirmeydi.

KAYNAK DOĞRULADI

Bunun üzerine atılıp, haberi o açıdan görmek çok riskliydi.

O nedenle **Metehan**'ı bizzat arayıp, bu raporu nasıl elde ettiğini sordum.

Anlattı.

Tam emin olabilmek için "Kaynağına ikinci defa telefon edip, bir kere daha kontrolünü yap" dedim.

Yaptı ve bana dönüp, "Kesin doğru" dedi.

Yine de temkinli davranmayı tercih ettik.

(...)

NABIZ YOKLAMA MI

Bu rapor bir "nabız yoklama" amacına yönelik.

Muhtıra adı altında, PKK'dan bazı şeyleri yapmaktan vazgeçmesi isteniyor.

İsteyen kim?

Belli değil.

Büyük bir ihtimalle kimse de üzerine alınmayacak.

Ama PKK bu raporda yazılan şeyleri yerine getirdiği takdirde, Türkiye rahatlayabilir.

Bunun ne anlama geldiğini şimdiden söylemek mümkün değil.

Ayrıca doğru da olmaz.

Çünkü, "Devlet PKK'ya şart sürüyor, onları yaparsa devlet de şunu yapacak" diye bir şey yok.

Türkiye'de kimse devleti bir örgüte muhatap hale getiremez.

Ama Türkiye'de "iklimin düzelmesi" bazı konuların daha rahat konuşulmasına yol açabilir.

(...)

Bu rapor hepimize ilginç göründü.

Ne anlama geldiğini doğrusu henüz biz de bilmiyoruz.

Ama merakla bekliyorum.

Haber yalanlanmadı. Bu yorum çıktıktan sonra da bir tepki gelmezse, bilin ki Türkiye'de iyi şeyler oluyor.

Ertuğrul Özkök/Hürriyet 17 Ocak '02

Nazım'ın temsil ettiği tüm ideallere düşman olanların gücü onu ehlileştirmeye yetmez...

Nazım Hikmet işçi sınıfının, devrimin ve komünizmin şairidir!..

M. Dicle

Nazım'ın tüm yaşamını adadığı, uğruna uzun yıllar zindanlarda yattığı, ama hiçbir zaman vazgeçmediği sınıfsız, sömürsüz komünist bir dünya özlemi; bu özlemi yaşama geçirebilecek olan sınıf ve bu mücadelenin ön safında yer alanlar, bugün dünya ölçüsünde azgın bir saldırıyla yüzyüze. Ve bu aynı süreçte, Nazım'ın ideallerine ve onun gerçek mirasçılarına azgınca saldırılar, onu sahiplenmenin de şampiyonluğunu yapıyorlar. İlk bakışta çelişki gibi görünen bu durum, gerçekte aynı saldırının iki farklı boyutu.

Son birkaç yıldır "büyük Türk şairi Nazım Hikmet" söylemleriyle Nazım'ın ismi sık sık gündeme getirilmeye başlanmıştı. Geçen yılın son aylarında Fazıl Say ve Genco Erkal'ın, Nazım'ın şiirlerinden yaptıkları ortak çalışmadan, devlet solundan sermaye medyasına, Kültür Bakanı'ndan Cumhurbaşkanı'na kadar övgüyle söz edildi ve söylemde Nazım yüceltildi. Kimilerine göre "burjuva devlet erkani bu tutumla çağdaşlaşma yolunda önemli mesafeler katettiğini kanıtlamış"tı.

Fazıl Say'ın "Nazım yaşasaydı ABD'nin Afganistan'a yaptığı saldırıya karşı çıkmazdı" diyecek denli arsızlaşması ise, Nazım'a nasıl sahip çıkıldığının, daha doğrusu çıkılamayacağını çarpıcı bir göstergesi oldu. Zira Nazım'ın şiirlerindeki güçlü enternasyonalizmi ve anti-emperyalist tutumu görmezlikten gelmek ya da çarpıtmak, hiçbir ehlileştirme kampanyasının başaramayacağı bir işidir.

Bu yıl Nazım'ın 100'ncü doğum yılı olması nedeniyle, UNESCO 2002'yi "Nazım Hikmet Yılı" ilan etti. Türkiye'de ise Nazım, bizzat Kültür Bakanlığı'nın girişimiyle değişik kentlerde düzenlenen çok sayıda etkinlikle anıldı. Böylece hem uluslararası planda hem de ülke içinde "şair Nazım Hikmet" sahiplenilmiş oldu. Anlaşıyor ki, sermaye düzeni Nazım'ı ehlileştirme kampanyasına daha da hız verecek.

Tüm bu hazırlık ve çabaların boyutu ne olursa olsun, Nazım'ı sözde sahiplenerek ehlileştirme kampanyasının hedefine ulaşma şansına yoktur. Çünkü komünist bir şairi düzenle barışık hale getirmek, asalak bir sınıfa uşaklık edenlerin boyunu fazlasıyla aşar. Bunun nedeni, bu büyük devrimci şairin düzenle uyuşturulabilecek tek bir yönünün bile bulunamayacağıdır.

Nazım devrimciydi, onlar karşı-devrimci!

Nazım dünya işçi ve emekçilerinin şairi olmakla beraber, o aynı zamanda bir devrimci, bir eylem insanıdır. Bunun en açık kanıtı, illegal faaliyet yürüten dönemin TKP'si içinde örgütlü mücadeleye fiilen katılması, dönemin tüm ağır baskı koşullarına rağmen bu mücadelede tereddütsüzce yer almasıdır.

Burjuva devletin zindanlarında 13 yıl yatmasının asıl nedeni onun bu politik kimliğidir. Bu yönüyle Nazım, tüm yaşamı boyunca düzenle uzlaşmayan bir zeminde yer almıştır. Şiirleri bu çatışmanın tanığıdır. Onu "vatan haini" ilan eden Amerikan uşaklarının bu iftirasına şiirle karşılık vermiştir. Verilebilecek en iyi yanıt olan bu şiirin; "vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığımızdan/ben vatan hainiyim" veciz dizeleri, kapitalist düzenin işçi sınıfı ve emekçiler açısından ne anlama geldiğini, kendisinin de bu düzen

karşısındaki duruşunu anlatır. Bir de bu devrimci sanatçıya sözde sahip çıkanların geçmişine ve bugününe bakalım. Geçmişlerini sadece Nazım karşısındaki tutumlarından bile anlamak mümkündür: İşkenceler, zindanlar, katletme girişimleri ve nihayet çok sevdiği ülkesini terketmeye zorlamak... Peki "kokmuş karanlık" düzenin egemenleri bugün geçmişten çok mu farklı bir yerde

bulunmaktadırlar? Tersine, onlar tarih karşısında gericileşmiş, kokuşmuş ve çürümüş bir sınıfın temsilcileri olarak, karanlığı daha da koyulaştırmak için her yol, yöntem ve aracı pervasızca kullanmaktadırlar. Sadece son üç yılın bilançosuna, Nazım'ın ideallerini ölümüne savunan komünistlere ve devrimcilere yönelik katliamlara bakmak yeterlidir.

Nazım işçi sınıfının şairidir, onlar ise bu sınıfın düşmanları...

Nazım sadece politik duruşuyla değil, yanı sıra şair kimliği ve şiiriyle de işçi sınıfının saflarında yer almıştır. Bunun da en iyi tanığı yine şiirleridir. İşçi sınıfı ve emekçileri neredeyse her şiirde bulmak mümkündür. "Destanımızda yalnız onların maceraları vardır" dizeleri, bu açıdan çok şey anlatmaktadır. "Türkiye işçi sınıfına selam/selam yaratana" dizeleriyle başlayan şiirinde dile getirdiği gibi o, işçi sınıfının kapitalizmi yıkacak biricik devrimci sınıf olduğunun ve gelecek özleminin ancak bu sınıfın örgütlü gücüyle yaşam bulacağını bilincindedir. Kendini bu sınıfın davasına adanmasının sırrı da bu tarihsel gerçekte saklıdır. "Bütün yemişler dallarımızdadır/gelecek güzel günler ellerinizdedir" dizeleri başka neyi anlatır ki?

Nazım'a riyakarca sahip çıkanların işçi sınıfı

karşısındaki tutumları nedir? Burjuvazi ve onun adına ülkeyi yönetenlerin tarihi; işçi sınıfının emeğini hayasızca sömürerek zenginliklerine zenginlik katmanın, emekçilerin yaşamını her geçen gün daha da çekilmez hale getirmenin tarihidir. Bu azgın sömürü düzenin krizinin derinleşmesiyle birlikte dizginlerinden boşalmış, işçi ve emekçiler işsizliğin, açlığın, sefaletin dipsiz kuyusuna itilmişlerdir. Vahşi kapitalizmin bu saldırısına karşı direnenleri sindirmek için devletin zor aygıtı daha da tahkim edilmekte, işçi ve emekçilerin en küçük bir kıpırdanışı baskı ve şiddetle ezilmeye çalışılmaktadır.

Nazım enternasyonalisttir, onlar ise dünya halklarına düşman...

Nazım komünist ve şair kimliğiyle (ki bu iki kimlik etle tırnak misali bir bütündür) enternasyonalizmin en güçlü savunucularından biridir. O İtalyan faşizmine karşı savaşan Habeşistanlı Taranta Babu'dur... O Nazi işgaline karşı direnişin sembolü Tanya'dır... Iç savaşta, "onun kalbi her gün Yunanistan'da kurşuna dizilir"... Çin'de devrimci halk ordusu ile "sarı nehre doğru akan" bir neferdir... Ya da Amerikan emperyalizminin Hiroşima'ya attığı atom bombasıyla yanıp kavrulan, "Çocuklar öldürülmesin/şeker de yiyebilsinler" diyen bir Japon kız çocuğu... 1961 yazı ortalarındaki devrim sonrası Küba ise onun için büyük bir mutluluktur: "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin/İşin kolayına kaçmadan ama (...) 1961 yazı ortalarındaki Küba'nın resmini yapabilir misin ustam"...

Örneklerden de görüldüğü gibi, Nazım'ın yüreği dünya halkları ve devrim için atmaktadır. İşbirlikçi burjuva rejimin tarihi ise halklara düşmanlık üzerinde şekillenmiştir. 21. yüzyılda bu aynı çizgi daha pervasız bir biçimde sürdürülmektedir. Türk burjuvazisi iktidara geldiği ilk yıllarda Kürt halkına karşı katliamlar yapmış, bu geleneği günümüze kadar taşımıştır. Son elli yıllık süreçte gerçekleşen emperyalist saldırılarda ya yer almış (Kore, Somali, Kosova vb.), ya da desteklemiştir. (Cezayir'in bağımsızlığına karşı çıkmak, Körfez savaşında Irak'a yapılan saldırıyı desteklemek vb.) Artık gelinen yerde Amerikan emperyalizminin hesapları doğrultusunda bölge halklarına karşı aktif saldırı üssü olma rolü üstlenilmektedir. Bu politikanın özü emperyalizme uşaklık, halklara düşmanlıktır.

Komünist, şair, insan Nazım Hikmet bir bütün olarak devrime ve sosyalizme aittir. İdeali, insanların "bir ağaç gibi tek ve hür/ve bir orman gibi kardeşçesine" yaşadığı komünizmdir. Çürümüş kapitalist düzene, bu düzenin her türden savunucularına mesajı son derece nettir:

**"Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına :
- çürüyen diş, dökülen et -,
bir daha geri dönmek üzere
yıkılıp gidecekler."**

**Ve işte o zaman;
"dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya,
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle : işçi
tulumuyla
bu güzelim memlekette
hürriyet..."**

Sermayenin ve liberallerin Nazım sevdası ve saldırılar

Sermaye düzeni 100. doğum yılı vesilesiyle komünist şair Nazım Hikmet'i ideolojik-siyasal bir saldırının ve ticari bir rekabetin konusu yapmış bulunuyor. Kuşkusuz son saldırılar Nazım ve Nazım'ı anma etkinlikleri görüntüsü altındaki çarpıtma ve karalamalarla da sınırlı değil. Şu ya da bu vesileyle devrimci komünist değerler sistematik olarak hedef tahtasına çakılıyor zaten. Yeter ki bir vesile olsun. Olmasa bile yaratılıyor. Devrimci solun geriliğinden, çağını tamamladığından, zaaflarından dem vuruluyor. Solla, devrimcilikle hiçbir ilgisi kalmayan birilerinin kustukları, solun kendisiyle hesaplaşması diye burjuva gazete sayfalarında sıklıkla sergileniyor.

“Sol geçmişleri”ni pazarlayarak medyada, basında köşe tutan ve hiçbir zaman devrimci olmamış pespaye simalar da, bu saldırılarda devrime ve devrimcilere olan kinlerini kusarak düzenin yanında yerlerini alıyorlar. Zülfü Livaneli, Hasan Cemal, Gülay Göktürk, Serdar Turgut, Can Dündar vb., her biri kendi tarzında, tekelci sermayenin devrime karşı yürütülen “haçlı seferi”nin kiralık kaleşörleri olarak yazıp çiziyorlar. Düzenin istediği sınırlarda bir Nazım Hikmet anması ve değerlerinden, siyasal kimliğinden soyundurulmuş bir Nazım Hikmet portresi yaratmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Üstelik bunlar çoğunlukla Nazım'ı, onun kavgasını savunma görüntüsü altında yapılıyor.

Nazım Hikmet'in 100. doğum yılı, tekelci sermaye düzeninin özel desteğiyle yürütülen kampanyalarla bir yıl boyunca gündemin önemli konularından biri olacak gibi görünüyor. En büyük tekellerden biri (Yapı Kredi Bankası) Nazım Hikmet'in kitaplarını basıyor. Birçok yerde Nazım'ın heykelleri dikiliyor, gazeteler Nazım posterleri dağıtıyor. Salonlar sahnelerini Nazım'ın oyunlarına açıyor, geceler, konserler düzenleniyor. Nazım belgeselleri yayınlanıyor. Birçok okula Nazım Hikmet adı veriliyor. Nazım'a ve uğruna hayatını adadığı davaya saldıranlar, birden bire onun büyük bir vatan şairi olduğunu keşfediyorlar...

Acaba neden? Sermayenin birden bire alevlenen Nazım aşkı nereden geliyor? Düne kadar kitaplarını yasaklayan, Nazım'ı yıllar boyu ağır hapslere çarptıran düzen, Nazım'da ve onun eserlerinde dün keşfetmediği yeni bir şey mi buldu bugün acaba? Nazım'ın kitaplarını okuyanları komünist olarak mimleyip vuran, işkenceden geçiren faşist rejim değişim mi geçirdi? Ya da düzen Nazım'a karşı işlediği suçlar karşısında pişmanlık duyup nedamet mi getiriyor?

Yalnızca 100. doğum yılı olması, kendi başına böyle bir seferberlik için yeterli bir neden olmasa gerek. Nazım Hikmet'in yalnızca bu topraklarda değil uluslararası planda ünlü ve sevilen bir sanatçı olması elbette bu zorunlu ilginin bir yanını oluşturuyor. Yine, bu büyük ilginin arkasında en çok okunan şairlerin başında gelmesi nedeniyle bir Nazım piyasası yaratması ve Nazım'ın eserlerinin ciddi kâr kaynağı olmasının imkanlarından yararlanmaktan da bahsedilebilir. Ama yine de bunlar ikincil planda kalan etkenler. Kuşkusuz ki bu ilginin asıl nedeni başka.

Sermayenin Nazım aşkı, hedefli ve sistemli ideolojik saldırılarının görüntüye çıkarılan yüzü yalnızca. Dün O'na ve O'nun davasına saldıranlar bugün daha vahşice saldırılarını sürdürüyor, devrimcileri, ilerici muhalifleri katlediyor ve hücrelere tıkıyorlar. Dün Sivas'ta aydınları, bugün zindanlarda devrimcileri diri diri yakıyor, insan kanı içiyorlar. Muhafif aydınları zindanlara tıkıyor, kitapları yasaklıyorlar yine. En milliyetçileri vatan dedikleri toprakları peşkeş çekiyor, uşaklıkta sınır tanımıyor, vb.

Bir yanda 11 Eylül saldırıları sonrası “terörle mücadele” adı altında tırmandırılarak fiili biçimlere

büründürülmüş devlet terörü ve emperyalist haydutluk, öbür yanda devrimci ve komünist değerlerin içini boşaltmaya, dejenere etmeye dayalı ideolojik saldırılar birarada yürütülüyor. Nazım aşkı tam da böyle bir süreçte depreşiyor. Sosyalizmin aldığı tarihsel yenilginin üzerinden daha on yıl geçmeden, komünizm hayaleti bir kez daha kapitalist-emperyalist sömürü sisteminin üstünde dolaşmaya başlıyor. Komünizm hayaletinin gölgesi bile onları korkutmaya yetiyor. Bunun için komünist değerlerin varlığı onları rahatsız ediyor. Nazım'ı Nazım yapan onun sanatına yön veren de budur zaten. Sahiplenme, itibarını iade etme görüntüsü altında Nazım Hikmet üzerinden yürütülen kampanya ve etkinliklerin asıl amacı, Nazım Hikmet'te ve onun eserlerinde cisimleşen bu değerleri dejenere etmektir. Üstelik bu yeni bir yönelim de değildir. 100. doğum yılı etkinlikleri yalnızca bu kirli ve sinsî saldırılar için iyi bir vesile yaratmaktadır.

Yok sayamıyorsan, etkisini silemiyorsan içini boşalt, çarpıt, dejenere et! Onu popülerleştirerek ticari ve ideolojik bir kültürel tüketim malzemesine dönüştür! Eserlerinin, sanatçı ve devrimci kişiliğinin bütünselliğini bozarak parçala, sanatını ve yaşamını sınıfsal/siyasal bağlamından kopar, ehlileştir!

Kısaca Nazım kampanyası üzerinden yapılmak istenen budur. Dü yasaklayarak, yok sayarak, küfür ve hakaretlere konu yaparak onun devrimci sanatının ve kişiliğinin/yaşamının etkisini bir türlü kıramayanlar, şimdi acz içinde ve aynı amaçlarla ona sahip çıkma görüntüsü altında onu ehlileştirmeye çalışıyorlar. Onu bir vatan şairi, romantik bir komünist, aşklarıyla ve aşk şiirleriyle anılan bir portre olarak sunmak için binbir takla atıyor, tarihi açıkça ve yüzüstü çarpıtıyorlar. İçinde kavga sözünün geçmediği, kavgasını anlatmadığı tek bir aşk şiiri bile bulmak güç olduğu içindir ki, bu ikiyüzlülüğe en iyi yanıt yine onun kendi şiirleridir.

Öte taraftan basındaki yazılarda, Nazım bir komünist olmaktan çok bir şairdir, sanatçıdır vurgusu yapılıyor. Hatta başarısız ve talihsiz bir komünist olduğundan dem vuruluyor. Öyle olduğu içindir ki, zaten kendi partisi (TKP) bile Nazım'ı dışlamış, gittiği SSCB'de izlenmiş, telefonları dinlenmiş, kendisine asla güvenilmezmiş! Stalin'le arası hiçbir zaman iyi değilmiş! Hatta o ülkede bile vatandaşlığa kabul edilmemişmiş! Hayatı boyunca hep yalnız kalmış, onun büyüklüğü de burada mış zaten!

Kendisini adadığı dava için ölümü, hapsi ve hasretliğin binbir türünü göze alan Nazım'a vatan hasreti çektirenler, şimdi onun vatan sevgisini bile uşaklıklarına, düşkünüklüklerine malzeme yapmaya çalışıyorlar. Güya Nazım yaşasaymış, Afganistan işgaline hayır demezmiş! Küba'dan Hindistan'a, Sovyetler Birliği'nden Macaristan'a, Polonya'ya ve daha pek çok ülkeye kadar muazzam bir enternasyonal duyarlılıkla işçi sınıfının ve halkların mücadelesini işleyen, acılarına ve sevinçlerine ortak olan bir komünist şair, daha yirmisinde enternasyonalist olan ve bu uğurda Sovyet devrimine omuz vermeye giden bir militan için böylesine şaklabanlıklara başvuruların ya kör ya da sersem olmaları gerekir. Görünen o ki, sermaye düzeni adına bu yalanlara başvurular için her ikisi de geçerli.

Bir takım liberal akıl hocalarının ve düşkünlerin Nazım vesilesiyle işlediği tezlerden biri de, “kendi tarihimize barışalım” üzerine kurulu olan gülünçlüklerdir. Onlara göre geçmişte bazı aydın ve sanatçılara haksızlıklar yapılmıştır ve artık bu telafi edilmelidir. Güya artık onlara her türlü baskının reva görüldüğü dönem ve koşullar bitmiş, komünizm bir tehlike olmaktan çıkmıştır. Eh, hal böyle olunca bu değerleri, kişilikleri bir takım sivri yanlarından soyutlayarak sahiplenmenin de bir sakıncası yoktur

artık. Üstelik bu barışma öyle yapılmalıdır ki, hem sağ hem sol bir takım isimler birarada kabul edilsin, harmanlansın ve bu ülkenin değerleri olarak sunulsun. Güya onlar da, Nazım kadar olmasa da, bu devletin hışmından paylarını almışlarmış! Bu pek masumca önerinin hemen ardından Nazım'ın adı Necip Fazıl gibi bir gerici ve Yahya Kemal gibi bir düzen adamının adıyla birlikte anılmaya başlandı. Sağdan birileri “Nazım'ın bu kadar sahiplenildiği yerde bu simalar da mağdur edilmemeli” türünden serzenişlerle bu kampanyaya sözüm ona eşit ve adil bir denge getirmeye çalışıyorlar. Böylece Nazım hayatı boyunca mücadele ettiği her türden gericiğin ve gerici düzenin meşrulaştırılmasının bir aracı haline getirilmeye çalışılıyor.

Bu türden pek çok utanmazca hesaba değinilebilir. Ama fazlasına gerek yok. Düzenin Nazım kampanyası ve Nazım aşkı onun gericiğine, ilerici ve devrimci düşünce ve değerlere olan düşmanlığına her cepheden ayna tutuyor. Tüm bunlar insanlığın kurtuluşu karşısında gittikçe barbarlaşan emperyalist kapitalizmin sosyalizm, devrim ve devrimci değerler karşısında nasıl da küçüldüğünün, nasıl da acz içinde çürüdüğünün canlı bir örneğini oluşturuyor.

Dün yakışıklılığı ön plana çıkarılarak gençlerin odalarını süsleyen bir poster haline getirilmeye çalışılan devrimci gerilla komutanı Che'ye yapılanlar, bugün Nazım'a yapılmaya çalışılıyor. Nazım'ı Nazım, Che'yi Che yapan değerler ise sınıf mücadelesinde devrim ve sosyalizm davasında yaşıyor ve yaşayacak. Nazımlar, Nerudalar, Aragonlar, Ritsoslar, Londonlar, Brechtler işçi sınıfının kurtuluşu ve halkların kardeşliği mücadelesinin militan sanatçıları ve yılmaz savunucuları oldular. Onların bize bıraktığı miras bu kavgada yaşıyor ve yaşatılacak. Ne sermayenin barbarca saldırıları ve yasakları ne de kirli kampanyaları, onların eserlerinin, devrimci mücadeleye adanmış yaşamlarının milyonlara ilham kaynağı olmaktan alıkoymaya yetmeyecektir.

***

Bu arada, bir takım liberal solcular ve söylemde sosyalist mücadele kaçını mirasyediciler devletle Nazım'ı sahiplenme yarışı içinde, sermaye ile aynı düzlemde bir takım etkinliklerde bulunuyorlar. Kavgada yer almayanlar, kavga şairini siyasal bir simge olarak kullanıp, kolay yoldan güç olmayı hedefliyorlar. Onların Nazım aşkı da buradan geliyor. Sermaye düzeni bu çevrelere bedavaya bilbordlarını sunuyor, salonlarını açıyor, etkinliklerine ellerinden geldiğince yardımcı oluyor. Çeşitli vesilelerle ve defalarca kendilerini sermaye düzenine kabul ettiren bu uslu mirasyedi solcuların Nazım etkinliklerinden sermaye devleti hiçbir rahatsızlık duymuyor, duymadığı gibi destek oluyor. Bu son derece doğaldır ve eşyanın tabiatına uygundur. Dolayısıyla garipsenecek bir durum değildir. Zira onlar düzen içi konumlarıyla, politik çizgileriyle, pratikleriyle zaten bunu hak ediyorlar. Garip olan sermayeden bunca destek alanların “Nazım'ı patronlara bırakmayacağız” çığırıklığıyla, yapmadıkları ve asla yapamayacakları iddialarda bulunmalarıdır.

Düzenin ve pespaye solcuların bu komünist şairin eserleri ve kimliği üzerinden yaptıkları hesapları boş çıkarmak sınıf devrimcilerinin görevidir. Nazım'ın en büyük sevdası olan sosyalizm kavgasını yükseltmek, Nazım'ın eserlerini işçi ve emekçilere tanıtmak, onu komünist bir sanatçı olarak anmanın en anlamlı yoludur.

2002 Nazım Hikmet yılı

Yazdık Nazım Nazım diye...

UNESCO, 2002 yılını Nazım Hikmet yılı olarak kabul etti. Şiirin ve Türkçe'nin büyük ustası Nazım Hikmet, bu yıl, Türkiye ve yurtdışında yapılacak çeşitli etkinliklerle anılacak. Hasretleri, ayrılıkları ezbere bilen şairin dizeleri anımsanacak yeniden:

Kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir

*ben ayrılıkların
kimi insan ezbere sayar yıldızların adını
ben hasretlerin*

Nazım Hikmet, Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri'nin yol açıcısı, modern Türk şiirinin yol göstericisi oldu. 1929 yılında 835 *Satır* adlı kitabı yayımlandığında, Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan Yakup Kadri Karaosmanoğlu'na, Ahmet Haşim'den Peyami Safa'ya kadar dönemin değişik edebiyatçılarından övgüler almıştı.

Şu sözler Yakup Kadri'nin:

"835 Satır, Türk şiirindeki hatta Türk dilindeki inkılâbın ilk satırıdır."

Nurullah Ataç, 1935 yılında kendisiyle yapılan ve Varlık Dergisi'nde yayımlanan bir söyleşisinde der ki: *"Bence Türkiye'de şimdiye dek gelen şairlerin en büyüğü Nazım Hikmet'tir."*

Behçet Necatigil, onun Türkçe'yi kullanmadaki ustalığını şöyle ifade eder: *"Bana ana dilimin güzelliğini göstermiş şairlerden biridir."*

Cemal Süreya'ya göre ise Nazım Hikmet, *"Yüreğin ve cesaretin aslan şarkısı"*dır. *"Türk şiirinin N vitamini"...* *"Okudukça yüzümüze kan gelir."*

***

Nazım Hikmet'in şiirinin etkisi, şiirlerinde yaşamın hemen tüm renklerini, insanın bütün hallerini, duygularını kucaklamasındandır. Onun şiirinde insan ve yaşam çırılçıplak çıkar karşımıza. Kendimizi buluruz. Özlemimizin, acımızın, sevincimizin, hüznümüzün bir bir karşılığı vardır onun dizelerinde. Evrensel bir şiir yazmıştır. Ancak, bir o kadar da yereldir.

Anadolu, kültürü, tarihi ve insanıyla nakış nakış işlenmiştir...

Hüseyin Yurttaş, onun şiirlerini okurken yaşadığı duyguları, *"Geceyarısı ezgileri-6. bir esinti gibi"* şiirinde şöyle dile getirir:

*bir esinti gibi doluyor odama
nâzım'ın şiirleri
ülkemi gezdiriyorlar bana
ülkeleri gezdiriyorlar
tutup elimden*

*sevgiyle sokuluyorum yanına
sırada şarapta
kazmada kürekte
damda çardakta
soluk soluğa yaşayan insanların
(...)*

*bir fırtına gibi
savuruyor beni
nâzım'ın şiirleri*

***

Güvercin ve karanfil... Barışın ve sevginin simgesidir... Özcan Yalım, *"Güvercinli Karanfil"* şiirinde, Edip Cansever, Melih Cevdet Anday ve Cemal Süreya'nın şiirlerindeki güvercin ve karanfil imgesi üzerinde durur. Nâzım'ın ise güvercin ve karanfille özdeşleştiğini vurgular:

*Nâzım'la özdeş olurlar
Bir iki üç beş olurlar
Umut dağlarından mutluluğun içinden*

*Geçer karanfil
Geçer güvercinli karanfil
****

Tüm insanların barış ortamında yaşamaları, Nâzım Hikmet'in büyük düşüdür. Ancak, yaşadığı çağ, savaşlarla örülmüştür. Dünya, yine büyük bir savaşın içindeyken, 1940'lı yıllarda, Nâzım Hikmet'se Bursa Hapishanesi'nde yatmaktadır. Ömer Faruk Toprak, Bursa Hapishanesi'ndeki şaire mektup niyetine bir şiir yazar. Şu dizeler de, Toprak'ın *"Nâzım'a Mektup"* şiirinden:

*dostum yak bakalım bir cigara
daha
gün inmiş yaklaşıyor akşam
sanki cephelerde "ateş kes" emri
verilmiş
konuşmuyor artık beş küt'ada
toplar
bir daha bir daha söylese
şarkısını
step kokan okyanus kokan
hürriyet
bir akşam vakti esmeye başlar
katar önüne ardıç yaprağı
buğday sapı
düşmüş dol atılan tohum
anlanacak elbet
****

Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun ünlü *"Zindan Taştan Oyarlar"* şiiri, Bursa Hapishanesi'nde yatmakta olan Nâzım Hikmet için yazılmıştır. *"Şiirin gökyüzü gibi herkesin. / Sen Kızılmak kadar bizimsin / En büyük ustası dilimizin"* der, Nâzım Hikmet için Eyüboğlu:

*Bursa'nın ufak tefek
yolları
Ağrıdan sızıdan tutmaz
elleri
Tepeden turnağa şiir
gülleri*

Yiğidim aslanım aman burda yatıyor:

*(...)
Ne bir haram yedin ne cana kıydın
Ekmek gibi temiz su gibi aydın
Hiç kimse duymadan hükümler giydin
Döşek diken diken yastık batıyor
Yiğidim aslanım aman burda yatıyor:*

*(...)
Bugün eskârlıyım açmasın güller
Yiğidimden kötü haber verirler
Demirden pencere taştan sedirler
Döşek melul mahzun yastık batıyor
Yiğidim şahinim aman burda yatıyor
(...)*

*Sana kökü dışarda diyenlerin kökleri kurusun
Kurusun murdar ilikleri dilleri çürüsün
Şiirin gökyüzü gibi herkesin.
Sen Kızılmak kadar bizimsin
En büyük ustası dilimizin
Canımız ciğerimizsin.*

Pablo Neruda ve Nazım

***

Şiirimizin büyük ustası Nâzım Hikmet, hasretlerin de ustası olmuştur... Sevgilisine, oğluna, doğup büyüdüğü kente... Ülkesine hasret yaşamıştır:

*iki şey var ancak ölümle unutulur
anamızın yüzüyle şehrimizin yüzü
ve koparmış ipini eski kayıklar gibi
yüzer
kışın sabaha karşı rüzgârda tahta
cumbalar
ve bir sac mangalın küllerinde
uyanır uykudan büyük İstanbulum
iki şey var ancak ölümle unutulur*

Bir şiirinde böyle der... Ve hasretin yorgunluğuyla, gecelerin leylak ve

tomurcuk koktuğu bir Haziran gününde, 3 Haziran 1963'te, sabahleyin, ülkesinden, Memet'inden, İstanbul'dan, sevdiklerinden uzakta yaşama gözlerini yumar. Onu bir çınara benzeten şair Hasan Hüseyin, Ankara'da şu dizeleri yazar:

*gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
uy anam anam
haziranda ölmek zor!*

*"uyarına gelirse
tepemde bir de çınar"
demişti on yıl önce
demek ki on yıl sonra
demek ki sabah sabah
demek ki "manda gönü"
demek ki "şile bezi"
demek ki "yeşil biber"
bir de memet'in yüzü
bir de güzel istanbul*

"bir de saman sarısı"
bir de özlem kırmızısı
demek ki göçtü nâzım
kaldı yürek sızısı
geride kalanlara

yıllar var ki ter içinde
taşıdım ben bu yükü
bıraktım acının alkışlarına
3 haziran '63'ü!

bir kırmızı gül dalı
şimdi uzakta
bir kırmızı gül dalı
iğilmiş üzerine
yatıyor Moskova'da
bir eski gömütlükte
yatıyor nâzım usta
bir kırmızı gül dalı
iğilmiş üzerine
okşar yanan alnını
bir kırmızı gül dalı
nâzım usta'nın!

gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor

***

Nâzım Hikmet, Vasiyet şiirinde şöyle der:

"Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
tepemde bir de çınar olursa
taş maş da istemez hani..."

Böyle der ama, Moskova'da bir mezarlığa gömülür.
Mezarının Türkiye'ye getirilmesi gündeme geldiğinde,
şair Tuğrul Asi Balkar, "Muhalefet Şerhi"ni koyar...

getirmeyin nâzım'ı
sonsuzluğa yattığı yerden!
biliyorum
bir taş parçası
bile istemezdi,
Anadolu'da bir köy mezarı
ve bir çınar gölgesi
örtsün isterdi
yurdunda üzerini.
n'olur getirmeyin nâzım'ı
sonsuzluğa yattığı yerden!
küstüreceksiniz yoksa
köy mezarlarını ve çınarlarını
yurdundan
bir köy mezarı ve bir çınarı
sevinirken
diğerleri haykırmayacaklar mı
hani benim nâzım'ım?

***

Nâzım Hikmet öldüğünde, şiirlerinin çevrilmediği
dil yoktu neredeyse. Dahası, birçok ülkede, adı
Türkiye'yle özdeşleşmişti. Eleştirmen Mehmet H.
Doğan şunları yazıyor: "Avrupa'da, Asya'da,
Afrika'da, Amerika'da bir gezide Türk olduğunuzu
söylediğiniz zaman, 'Demek Nâzım'ın
memleketindensiniz!' diyorlar. Ülkelere, şairlerinin
adlarıyla anılması ne güzel! Neruda'nın Şili'si! .
Aragon'un Fransa'sı! Nâzım'ın Türkiye'si!"

Nâzım Hikmet'e adanmış bir şarkının sözleri ise
şöyledir:

"Nazım Hikmet memleket/Memleket Nazım
Hikmet"

Nazım Hikmet, yazdıklarıyla yalnız Türkiye'de
değil, tüm dünyada büyük yankılar uyandırmış bir şair.
Hakkında en çok şiir yazılan, şiirler adanan kişi belki
de aynı zamanda... Zühtü Bayar ve Günel Altıntaş,
Nazım Hikmet üzerine yazılmış yazıları ve şiirlerden
bir seçmeyi kitapta toplamışlardı yıllar önce: "Yazık
Nazım Nazım Diye"ydi kitabın adı (Soyut Yayınları,
Mayıs 1974, İstanbul). Nazım Hikmet'e yazılan
yazılar, şiirler derlenip bir kitap disizi olarak
yayımlanacak olsa, rafları doldurur bu dizi. Ardi arkası
gelmez.

Nazım Hikmet yılında, şiirimizin büyük ustasına
merhaba!

(Anti-Mai sitesinden alınmıştır...)

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht Berlin'de görkemli bir gösteriyle anıldı

Sosyalizmin ve Almanya proletaryasının iki
seçkin önderi, Rosa Luxemburg ve Karl
Liebknecht, katledilişlerinin 83. yılında görkemli
bir gösteriyle anıldılar. Her yıl Ocak ayının
ikinci haftasında Rosa Luxemburg
ve Karl Liebknecht'in şahsında
dünya devrim şehitlerini anmak
artık bir gelenek haline gelmiş
bulunuyor. Onbinlerin, devrimin ve
sosyalizmin sembollerini taşıdığı,
şiarlarını haykırdığı bu görkemli
gösterilere tahammül edemeyen
Alman burjuvazisinin, daha önceki
yıllarda olduğu gibi, provokasyon ve
yasaklamayla engelleme çabaları bu
yıl da boşa çıkarıldı.

Rosa Luxemburg ve Karl
Liebknecht'i anmak üzere sabahın
erken saatlerinde, hem yürüyüşün hem
de anıt mezarların olduğu alana
insanlar akmaya başladılar. Farklı
ülkelerden gelen, farklı dilleri
konuşan insanlar kızıl bayraklar
altında yürüdüler, taşıdıkları
pânkartlarda ortak talepleri öne
çıkartıp sosyalizme olan özlemini dile
getirdiler.

Yürüyüşte öne
çıkan konulardan birincisi; başını
ABD'nin çektiği emperyalist savaşı.

Başta Afganistan halkı olmak üzere, tüm dünya
halkalarına yönelen emperyalist saldırganlık teşhir
edilerek buna karşı mücadele
çağrısı yapıldı. İkincisi;
uluslararası sermayenin
dünya işçi sınıfına ve ezilen
halklarına karşı yürüttüğü
sosyal yıkım programlarına karşı
mücadelenin uluslararası
düzeyde

yükseltilmesi talebidir. Üçüncüsü ise, özellikle 11
Eylül'den sonra dünya genelinde "Anti-terör
paketleri" "güvenlik paketleri" adı altında temel
demokratik hak ve özgürlüklerin yok edilmesini
hedefleyen faşist ve ırkçı yasalara karşı mücadele
çağrısı oldu. Belirgin bir biçimde öne çıkarılan
talep ise sosyalizmdi.

Yürüyüşte kitlelerin tepkilerini ortaya
koymalarına neden olan bir başka olay ise, PDS'in
(Demokratik Sosyalizm Partisi) SPD (Sosyal
Demokrat Parti) ile Berlin'de kurduğu koalisyon
hükümeti idi. PDS Almanya'da halihazırda
yürütülmekte olan emperyalist savaşa karşı oy
kullanan tek parti. Ama gelinen aşamada adı savaş
partisi olarak anılan SPD ile hükümete ortak
olmasına PDS'ye oy veren kitleler tahammül
edemiyorlar. Rosa Luxemburg ve Karl
Liebknecht'in SPD tarafından katledildikleri de
düşünüldüğünde, gösterilen tepki son derece
anlaşılır.

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht'i
anma yürüyüşüne onbinden fazla insan
katıldı. Çoğunluğunu genç katılımcıların
oluşturduğu yürüyüşe Türkiyeli örgüt ve
partiler geçen yıllara oranla daha güçlü
katılmışlardı. Demokratik cumhuriyetçiler
ise diğer yıllardan farklı olarak bu yılki
gösteriye katılmadılar. Anıt mezarlara
ulaşan yürüyüş kortejiyle birlikte alan tam
bir insan seline dönüştü. Anıt mezar alanı
her yıl olduğu gibi kırmızı karanfillerle
bezenmişti. Anıt mezara bırakılan TKİP
çelengi ilgiyle karşılandı.

Anıt mezar ziyaretine yüzbinin üzerinde
insan katıldı.

Ya barbarlık, ya sosyalizm!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Kızıl Bayrak/Berlin

2002'ye girerken/3

Ortadoğu, Kürdistan ve Türkiye...

2001 yılında Türkiye'ye ekonomik kriz ve bunun ağır ekonomik, toplumsal ve siyasal sonuçları damgasını vurdu. Aslında bu, IMF ve Dünya Bankası'nın yıllardır Türkiye'ye dayattığı ekonomik politikaların iflasından başka bir şey değildi. Ancak iflas ve çöküşün faturası bir kez daha emekçilere ve yoksul halk tabakalarına çıkarıldı. Ülke ekonomisi bütün yönleriyle IMF'ye bağlandı, ekonomi yönetimi bir Dünya Bankası memuruna emanet edildi. Öyle ki IMF en küçük karar ve uygulamalarda bile kendi istediğini dikte ettirdi, gerektiğinde bakanları koltuğundan ettirdi. Devalüasyon, otomatige bağlanan zamlar, enflasyon, işsizlik, katlanarak büyüyen iç ve dış borç yükü, büyümedeki gerileme, dayanılmaz boyutlar kazanan yoksullaşma, kazanılan ekonomik ve sosyal hakların budanması, maaş ve ücretlerin sürekli gerilemesi vb. göstergeler ekonomik ve sosyal yapıdaki onulmaz yıkımı anlatmaktadır. Ekonomik ilişkilerde derinleşen mutlak bağımlılık, siyasal bağımlılığı da derinleştirmekte, Türkiye yönetenlerini emperyalist hükümet ve tekellerin memurları konumuna getirmektedir. Bir de bu yönüyle TC'nin ABD'ye rağmen ve onun istemi dışında Irak ve Ortadoğu'da bir politik tutum alması mümkün değildir.

Uygulanan IMF damgalı ekonomik ve sosyal yıkım programlarına rağmen ekonomik kriz devam ediyor. 11 Eylül'den sonra IMF'nin açtığı yeni kredilerle Arjantin'in yaşadığı iflas ve çöküşü görece daha az sarsıntılı geçiren Türkiye ekonomisi, her an yeni bir Arjantin örneğini tekrarlayabilir. Bu yıkım ve çöküşün sosyal patlamalara yol açabileceğini düşünen Türkiye yönetenleri kendi içinde daha da baskıcı polisiye tedbirler almayı ihmal etmemişlerdir. Yaz aylarında yaşanan esnaf eylemlerini bahane eden devlet hak arama eylemlerini yasaklama yoluna gitmiştir.

Aslında özel savaş rejimi ciddi bir siyasal krizin içinde bulunmaktadır. Hükümet ve Meclis tam bir çözümsüzlüğü ve yönetememe krizini yaşamaktadır. Düzen içinde kendi seçeneklerini de tüketen siyaset kurumu tam bir çürüme içindedir. Bundan çıkış olarak ciddi bir çabadan söz etmek mümkün görünmemektedir.

Düzen çok yönlü bir kriz içinde debelenirken toplumsal muhalefet ve onun her düzeydeki bileşenleri de başka türden bir kriz durumunu yaşamaktadır. Sendikalar, sendika ağaları elinde işlevsizleştirilmekte, kimi zaman da işçilerin ve emekçilerin enerjisini ve öfkesini boşaltıcı ve böylece etkisizleştirici bir rol oynamaktadır. Mevcut sendika yönetimleri toplumsal muhalefetin önünde duran en önemli engellerden biridir. Bu nedenle bu engeli aşıcı çözümler üretmek büyük bir önem taşımaktadır.

2001 yılı reformist sol açısından da bir yenilgi ve gerileme yılı oldu. Türkiye koşullarında etkili bir reformist hareketin bile olanakları ve koşulları son derece sınırlıdır.

Genel bir değerlendirme yapıldığında, Türkiye devrimci hareketi de 2001 yılı içinde gelişmek bir yana geriledi, birçok mevzisini yitirmek durumunda kaldı. Çok önemli bir direniş sürecini geliştirmesine rağmen politikayı etkileme gücü ve etkisinin ne kadar sınırlı olduğu bir kez daha açığa çıktı. Bu gerilemenin

bir boyutu İmralı tasfiyeciliğine uzansa da esas nedeni, kendini aşamaması ve döneme yanıt verecek politikaları ve politika araçlarını geliştirememesidir.

Kuşkusuz 2001 yılının en önemli gelişmelerinden biri de F Tipi zindanlar eksenli direniş sürecidir. Devlet bu direnişe katliamlarla karşılık verdi, direnişi başarısız kılmak için sayısız yöntem denedi. Sonuçta yetmiş bir devrimci kuşağı kırıma tabi tuttu ve halen bu kıyıcı tutumunu ısrarla devam ettirmektedir.

Bir yılı aşkın bir süredir süren Ölüm Orucu ve süresiz açlık grevleri direnişi çok büyük bedellere rağmen istenilen sonucu

yaratmaktan uzak görünüyor. Bu noktada bu direniş sürecinin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi kaçınılmaz olmaktadır. Direniş süreci, onun programı, yönetimi ve taktikleri, etki ve sonuçları tartışılmadan ve gerekli derslere ulaşmadan içinde bulunulan gerileme ve etkisizleşme durumunun aşılması mümkün değildir. Bize göre zindan direniş sürecinde izlenen politikalar (veya politikasızlık), sergilenen yönetim pratiği, gelişmeleri ve politikayı etkileme düzeyi, devrimci sol hareketlerin bir tür aynası olmuştur. Bu nedenle sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi,

Rahatsız olmanın, İmralı sürecini reddetmenin ve bir şeyler yapmanın gereğine inanmanın elbette politik ve pratik bir karşılığı olmalıdır. İtiraz ve rahatsızlığı söz düzeyinde tutmanın bir anlamı olmadığı gibi, tasfiyeciliğe tersten güç verdiği de bir olgudur. Dolayısıyla İmralı sürecine şu veya bu düzeyde itiraz eden, rahatsızlık duyan kadro, yurtsever ve halktan insanlarımız, gelinen noktada tavırlarını netleştirmek, itiraz ve rahatsızlıklarını politik, örgütsel ve pratik bir duruşa dönüştürmek durumundadırlar.

zindanlarla sınırlı bir değerlendirmenin ötesinde bir anlama sahiptir ve bu doğru yapılabilirse solun kendini derleyip toparlamasında çok önemli bir olanaaktır.

Kısacası Türk devleti ciddi bir ekonomik ve siyasal kriz içinde bulunmaktadır. Ancak emperyalist sistemin verdiği destekle ayakta durmakta ve krizi yönetmeye çalışmaktadır. Bu noktada Kürdistan devrimini ve dinamiklerini tasfiye eden ve Kürtleri devletin yedeğine sokan Öcalan ve İmralı Partisi'nin uğursuz rolünün de altını çizmemiz gerekir. Bu tasfiye sürecinin yarattığı bilinç ve umut kırılması, sağa savrulma ve devrimci mücadeleden kaçışı koşullamakta, devrimci yurtsever cephedeki yenilgi psikolojisini derinleştirmektedir. Bu, nesnel bir olgudur, daha önce diğer ülkelerde yaşanan "gericilik yıllarının" daha derinleştirilmiş bir versiyonunu anlatmaktadır. Düzen kriz içinde, ama toplumsal muhalefet ve devrimci ve reformist kanatlarıyla sol da önemli bir bunalım durumunu yaşamaktadır. Bu da Türk devletini soluklandıran diğer bir etken olmaktadır... Aslında Türkiye'de devrimin ve toplumsal hareketin gelişmesinin objektif koşulları olgunlaşmaktadır. Sorun, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketlerini yeniden ayağa kaldırmakta ve birleşik direnişini geliştirmekte düğümlenmektedir!

Kürdistan'da ise tasfiyecilik, bilinç, bellek ve ruh katliam süreci derinleşerek devam etmektedir. Son üç yıla damgasını vuran budur!

İmralı tasfiyeciliğinden sonra devlet bir yandan imha ve bastırma operasyonlarını aralıksız

sürdürürken, bir yandan da sömürgeci sistemi daha da güçlendirmeye çalışmakta, izlediği ekonomik ve siyasal politikalarla Kürdistan'ı Kürtleştirme hareketini sistematik bir biçimde yürütmektedir. Mülksüzleştirme, işsizlik, yoksulluk, açlık ve sefalet, ekonomik ve sosyal sonuçlarının yanı sıra, Kürdistan'ın boşalmasını, göçü itekleyen çok önemli etkenler olmaktadır. Bu durumu salt ekonomik gerekçelerle açıklamak yetersizdir, ortada politik bir strateji söz konusudur. Yani Kürdistan'ı Kürtleştirme ve demografik yapısını değiştirme ve böylece Kürdistan'ı ve Kürtleri tarihe gömme stratejisinden söz ediyoruz. İmralı Partisi halkımızın ulusal taleplerini ve bilincini çarpıtırken, enerjisini boşa akıtırken, umut katliamını egemen kılmaya çalışırken, TC, inkar ve ulusal imha sistemini başka araçlarla takviye etmeye devam ediyor, Kürt adına ne varsa her şeye saldırıyor ve her olayda bu kimliğini ve bundan taviz vermezliğini döne döne vurguluyordu. Yani İmralı Partisi'nin bütün şirin, "demokrat", "bizim" olarak göstermeye çalıştıkları TC, bildiğimizin TC! Kendisi hakkında yayılan tüm balonları her fırsatta patlatıyor, Kürde yaşam hakkı tanınmanın kendi özünde, felsefesinde ve siyaset çizgisinde olmadığını her olayda ve fırsatta göstermekten çekinmiyordu.

İmralı Partisi ise numaralı "Barış atılımları" safasatısıyla kitlelerin bilincini çarpıtıyor, ufkunu daraltıyor ve karartıyor. Öcalan'ın AİHM'e sunduğu savunma, teslimiyet, ihanet ve tasfiyecilikte başka bir dip nokta olarak değerlendirilmelidir. Öcalan, bu savunması ile daha önce İmralı'da dile getirdiği devlet tezlerini teorik-ideolojik bir temele, bir tarih anlayışına ve çizgisine oturtmaya çalışmaktadır. Bu, bilinç, bellek ve ruh katliamında gelinen en dip noktadır.

Bilindiği gibi, İmralı teslimiyet ve tasfiyeciliği Kürdistan devriminden ve partiden geriye içi boş bir kabuk bıraktı. Güneye hapsedilen gerillanın ise artık askeri ve politik bir anlamı kalmadı, eski gerilla güçleri bir rehine ve tutsak olarak çürümeye terk edildi. Belli ki partiden geriye bırakılan ad ve kabuk da artık bir köşeye fırlatılması gereken birer engel olarak görülmektedir. Şimdi yapmakta oldukları 8. Kongre "son noktayı koyma" platformu olacaktır. Artık açıkça itiraf etmekten çekinmemektedirler: "PKK, 20. yüzyıl ideolojisi ve programının partisiydi. İmralı savunmalarıyla tümünden değiştik, özümüz, programımız, stratejimiz ve taktiklerimiz değişti. O halde özü, ideolojisi ve programı değişen bir partinin ad ve kimi biçimlere takılması doğru değildir. Özüne uygun yeni bir biçim kazanması için doğası gereğidir. Bunu da 8. Kongre başaracaktır."

Bu itiraflar ve bu doğrultuda atacakları pratik adımlar, bir yönüyle iyidir. Yüzlerindeki maskeleri tümünden atmaları, halkın karşısına gerçek kimlikleriyle çıkmaları öteden beri yaratılan sanal dünyanın parçalanmasına belli ölçüde

katkı sunacaktır. Yeni bir saflaşma ve ayrışmanın zeminini güçlendirecektir. 8. Kongre böyle bir işlev görecektir.

Tasfiyeciliğe karşı alınan devrimci tavır, devrimci çizgide ısrar duruşu, son üç yıl içinde önemli adımlar atmakla birlikte ağır baskı, kuşatma ve kırılma koşullarında henüz istenilen örgütsel ve politik güce ulaşamadı. Aslında önemli bir arayış ve ayrışma süreci yaşanıyor, İmralı tasfiyeciliğini kabul etmeyen, rahatsızlık bildiren hatırı sayılır bir kitle ve kadro gücü var. Ama bu, hemen kendini örgütsel ve politik bir çizgide ifade etme sonucunu doğurmuyor.

Açık ki ataletin, itirazı laf düzeyinde bırakmanın sayısız nedenleri var. En başta yaşanan çözülme ve kırılma çok boyutludur, bunun durulması ve gerçeklerin yerli yerine oturması belli bir zaman gerektirmektedir. Ayrışma, yeniden yapılanma, toparlanma ve devrimci yurtsever mücadeleyi yeniden ayakları üzerinde doğrultma sürecinin başarısı birçok nesnel ve öznel etken ve koşulun bir araya gelmesine bağlıdır.

Kuşkusuz bu duruşuzluğun ve kendini tavırsız bırakmanın bir an önce aşılması gerekir. Son üç yıl içinde İmralı çizgisini reddeden, bu süreçten rahatsızlık duyan ve alternatif bir yaklaşımın geliştirilmesini isteyen sayısız kadro, yurtsever ve halk kitlesi var. Rahatsız olmanın, İmralı sürecini reddetmenin ve bir şeyler yapmanın gereğine inanmanın elbette politik ve pratik bir karşılığı olmalıdır. İtiraz ve rahatsızlığı söz düzeyinde tutmanın

bir anlamı olmadığı gibi, tasfiyeciliğe tersten güç verdiği de bir olgudur. Dolayısıyla İmralı sürecine şu veya bu düzeyde itiraz eden, rahatsızlık duyan kadro, yurtsever ve halktan insanlarımız, gelinen noktada tavırlarını netleştirmek, itiraz ve rahatsızlıklarını politik, örgütsel ve pratik bir duruşa dönüştürmek durumundadırlar. Ne yapmaları ve nasıl yapmaları gerektiği de açıktır: İmralı gerçekliği bütün boyutlarıyla açığa çıkarılmış, devrimci çizgide ve değerlerde ısrar çizgisi kararlı bir biçimde ortaya konulmuştur. Açığa çıkan bu gerçeklere sahip çıkmak, devrimci çizgide birleşmek ve böylece güçlü bir politik hareket geliştirmek, devrimci yurtsever görevin kaçınılmaz gereği olmaktadır. Bunun dışında söz düzeyinde kalan itiraz ve "muhaliflik" ile yetinmek, adım adım eriyip yitmekten başka bir sonuç vermeyecektir. Devrimci yurtsever duyguları taşıyan arkadaşlarımızın ve halkımızın devrimci çizgide birleşmelerini, sorumluluk üstlenmelerini ve üzerlerindeki ölü toprağını atarak ayağa kalkmalarını bekliyoruz. Unutulmamalıdır ki, ortada duran devrim sorunu, tasfiyeciliği bütün boyutlarıyla aşma sorunu, salt bir grubun değil hepimizin ortak sorunudur. Bu ortak sorumluluğumuzu artık üstlenmek ve gereklerini yerine getirmek durumundayız. Böyle bir silkinin ve ayağa kalkışın nasıl büyük politik hareketlenmeye yol açacağı çok geçmeden rahatlıkla görülecektir.

Bu noktada başka bir gerçekliğin daha altı çizilebilir. İmralı tasfiyeciliğine karşı diğer Kürt grupları genelde belli bir tavır almakla birlikte bu

sınırlı ve etkisiz kaldı. Kimileri İmralı sürecine karşı tavır kendilerinin doğrulanması değerlendirmesiyle sınırlı tuttu. Bu konuda samimi tavır alanlar da var. Ama genel bir bakışla değerlendirdiğinde bu tutum alışların yetmediği, daha açık ve net politikaların üretilmesi, teslimiyet ve tasfiyeciliğe karşı birleşik bir duruşun geliştirilmesi kaçınılmaz olmaktadır. Bu bağlamda devrimci yurtsever çıkışa ve yeniden ayağa kalkışa daha güçlü ve etkili desteğin verilmesi önemli bir görev olmaktadır.

Kısacası gelişmenin, toparlanmanın ve yeniden ayağa kalkma hareketinin önünde sayısız engel var, ancak buna karşılık gelişmenin, devrimci umudu ve çizgiyi gündeme damgasını vuracak kadar politik bir güç haline getirmenin koşulları da var. Bugün toparlanma ve devrimci çizgiyi örgüt ve eylem gücüne dönüştürme süreci yavaş yavaş yol alıyor, ama bu aldatici olmamalıdır. Sabırlı, ilkeli, tutarlı ve inatçı bir mücadele ile umudu çoğaltmak, bu yıkım, çözülme, tasfiyecilik ve kaçış yıllarını aşmak, eskisinden daha güçlü, eskinin tüm hatalarını aşan bir yeniden ayağa kalkışı gerçekleştirmek mümkündür. Burada önemli olan devrimci çizgide ısrar, sabır ve kararlı bir duruş ile kendini sürekli aşan ve yenileyen bir mücadelede süreklilik, geleceğe çok yönlü bir hazırlık içinde olmaktır... Bu da yapılmaya çalışılıyor... Bu duruş ve çabalarımızın sonuç vereceğine inanıyoruz...

Yeni yılda daha büyük başarılarla imza atmak umuduyla...

PKK-Devrimci Çizgi Savaşçıları

AÖİP'in "Sınıf hareketinin durumu ve taban inisiyatifleri" konulu paneli...

Barikatları yarmak için öncülerin birliği şart

Ankara Öncü İşçi Platformu sınıfın öncü güçlerini birleştirmek ve buna dayanarak taban inisiyatifini yükseltmek perspektifiyle yürüttüğü çalışmalarına devam ediyor. Geçtiğimiz hafta düzenlenen "Sınıf hareketinin durumu ve taban inisiyatifleri" konulu panel de bu çerçevede yapılan etkinliklerden biriydi. Amacımız sınıfın ileri ve öncü unsurlarını mevcut sorunlar ve çözüm yolları konusunda bir tartışma sürecine çekmek, bu zeminde öncü işçi platformları ihtiyacını ortaya koymaktı. Panele konuşmacı olarak Enerji-Yapı Yol Sen Genel Başkanı Cengiz Faydalı ve Platform'dan bir işçi katıldı.

Panel, Cengiz Faydalı'nın sınıf hareketinin sendikal sürecini tarihsel bir bağlamda ele alan, günümüzdeki çağdaş sendikacılık anlayışı biçiminde dünya ölçüsünde kendisini gösteren sendikal yozlaşmaya değinen konuşmasıyla başladı. C. Faydalı özellikle kamu emekçileri hareketinin yaşadığı süreci ele alarak, hareketin kapsamlı bir kuşatmayla yüzyüze olduğunu, bu kuşatmada reformist yönetimin büyük rol oynadığını belirtti. Taban inisiyatifinin yükseltilmesi ve alternatif bir sendikal örgütlenme modeliyle ortaya çıkılmasının önemini vurguladı.

Ardından panelin yöneticisi emekçi arkadaş, sınıfa dönük yoğunlaşan saldırıların tablosunu sunarak, bu saldırıların hayata geçmesinde sendika bürokrasisinin rolüne dikkat çekti.

Daha sonra AÖİP çalışanı işçi arkadaş söz aldı. Sınıf hareketinin son 20 yıllık tarihinin, açıktan ortaya koyduğu mücadele isteğiyle beraber buna uygun bir hazırlıktan yoksunluğun çarpıcı örnekleriyle dolu olduğuna dikkat çekti. Arkasından '89-91 süreci, '98 metal ve '99 Temmuz eylemlilikleri üzerinden sınıf hareketinin

bu dönemlerdeki bilinç ve örgütlülük düzeyleri ile eylemlerin seyri arasındaki dolaysız bağı ortaya koydu. İşçi sınıfının bugün saldırıları püskürtmenin yolunu bir genel grev-genel direnişte gördüğünü, ama örgütsüzlüğünden dolayı hareketsizliğe mahkum edildiğini, bunun ise giderek bir çaresizlik ruh halini beslediğini belirtti. Bununla beraber sınıf hareketinin ve özelde de öncülerinin çaresiz olmadığını vurgulayan konuşmacı, öncü işçi platformları yoluyla bir araya gelerek, "sınıfa karşı sınıf" ekseninde öncü işçilerin bu hareketsizlik tablosunu değiştirebileceğini anlattı.

Panelistlerin konuşmasından sonra soru ve yanıtlara geçildi. Konunun güncelliği ve panele katılanların sorunu güncel örnekleriyle birlikte tartışmaları, panelin canlı bir atmosferde geçmesini sağladı. Yapılan konuşmalarda, mevcut sürecin işçilerin taban inisiyatiflerini yükseltmeleri, fabrika fabrika örgütlenmeleriyle değiştirilebileceği ortak fikirdi.

Panele katılım hedeflediğimiz düzeyde gerçekleşmedi. Bunun en önemli nedeni ön hazırlık çalışmalarını kısa bir süreye sıkıştırmış olmamızdı. Hazırlık çalışmaları belli noktaların ve sendikaların afişlenmesi, çevremizdeki işçi arkadaşlarımızın davet edilmesiyle sınırlı kaldı. Sonuç farklı işkollarından sınırlı sayıda işçi ve emekçinin katılımı oldu. Bu açıdan katılım belli bir zenginliği ifade etse de, çok daha fazla emekçiye ulaşmak mümkündür, yapılamayan bu oldu. Panelden sonra platform çalışanları olarak bir değerlendirme yaparak, eksikliklerimizi ortaya koyduk.

Bir platform çalışanı

İsrail'den yeni bir saldırı

Filistin'de çatışmalar bitmiyor. Ardı ardına gerçekleşen ihtihar saldırıları ve peşinden İsrail'in kapsamlı operasyonları nerdeyse rutinleşmiş bulunuyor. Her operasyon Filistin halkı için açık bir işgal ve katliam demek. İntihar saldırıları ile İsrail'in operasyonları ve uluslararası baskılar arasında sıkışan Özerk Filistin Yönetimi her geçen gün büyüyen bir açmaz yaşıyor.

Son olarak Filistinli bir militanın İsrail'in Hadere kentinde bir düğün salonuna düzenlediği saldırıda 7 kişi öldü. Olayın hemen ardından İsrail F-16 uçakları Betü Şeria'daki Filistin yönetim binalarını bombaladı. Bu saldırılarda 1 kişinin öldüğü, onlarca yaralının olduğu bildiriliyor.

Öte taraftan çok sayıda tank ve zırhlı araçtan oluşan bir saldırı birliğinin Ramallah kentine girmek üzere olduğu ve Arafat'ın karargahına yöneldiği ifade ediliyor. İsrail'li yetkililer çok büyük, boyutlu bir misillemede bulunulacağını açıkladılar. İsrail Başbakanı Ariel Şaron ise, "Arafat'ın yapamadığını biz yapacağız, ister Filistin yönetiminin kontrolünde olsun, ister Filistin yönetimine yakın olsun, bütün teröristleri yakalayacağız" diye konuştu. Bu açıklamalar İsrail siyonizminin Özerk Filistin Yönetimi'ni devre dışı bırakarak kendi çözümünü katliamlarla ve baskılarla dayatma politikasını tırmandıracağı anlamına geliyor.

Bu gelişmelerin ardından İsrail'in yeni ve kapsamlı bir operasyona girişeceği açık. Özerk Filistin yönetimi bu gelişmeler karşısında uluslararası güçlere acil müdahale çağrısında bulundu. Böylece de çözümsüzlük çıkmazına sürüklenmiş olan Filistin sorunu bir kez daha uluslararası emperyalist güç odaklarının müdahalesine açılıyor. Yani Filistin yönetimi İsrail politikasına güç katacak bir müdahale zeminini kendi elleriyle döşemiş oluyor. Bütün bunlar sonuçta, İsrail siyonizminin ve emperyalistlerin Filistin üzerindeki planlarını daha kolay hayata geçirmesine imkan tanıyor. Filistin'in fedakar halkının saldırılara karşı geliştirdiği direniş de bizzat bu yaklaşım nedeniyle heba edilmiş oluyor.

Sefalar'ın geleceği için!..

Bir çocuk öldü... Adı Sefa... 15 yaşında... 15 milyonluk koca şehrin göbeğinde, evlerin ve insanların ortasında kalacak yeri olmadığı için donarak öldü.

Sefa'nın ölüm haberini çoğumuz sıcak evimizde, televizyonun karşısında sıcak çayımızı yudumlarken duyduk. Maraş'ı, Sivas'ı, Gazi'yi, 26 Eylül'ü, 17 Ağustos'u, 19 Aralık'ı ve daha nice ölüm, katliam, işkence haberlerine alışmış yüreğimiz 15 yaşındaki Sefa'nın ölümünü kabullenemedi. Sefa'nın ölümü bir mih gibi saplandı beynimize ve yüreğimize.

Karın yağmasıyla sokaklar kartopu oynayan, kayan, kardan adam yapan çocuklara kaldı. Kimimiz pencerelerden onları izlerken çocuk olmayı hayal ettik. İşte onlar daha yeni evlere dönüyorlardı. İyi bir gelecek dileğiyle çocuklarımıza Onur, Umut, Duygu vb. isimler koymuştuk, hatta kimimizin çocuğunun ismi de Sefa idi. Bir anda kendi çocuğumuzun da aynı akıbetle karşılaşmasından korktuk. Daha doğrusu Sefa'nın ölümünden dolayı kendimizi suçlu hissettiğimiz ve vicdan azabı duyduğumuz için, daha yeni içeri giren çocuğumuzun yüzüne bakamadık. Gözlerimizi ondan kaçırdık. Suçluluğumuzdan kurtulmak için gözlerimizi bel bel evin içinde gezdirdik. Ve çok geçmeden aradığımız suçluyu bulduk. Daha önce suçluluk duyduğumuz birçok olayda olduğu gibi büyük medya imdadımıza yetişti. Bize suçluyu buldu. Suçlu Sefa'nın babasıydı. Önce

karısını döverek delirtip bir çocuğuyla beraber kapının önüne koymuştu. 3 ay önce de Sefa'yı... Babanın alkolik olması büyük medyanın suçlu ilan etmesi için yeterliydi. Hele bir de kendi öz kızının babasına "sen katilsin, ağabeyimin katilsin" diye haykırmasıyla, biz de başladık Sefa'nın babasına lanetler yağdırmaya, ağız dolusu küfürler savurmaya. Bir anda deşarj olduk, rahatladık. Hatta çocuğumuzun başını okşamaya bile başladık. Bir süre sonra da huzur içinde uyumak için sıcak yatağımıza girdik. Kısa bir sarsıntıdan sonra nasır bağlamış yüreğimiz sayesinde birçoğumuz huzur içinde deliksiz uykuya daldık.

Ben de rahat ve huzur içinde uyumak için yatağıma girdim. Hani uykuya dalmam zor da olmadı. Ama birden Sefa 3-4 yaşlarındayken çekilmiş resminden fırlayıp karşıma dikildi, beni seyretmeye başladı. Garip bir rahatsızlık, huzursuzluk duymaya başladım. Kovuyorum ama o gitmiyor, dik dik gözlerimin içine bakıyor. Beni esir alıyor, gözlerimi kaçıramıyorum. Bir süre seyrettikten sonra, "Sen katilsin, benim katilim sensin" diye suratıma haykırıyor. Hayır senin katilin ben değilim, seni baban sokağa attı, ölümüne o sebep oldu demek istiyorum, ama boğazım düğümleniyor, sesim çıkmıyor, nefesim kesiliyor, boğulacak gibi oluyorum. Kan ter içinde uyanıyor, çocuğumun yanına gidiyor, seviyor, okşuyorum. Bir süre karşısında oturuyor, masum yüzünü seyrediyorum.

Daha sonra tekrar yatağıma dönüyorum, uykuya dalıyorum. Ama Sefa gene rahat bırakmıyor. Yine gözlerimin içine bakarak "benim katilim sensin" diye suratıma haykırıyor. "Ben soğuktan, açlıktan, savaştan, hastalıktan ölen binlerce, onbinlerce çocukta sadece biriyim. Bak daha binlerce, onbinlerce çocuk üç kuruş para için atölye, fabrika köşelerinde iliklerine kadar sömürülüyorlar. Hepsi bir deri bir kemik. Bak, tiner koklayan, dilenen, köprü altlarında yatan, çöplerden ekme toplayan çocuklar, körpecek bedenlerini

pazarlayan kızlar. Tek tek hepsini gösteriyor. Bak senin çocuğun da çöpten ekme topluyor. "Sen sadece benim değil kendi çocuğunun da katilsin" diye haykırıyor. Ben senin baban gibi alkolik ve gaddar değilim, değil çocuğumu sokağa atmak dövmüyorum bile" diyorum. Susuyor. Alaylı bir gülümseme beliriyor yüzünde. "Benim de babam bir zamanlar alkolik değildi, annemi, kardeşimi, beni dövmez severdi"... Ve resmi

gösteriyor, "bak nasıl da gülüyorum" diyor. Gözlerime dik dik bakıyor ve gene "sen benim ve kendi çocuğunun katilsin" diye haykırıyor. "Çocuğumun geleceği için çalışıyorum, daha ne yapabilirim" diyorum. Hınzırca gülümsüyor, "Aldığın üç kuruş maaşla mı ona gelecek sağlayacaksın. Bak binlerce insan işsiz ve aç". Susuyor, ben de susuyorum. Cevap veremiyorum. Bir süre sonra, "Ne yapabilirim, çalışmak dışında elimden bir şey gelmez ki. Hem tek başıma neyi

değiştirebilirim ki?" Bu sefer yüzünde acımayla karışık hınzırca bir gülümseme beliriyor. "Bak" diyor bana, dört duvar arasına kapatılmış insanları gösteriyor, demir parmaklıklar arasından. Hepsi aç, bir deri bir kemik, ama gözleri çakmak çakmak, yüzlerinde sıcak bir gülümseme ve sol yumruklarını sıkarak bizi selamlıyorlar. Çoğunun başında kızıl bantlar bağlı. Kim bunlar, niçin buradalar dememe fırsat kalmıyor. Üzerlerine ateş açılıyor, kurşun, bomba yağdırılıyor. Kimisi diri diri yakılıyor, kimisi alnı kızıl bantlı arkadaşlarını kurtarmak için kendini feda ediyor. Ateş açanlar "teslim olun" diye haykırıyor, haykırmaları daha çok ulumaya benziyor. Onlarcası ölüyor, hepsi yaralanıyor, ama teslim olmuyorlar. Yarı ölü bedenleri alıp tek tek hücrelere atıyorlar. Baskı ve işkence aralıksız buralarda da devam ediyor. "Teslim olun!", ama teslim olan yok. Gördüklerimizden dehşete kapılıyorum. "Kim bunlar, ne için buradalar, ne için öldürüyorlar, işkence

görüyorlar, neden teslim olmaları isteniyor. Hem niçin teslim olmuyorlar", diye soruyorum. Bu defa gözleri parlıyor, yüzünde gurur var. "Onlar" diyor, "benim ve senin çocuğunun geleceği için, insanların açlık ve sefalet içinde yaşamaması, kardeşçe üretilip, kardeşçe paylaşılması, savaşların olmaması, çocukların ölmemesi için mücadele ediyorlar bu yüzden öldürülüyorlar, onca eziyeti görüyorlar. Güzel günlere inandıkları, onurlu yaşamın zulme karşı direnmekten geçtiğine inandıkları için direniyorlar. Onlardan inandığı değerlerden vazgeçmeleri isteniyor. Onlar ise ölümle alay ediyorlar.

Bir süre karşılıklı susuyoruz. "Tek başıma ne yapabilirim diyorsun, bak" diyerek fabrikalarda grevde, direnişte olan işçileri gösteriyor. Ellerinde "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya da hiçbirimiz!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır!" yazılı pankartlarıyla dört bir koldan alanlara akıyorlar. Sefa önüne düşüyor, onu takip etmemi istiyor. Birden ellerinde kızıl bayraklarla barikatlarda savaşan işçiler ve emekçiler çıkıyor karşımıza. Yürüyoruz, iri-yarı, güçlü-kuvvetli genç bir savaşı vuruluyor, aydınlık yüzü dikkatimi çekiyor. Hemen uzun boylu, çakır gözlü, yakışıklı mı yakışıklı bir işçi bayrağın sapına sarılıyor. Genç savaşçı son nefesini verirken "yoldaşlar sizi çok seviyorum" diyerek bayrağı teslim ediyor. Çakır gözlü bayrağı kaptığı gibi ileri atılıyor, çok geçmeden o da vuruluyor. Kıvrır kıvrır kızıl saçlı bir kadın kapıyor bayrağı ve atılıyor ileri. Çok geçmeden o da vuruluyor. Yere düşerken göz göze geliyoruz. sanki bayrağı almamı istiyor, bayrağa bakıyorum, üzerinde "işçi sınıfı savaşacak..." Tamamını okumama fırsat bulamadan bir başka işçi bayrağı kapıyor ve ileri atılıyor.

Barikatları geçiyoruz. Her tarafta kızıl bayrakların dalgalandığı bir yere geliyoruz. Demek ki teslim olmamışlar, demek ki kazanmışlar diyorum kendi kendime. Sefa bana dolaşmamı söyleyerek kayboluyor. Her taraf alabildiğine yeşil çiçeklerle, ağaçlarla dolu, çocuklar parklarda oynuyorlar. Hepsi de ne kadar gülbüz ve sağlıklılar. Ortalıkta aç, çelimsiz, hasta, sakat bir tane insan yok. Yürürken fabrikaların arasından çakır gözlü işçi çıkıyor karşıma, sıcak sınımsıcak bir bakış ve dostça bir gülümsemeyle omuzuma dokunarak "hoş geldin" diyor. Fabrikaların arasına giriyorum. Bir kakkahadır kopuyor. Kulaklarımda öyle bir çınlıyor ki, ne taraftan geldiğini kestiremiyorum. Ama hayrete düşüyorum, bir insan nasıl böyle ağız dolusu gülebiliyor diye. Sonra bir fabrikanın bahçesinden içeri bakıyorum. Kadın ve erkek işçiler nasıl da neşe içinde çalışıyorlar. Birden kıvrır kıvrır kızıl saçlı kadınla göz göze geliyoruz, biraz sitemkar "hoş geldin" diyor. Belli ki bayrağı almadığıma kırılmış, biraz mahcup uzaklaşıyorum.

Karşıma bir ev çıkıyor, içeri giriyorum. Yatakta bir çocuk uyuyor, yanına yaklaşıyorum, benim çocuğum, ancak diğer çocuklara göre rengi daha solgun ve zayıf. Eğilip saçlarını okşamaya başlıyorum. Birden o masum çocuksu gülümsemesiyle Sefa beliriyor karşıda. Bir süre seyrediyor, ama gülümsemesi giderek kayboluyor, kaşları çatılıyor, gözlerinden kıvılcımlar saçarak, "Sen ve senin gibiler hainsiniz, sizler sınıflarınıza ihanet ettiniz. Onlar benim için, senin çocuğunun geleceği için ölümüne direniyorlar ve sizler seyrettiğiniz, kılınızı kıpırdatmadığınız için birer birer ölüyorlar. Ya sen ne için yaşıyorsun? Bak, elleriniz kan içinde, ellerinden kan damlıyor, benim ve onların kanı!!"

Ellerime bakıyorum kan içinde, çocuğumun yüzüne gözüne de buluşturmışım. Soluk soluğa uyanıyorum. Çocuğumun yanına koşuyorum, yüzüne bakıyor, saçlarını karıştırıyorum. "Ooh rüyaymış" diyorum. Bir süre sessizce çocuğumun yanında oturuyorum, kendi kendime defalarca fısıldıyorum, sahi ben yaşıyor muyum, diye.

Ya sen, sen arkadaş, sen yaşıyor musun?

D. Cemre

Mücadele

Postası...

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nde faşist saldırılara karşı eylem

9 Ocak günü, daha önce arkadaşlarımıza saldıran faşistlerin tekrar saldırı girişiminde bulunması üzerine ikisi cezalandırıldı. Olaydan yaklaşık iki saat sonra faşistlerin tekrar toplandığı haberi üzerine kantinde hazır bekleyen kitle harekete geçti. Kütüphane binası önünde altı faşist daha cezalandırıldı. "Kahrolsun faşizm!" sloganlarıyla kantine kadar yüründü. Okulu kuşatan polis, kantinin giriş ve çıkışlarını tutarak, iki saat kadar çıkışa izin vermedi. Kapıların açılmasından sonra, dışarıdan katılan kitleyle birlikte, yaklaşık 200 kişi bir süre yürüdü.

Ertesi gün faşistlerin çetebaşları bir kenara çekildi. Pişman olduklarını söylemeleri üzerine sadece uyarıldılar. Yeni bir olayda ödeyecekleri

bedelin daha ağır olacağı anlatıldı. Ancak akşam okul çıkışı üç arkadaşımıza saldırarak yaraladılar. Bunun üzerine hastane önünde bir basın açıklaması yapıldı.

Zonguldak Demokrasi Platformu, sendikalar ve DKÖ'ler ile görüşüldü. Bir heyet oluşturularak emniyet, valilik ve rektörlüğü ziyaret etme kararı alındı. Bu saldırılar sonucu okulda geniş bir anti-faşist birlik oluşturuldu. Düne kadar hareket etmeyen insanlar bugün daha aktif duruma geldiler. Bu potansiyel faşist saldırılar ve soruşturma terörüne karşı harekete geçirildiği koşullarda, mücadelede ciddi kazanımlar elde edilebilecektir.

ZKÜ'den bir okur

Tutsak çocukların eylemi...

Geçtiğimiz hafta Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'nde bulunan tutuklu çocuklar ısınma sorunundan kaynaklı bir eylem gerçekleştirdiler. Sorunlarını koğuşlarını ateşe vererek duyurmaya ve çözüm aramaya çalıştılar. Koğuşlarını ateşe verdikten sonra kapıların ardına barikat kuran çocuklar 5 saat boyunca eylemlerini devam ettirdiler. İtfaiye ve polisin müdahalesiyle biten eylemde birçok çocuk dumandan etkilendi, birçoğu yaralandı. Olay sonrası yapılan açıklamalara göre çocukların sorunu sadece ısınma değil. Çocuklar zorla çalıştırılıyor ve gardiyanlar tarafından kötü muameleyle maruz kalıyorlar. Isınma sorunu yalnızca bu eylemin ateşleyicisi durumunda.

Burada veya diğer cezaevlerinde yatan tüm çocuklar, daha dünyayı tanıma fırsatı bile bulamadan bu düzenin pislikleriyle tanışan, birçoğu işlediği suçun nedenini bile bilmeyen çocuklar. Sistemin ürettiği yoz aile veya arkadaş kültürüyle yetişen, eğitimsizliğe, yoksulluğa ve işsizliğe mahkum edilen çocuklar... Toplumun birçok kesimi tarafından dışlanıyor-dışlandırılıyorlar. Sağlıklı toplumsal ilişkilerin dışında, doğallığında suça eğilimli hale geliyorlar, daha doğrusu düzen tarafından itiliyorlar. Sistem kendisinin yarattığı bu soruna ise yine kendince çözüm bularak, güya "ıslah" etmeye çalışıyor.

Bu olayın sevindirici tek yanı, tutuklu çocukların "siyasi abi"lerinden (adli tutusakların kullandığı bir tabir) bir şeyler öğrenmiş olmaları.

C.All

Ticarethane değil bilim yuvası istiyoruz

Eğitime yapılan saldırılarla biz işçi ve emekçi çocuklarımızın eğitim hakkı elinden alınıyor. Gelecek nesiller bilim ve teknikten uzak, sadece kendi kabuğu içerisinde yaşamaya mahkum olacaklar. Gençler ezberci, gerici, çağdışı bir eğitimle tek tipleştirilmeye, kişisizleştirilmeye çalışılıyor. Düzen kendi çıkarları doğrultusunda gençliği sovenizme zehirlemek istiyor. Çünkü gençliğin dinamizminden, yeniliğe açıklığından, enerjisinden ve başkaldırı ruhundan korkuyor.

Öyle bir ülkede yaşıyoruz ki, bir öğrenci için okumak ancak parayla mümkün. Parayla ölçülüyor, paran kadar okuyabiliyorsun. Okumak artık işçi-emekçi çocuklarımızın önüne örülmüş duvar gibiyken, patron çocuklarına okulların kapıları sonuna kadar açık. Ayrıcalıklı bir

durum yaratılmış. İşçinin çocuğu işçi, patronun çocuğu patron olsun isteniyor. Böyle bir tablo içerisinde birileri paralı eğitim karşı hala susuyorsa bu bir onursuzluktur. Geleceğimizi karartmaya yönelik saldırılara suç ortaklığı yapmaktır.

Okulların paralı hale getirilmesiyle herkes için bir hak olan eğitim hakkı elimizden alınıyor. Hayalini kurduğumuz üniversite kapıları eşitsiz sınav sistemiyle yüzümüze kapatılıyor. Bu bir kadermiş gibi gösterilerek boyun eğmemiz isteniyor. Şunu çok iyi bilmemiz gerekiyor; bilimden, teknolojiden, yeniliklerden uzak bir eğitimle ticarethaneye çevrilen okullarımızın bilim yuvası haline gelmesi ancak, bu sömürücü ve baskıcı sistemin saldırılarına karşı hep birlikte mücadele edip örgütlenmekle mümkündür.

Bir öğrenci/Adana

Antakya'da tutuklamalara karşı imza kampanyası

19 Aralık cezaevleri katliamının yıldönümünde yapılmak istenen basın açıklamasında polisin gerçekleştirdiği faşist saldırı ve tutuklamaları geniş kitlelere duyurabilmek için imza kampanyası başlattık.

"Tutuklanan arkadaşlarımız serbest bırakılsın!" başlıklı metnimiz şöyle:

"19 Aralık cezaevleri katliamının yıldönümünde sosyalist basın platformunun yapmak istediği basın açıklamasına polis saldırdı, bunun sonucu 4 kişi (Asi gazetesi çalışanı Hasan Kutlu, Atılım gazetesi çalışanı Soydan Dadük, SY Kızıl Bayrak gazetesi temsilcisi ile çalışanı Zeynel Nihadioğlu ve Oktay Rende) tutuklanarak cezaevine konuldu.

Demokratik, anayasal bir hak olan basın açıklamasına yapılan saldırı son derece insanlık dışı bir uygulamadır. İnsanlar coplanarak, yerlerde sürüklenerek gözaltına alınmıştır. Bizler bu saldırıyı kınıyor, arkadaşlarımızın serbest bırakılmasını istiyoruz."

Bu çalışmamız, düşmanın bizi yıldırma girişimlerini başaramayacağını bir göstergesidir.

SY Kızıl Bayrak/Antakya

SY Kızıl Bayrak susturulamaz!..

Sermaye devletinin saldırıları her geçen gün artıyor. Bu saldırılardan nasibini en çok sosyalist basın çalışanları alıyor. Ancak her zamanki gibi bu saldırılardan alınımız ak, başımız dik çıkmasını biliyoruz.

11 Ocak 2002 tarihinde SY Kızıl Bayrak çalışanı Ziya Nihadioğlu 17:30'da İskenderun'da keyfi bir şekilde gözaltına alındı. Gözaltında "temsilcinizi tutukladık, sıra sende" diyerek arkadaşımız üzerinde psikolojik baskı kurmaya çalıştılar. Ancak yaptıkları bütün saldırıların bizleri yıldırma girişimlerini gördüler, görmeye de devam edecekler.

Sermaye devleti ve uşakları bilmeliler ki, bizler Habipler'den, Ümitler'den, Haticeler'den aldığımız güçle yolumuza devam ediyoruz. Hiçbir güç çalışmalarımızı engelleyemeyecektir. Sesimizi boğmaya gücünüz yetmeyecek!..

SY Kızıl Bayrak çalışanları/Antakya

Osmangazi ve Nilüfer belediyelerinde anlaşma sağlandı

Bursa'da Osmangazi ve Nilüfer belediyelerinde 446 işçinin 2 aydır sürdürdüğü grev sona erdi. Belediye-İş Sendikası Başkanı Nihat Yurdakul ile belediye başkanları arasında yapılan görüşme sonucu anlaşma sağlandı ve grev 16 Ocak'ta bitirildi. Karşılıklı tavizlerle, ilk yıl için %11, ikinci yıl için ise %12 ücret zammında anlaşıldı. Diğer talepler de işveren tarafından kabul edildi.

SY Kızıl Bayrak okuru/Bursa

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Necatibey Cd. Gözlükçü İşhanı No: 26/24
Kızılay/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 230 11 80

Cumhuriyet Mah. Tennur Sok. Cumhuriyet İşhanı Kat:
3/45 KAYSERİ Tel-fax: 0 (352) 2326671

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Ahi Evran Mahallesi Müftülük Cad.
Aydın Apt. No: 8/101
KIRŞEHİR Tel-Fax: 0 (386) 214 08 05

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

6 Aylık Yurt içi 30.000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 60.000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Vural Uzal adına,
* TL için : Yapı Kredi Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 93937
* DM için : İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

Lenin Destanı'ndan...

1924 yılının 20 Ocak günü
Oturup gülüşüyor,
şakalaşıyor
ayak üstü görüşülüyor
önemsiz işler.

Artık başlama zamanıdır
gecikiyorlar
Kongre heyeti
tam değil.

Ne oldu? Neyi bekler?
Prezidyum üyelerinin gözleri
kırmızı

bayrak süslü localardan, yüzleri beyaz,
Kalinin'e ne oluyor?

Titriyor elleri...

Felaket mi? Yok canım!

Ya da... Hayır bu olamaz! Olamaz!

İniyor kafamıza

yüksek tavan

Başlar eğildi,

duvarlar üstümüze üstümüze yürüyor

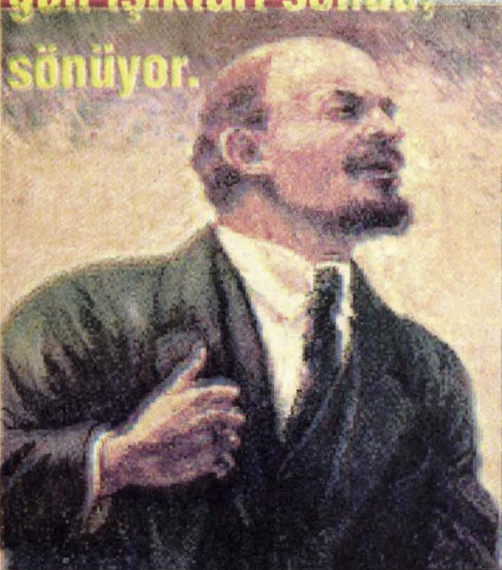
Tüm avize ışıkları

kararmış gibi

bir an

gün ışıkları söndü,

sönüyor.

Şimdi
Yersizdir bu ses!
Kongre zili için,
çarp çarp
boğuluyor zaten
kendi sesiyle.

Zayıf anı yendi ayağa kalkıyor

Kalinin

Fakat... gözyaşını

yutamaz ki,

bıyığı ile

işte

Şıp! şıp!..

yamağından akıyor,

sivri sakalının

ucunda

parlıyor yaşlar.

Düşünceleri karıştı, kafası

çatlıyor

şakağında

atıyor güm güm kan,

kıpıracak damarlar,

"Dün saat altıyı elli geçe

yoğuştu Lenin'i kaybettik"

diyor.

O yaşlı gün yüzyıllar boyunca yaşlı bir

efsane gibi kalacak.

Umutsuzluk, yeis

eritti demiri bile

bolşevikler rüzgarda titreyen

yaprak gibi inledi.

Vladimir Mayakovski